

SATURS

IEVADS	5
PAMATAZIŅAS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDI	5
Plānošanas dokumenta izstrādes pamatnostādnes	5
Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	6
Plānošanas dokumenta mērķi un uzdevumi	7
TERITORIJAS PLĀNOJUMA MATERIĀLU SASTĀVS.....	8
VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANA.....	11
Vides pārskata izstrādes pamatojums	11
Vides pārskatā izstrādē iesaistītas institūcijas, sabiedrības līdzdalība.....	11
Vērtējuma kritēriji un vērtējuma metodoloģija.....	12
ZIŅAS PAR PLĀNOJUMA TERITORIJU	14
Daugavpils starptautiskajā un reģionālajā kontekstā	14
Reljefs	15
Klimats	16
Ģeoloģiskā uzbūve	16
Iedzīvotāji.....	17
Pilsētas rajonēšana un esošais zonējums.....	19
ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN VĒRTĒJUMS.....	20
Dabas objekti. Bioloģiskā daudzveidība	21
Hidrogrāfija	21
Pilsētas meži un apstādījumi	22
Īpaši aizsargājami dabas objekti. Sugu un biotopu aizsardzība.....	23
Daugavpils pilsētas dižkoki.....	24
Ūdens resursi	25
Virszemes ūdens resursu izmantošana.....	25
Pazemes ūdeņu izmantošana	27
Notekūdeņu apsaimniekošana	28
Gaisa kvalitāte.....	31
Gaisa piesārņojums	31
Troksnis	34
Atkritumu apsaimniekošana.....	34
Dabas stihiju ietekme.....	44
Applūstošās teritorijas	44
Antropogēnās slodzes	45
Rūpnieciskās zonas	45
Rūpnieciskā avāriju riska objekti un zonas	45
TERITORIJAS PLĀNOJUMA PAMATRISINĀJUMI	49
Plānotā teritoriju izmantošanas mērķa maiņa.....	49
17.Tabula. Teritoriju izmantošanas kopsavilkums	51
IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIEK ĪSTENOTS.....	52
Būtiskākās negatīvās ietekmes, gadījumā, ja teritorijas plānojums netiktu realizēts	53
AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS.....	60
Patreizējās problēmas	60
Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumā atspoguļotās vides problēmas un piedāvātie risinājumi	61
Iespējamās problēmas (Varbūtējais risks):.....	62
STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI.....	63
Nacionālās vides politikas mērķu integrācija Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumā 2006.-2018. gadiem.	64
PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ ĪSTENOŠANAS BŪTISKAS	79
IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS.....	79
IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANA	87
TERITORIJAS PLĀNOJUMA ĪSTENOŠANAS MONITORINGS	88
VIDES PĀRSKATĀ IEKĻAUTAS INFORMĀCIJAS KOPSAVILKUMS	89
PIELIKUMI.....	90

IEVADS

Daugavpils – republikas nozīmes pilsēta un saskaņā ar MK 23.03.2004. noteikumiem Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums” Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumam ir piemērojama stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra (skat. Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijas un Vides pārraudzības valsts biroja vēstuļu kopijas pielikumā).

Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra veikta, pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteikumiem un LR MK Noteikumiem NR 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros tika sagatavots vides stāvokļa pārskats, kā arī veiktas nepieciešamās konsultācijas un sabiedrības informēšana.

Vides pārskats ir Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam neatņemamā sastāvdaļa un tā mērķis ir noteikt plānošanas dokumentā paredzētu darbību un plānotās izmantošanas iespējamo ietekmi uz vidi.

PAMATAZIŅAS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDI

Plānošanas dokumenta izstrādes pamatnostādnes

Daugavpils pilsētas teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam ir izstrādāts, pamatojoties uz 2004.gada 26.februāra Daugavpils pilsētas domes lēmumu Nr.147 „Par Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma izstrādāšanu” un pamatojoties uz sekojošiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem:

- Latvijas Republikas 1994.gada likums „Par pašvaldībām” (ar grozījumiem);
- Latvijas Republikas 2002.gada „Teritorijas plānošanas likums” (ar grozījumiem);
- Latvijas Republikas 2004.gada MK noteikumi Nr.883 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”
- Latvijas Republikas 1991.gada likums “Par zemes reformu “Latvijas pilsētās”;
- Latvijas Republikas 1995.gada “Būvniecības likums” (ar grozījumiem);
- Latvijas Republikas.1997.gada “Aizsargjoslu likums (ar grozījumiem);
- Latvijas Republikas.1997.gada MK noteikumi Nr.112 “Vispārīgie būvnoteikumi” (ar grozījumiem);
- Latvijas Republikas 2004.gada MK noteikumi Nr.619 “Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas”;
- Daugavpils pilsētas Domes 1997.gada saistošie noteikumi “Apbūves noteikumi Daugavpils pilsētā”;
- LBN 100 “Teritoriālpilnošana. Pilsētu un pagastu izbūve”;

- LBN 101 "Pagaidu instrukcija par pagasta vai pilsētas izbūves ģenerālpānu".
- Daugavpils pilsētas attīstības programmas projekts;
- Latgales telpiskās struktūras plāns, (2003.g. LRAA, WES);
- Latvijas Republikas 1992.gada likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" (ar grozījumiem);
- citi LR likumi un noteikumi, kas reglamentē teritorijas plānošanu;
- saistošie Daugavpils pilsētas Domes noteikumi

Pilsētas teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam izstrādāts, ievērojot „Daugavpils ģenerālā plāna korekcijas projekta 1995.-2005.g.” pēctecību un balstoties uz pilsētas attīstības plāna vadlīnijām, sabiedriskās apspriešanas pirmā un otrā posma laikā iesniegtajiem privātpersonu un uzņēmumu priekšlikumiem¹, institūciju nosacījumiem, dažādu mērķgrupu viedokļiem, ekspertu un konsultantu ieteikumiem.

Daugavpils teritorijas plānojuma izstrāde veikta, pamatojoties uz 2004.gada 15.martā apstiprināto uzdevumu darba grupai Daugavpils teritorijas plānojuma izstrādes gaitā, Darba uzdevumu Daugavpils teritorijas plānojuma projekta izstrādē (2004.g. 08.07. apstiprināts ar 2004.g. 22.12. grozījumiem.).²

Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Daugavpils pilsētas plānojuma materiāli izstrādāti, ņemot vērā augstākā līmeņa plānošanas un attīstības dokumentus:

- Nacionālā plānojums projekts
- Latgales Pilsētu Attīstības Stratēģija (Gala redakcija, 2001. gada aprīlis)
- Latgales attīstības plāns (LE9702.01.05/001, darba noslēguma ziņojums, 2000.gada augusts)
- Latgales telpiskais struktūrplāns (2004.gads)
- Daugavpils rajona sociāli ekonomisko attīstības programmu (apstiprināta 21.06.1999)
- Daugavpils rajona teritorijas plānojuma 1.redakciju (apstiprināta 21.06.1999)
- Daugavpils rajona teritorijas plānojuma galīgo redakciju (2005-2006.gads)
- Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns (2003.gads)

¹ Sabiedriskās apspriešanas pirmais posms notika no 2004.gada 12.marta līdz 2004.gada 13.aprīlim, kurā piedalījās vairāk nekā 60 juridiskas un fiziskas personas un tika iesniegti 128 dažādi priekšlikumi, otrais posms notika no 2005.gada 14.marta līdz 2005.gada 24.aprīlim

² Sk. Pielikumu 1 „Teritorijas plānojuma izstrādes dokumenti”

Plānošanas dokumenta mērķi un uzdevumi

Teritorijas plānojuma **galvenais mērķis** ir :

Ilgspējīgas un līdzsvarotas pilsētas attīstības nodrošināšana, kultūras un dabas mantojuma saglabāšana nākamajām paaudzēm, dzīves, darba un atpūtas kvalitatīvu apstākļu nodrošināšana pilsētas iedzīvotājiem un viesiem

Teritorijas plānojums ir:

- saistošs Daugavpils domes politikas dokuments
- stratēģisks, uz tālejošu pilsētas attīstību virzīts vadības un kontroles līdzeklis
- dokuments, kas attiecas uz:
 - Pašvaldības pakļautībā esošajām institūcijām
 - Zemes īpašniekiem
 - Uzņēmējiem, kapitāla ieguldītājiem
 - Vietējiem un ārzemju investoriem

Teritorijas plānojuma **uzdevumi** ir

- Pilsētas teritorijas attīstības iespēju un virzienu noteikšana;
- Ierobežojumu ieviešana;
- Apbūves teritoriju rezervēšana;
- Pamatprasību noteikšana tālākajai detālplānošanai

Izstrādājot plānu, autori vadījās pēc sekojošiem pamatprincipiem:

Ilgspējīgas attīstības princips – nodrošina esošajām un nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu. Pamatojoties uz apstiprinātu darba uzdevumu, teritorijas plānojums izstrādājams 12 gadu periodam, bet tajā arī sniegtas teritorijas attīstības vadlīnijas 25 gadu periodam.

Interēšu saskaņotības princips – nodrošina teritorijas plānojuma izstrādi, saskaņā ar citiem teritorijas plānojumiem, ievērojot Latgales telpiskās struktūras plānā izvirzītās definīcijas, Daugavpils pašvaldības, tās teritorijā dzīvojošo cilvēku intereses un blakus esošo pašvaldību intereses.

Daudzveidības princips – nodrošina, lai teritorijas plānojuma izstrādē tiek ņemta vērā dabas, kultūrvides, cilvēku, materiālo resursu un saimnieciskās darbības daudzveidība. Atrast un izcelt pilsētā daudzveidīgās individualitātes sfēras, kas skartas plānojuma izstrādē.

Detalizācijas princips – nodrošina, ka teritorijas plānošana nacionālajā, reģionu, rajona un vietējo pašvaldību līmenī tiek paredzēta ar atšķirīgu detalizācijas pakāpi. Pilsētas teritorijas plānojumā tiek uzrādītas teritorijas, kurām vietējā pašvaldību līmenī nepieciešams izstrādāt detālplānojumus.

Konkurences princips – nodrošina, ka teritorijas plānojums rada vienlīdzīgus priekšnoteikumus uzņēmējdarbībai.

Nepārtrauktības un pēctecības princips – nodrošina, ka mainoties spēkā esošajam plānojuma pamatojumam, teritorijas plānojums tiek grozīts, saglabājot tās teritorijas plānojuma daļas, kuru pamatojums nav mainījies.

Atklātības princips – nodrošina, ka teritorijas plānojums tiek izstrādāts, iesaistot sabiedrību un nodrošinot informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātumu. Tika uzklausi un ņemti vērā gan zemes īpašnieku priekšlikumi par teritoriju izmantošanu, gan pilsētas iedzīvotāju vēlmēs.

Specifiskie mērķi, kas attiecas uz ainavām, ekoloģisko stāvokli, iedzīvotāju veselību:

- Nodrošināt un saglabāt vides kvalitāti, ieskaitot ūdens kvalitāti, troksni, atkritumu apsaimniekošanu, iespējamus rūpnieciskos riskus, samazinot kopējo pilsētas saimnieciskās dzīves ietekmi uz vidi un veicinot vides stāvokli uzlabojošus pasākumus
- Virszemes un pazemes ūdens kvalitātes nodrošināšana, pievēršot uzmanību atbilstošai notekūdeņu apsaimniekošanai
- Samazināt iespējamus konfliktus starp receptoriem un jaunu ceļu attīstības ierosinājumiem
- Nepalielināt transporta un rūpniecības ietekmi uz gaisa kvalitāti
- Sekmēt ekosistēmu un biotopu konservēšanu
- Samazināt rūpniecisko avāriju riska zonas pilsētas teritorijā

TERITORIJAS PLĀNOJUMA MATERIĀLU SASTĀVS

Sējums I. Paskaidrojuma raksts

Teritorijas izmantošanas attīstības aprakstošā daļa. Tajā raksturota pilsētas vide, doti pilsētas saimnieciskās dzīves pamatdati. Paskaidrojuma rakstā sniegts teritorijas pašreizējās izmantošanas apraksts un teritorijas attīstības priekšnoteikumi, aprakstīti teritorijas attīstības mērķi un virzieni, izklāstīti vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma risinājumi un to pamatojums.

Sējums II. Grafiskā daļa

Kartogrāfiskais materiāls atspoguļo pilsētas teritorijas pašreizējo un plānoto izmantošanu, plānotās satiksmes infrastruktūras attīstību, aizsargjoslas un teritorijas, kurām jāizstrādā detālplānojumi, parāda kultūrvēsturisko pieminekļu un dabas aizsardzības objektu teritorijas. Atsevišķas kartes - shēmas raksturo pilsētas inženiertehnisko komunikāciju infrastruktūru, aktuālākos apbūves rajonus.

1. Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma kartogrāfiskais izejmateriāls
 - 1.1 Topogrāfiskā karte
 - 1.2 Kadastra karte

-
2. Daugavpils pilsētas teritorijas pašreizējā izmantošana
 - 2.1 Zemju sadalījums pa īpašuma veidiem
 - 2.2 Zemju faktiskās izmantošanas analīze
 - 3 Daugavpils pilsētas teritorijas plānotā izmantošana
 - 3.1 Teritorijas plānotās izmantošanas kopsavilkums
 - 3.2 Atsevišķu rajonu plānotā attīstība
 - 3.3 Aizsargjoslas
 - 3.4 Turpmākā teritoriju izpēte un detālpārplānošana
 - 4 Daugavpils pilsētas satiksmes infrastruktūras attīstība
 - 5 Daugavpils pilsētas kultūrvēsturiskie ansambļi un kultūras pieminekļi
 - 6 Daugavpils pilsētas dabas teritorijas un ekoloģiskā riska objekti
 - 7 Daugavpils pilsētas maģistrālās inženiertehniskās komunikācijas
-

Kartes „Daugavpils pilsētas teritorijas pašreizējā izmantošana. Zemju sadalījums pa īpašuma veidiem” saturs:

- Īpašuma formas un objekti
- Fizisko personu īpašums
- Juridisko personu īpašums
- Valsts īpašums
- Pašvaldības īpašums
- Dalīts īpašums

Kartes „Daugavpils pilsētas teritorijas pašreizējā izmantošana. Teritorijas faktiskās izmantošanas analīze” un „Daugavpils pilsētas teritorijas plānotā izmantošana. Teritorijas plānotās izmantošanas kopsavilkums” saturs:

- Zemes gabalu izmantošanas mērķi
- Dzīvojamā apbūve
- Darījumu objektu apbūve
- Sabiedrisko un pārvaldes objektu apbūve

- Ražošanas un tehnisko objektu apbūve
- Īpašās teritorijas
- Satiksmes un transporta teritorijas

Kartes „Daugavpils pilsētas teritorijas plānotā izmantošana. Aizsargjoslas” saturs:

- Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas
- Ap virszemes ūdens objektiem
- Ap kultūras pieminekļiem
- Ap ūdensņemšanas vietām
- Mežu aizsargjoslas ap pilsētu
- Eksploatācijas aizsargjoslas
- Ap inženierkomunikāciju trasēm
- Ap hidroloģiskā monitoringa objektiem
- Sanitārās aizsargjoslas
- Ap kapsētām, dzīvnieku kapsētām
- Ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām
- Drošības aizsargjoslas
- Ap naftas, ķīmisko vielu vadiem, noliktavām un pārtskrādes uzņēmumiem
- Tauvas joslas
- Aizliegumu un stringru ierobežojumu zonas ap paaugstināta avāriju riska objektiem

Kartes „Daugavpils pilsētas dabas teritorijas un ekoloģiskā riska objekti” saturs:

- Dabas pamatnes teritorijas, to attīstības virzieni:
- Ūdens teritorijas
- Pilsētas meži un mežaparki
- Parki, skvēri, ielu apstādījumi
- Ainaviskā teritorijas
- Dabas liegumi
- Antropogēnās slodzes
- Gaisa un augsnes piesārņojums
- Ūdens piesārņojums
- Troksnis
- Aizliegumu un stringru ierobežojumu zonas ap paaugstināta avāriju riska objektiem.

Sējums III. Teritorijas izmantošanas apbūves noteikumi

Tajos iekļauta informācija par atļauto un aizliegto Daugavpils pilsētas teritorijas izmantošanu, zemes gabalu sadalīšanas, apvienošanas un robežu pārkārtošanas noteikumi, prasības apbūves intensitātei un blīvuma rādītājiem, augstuma ierobežojumiem, inženierkomunikāciju būvniecībai, rekonstrukcijai, ekspluatācijai, jaunai satiksmes infrastruktūrai un esošās infrastruktūras rekonstrukcijai, dabas teritoriju izmantošanai un apstādījumu ierīkošanai, īpaši aizsargājamo kultūrvēsturisko teritoriju un kultūras pieminekļu aizsardzībai u.c.

Sējums IV. Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi

Pārskatā apkopota informācija, kas izmantota vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādei: pašvaldības lēmumi par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma apstiprināšanu, sabiedriskās apspriešanas organizēšanu; uzraudzības grupas sēžu protokoli, līgumu kopijas starp pašvaldību un izstrādātāju. Pārskatam pievienoti sabiedriskās apspriešanas materiāli, institūciju sniegtā informācija, nosacījumi un atzinumi, kā arī ziņojums par vērā ņemtajiem un noraidītajiem fizisko un juridisko personu priekšlikumiem un iebildumiem.

Sējums V. Vides pārskats

Vides pārskats ir izstrādāts kā atsevišķa teritorijas plānojuma sastāvdaļa un pievienots kā V sējums.

VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANA

Vides pārskata izstrādes pamatojums

Vides pārskata izstrādi nosaka ES un nacionālie normatīvie akti

- ES direktīva 2001/42/EK (2001.gads) par plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu
- LR 1998 gada likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (ar grozījumiem)
- 2004 gada MK noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums”

Vides pārraudzības valsts birojs ar 2005.gada 12.jūlija vēstuli Nr. 7-04/1723 piemēroja Daugavpils pilsētas plānošanas dokumentam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Vides pārskatā izstrādē iesaistītas institūcijas, sabiedrības līdzdalība

Vides pārskata dokumenta izstrādē un informācijas iegūšanā iesaistītās institūcijas:

- Daugavpils pilsētas dome
- Dabas aizsardzības pārvalde
- Valsts meža dienesta Daugavpils virsmežniecība
- Vides valsts dienesta Daugavpils reģionālā vides pārvalde
- SVA Daugavpils filiāle

- VAS „Latvijas valsts ceļi”
- VAS „Latvenergo”
- a/s „Lattelekom”
- Daugavpils rajona padome
- Latgales attīstības aģentūra
- a/s „Latvijas Gāze”
- VZD reģionālā nodaļa
- VUGD Daugavpils brigāde
- Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra

Vides pārskata sagatavošanā izmantoti sekojoši izpētes dati un veikti papildus izmeklējumi, lai korekti atspoguļotu esošo situāciju un prognozētu iespējamās turpmākās attīstības scenārijus.

	Nepieciešamie dati	Informācijas avots
	Zemes lietojums	Valsts zemes dienests
	Ūdens kvalitāte	
	Iedzīvotāju skaits, kas nav pieslēgti centralizētajai notekūdeņu novadīšanas sistēmai	SIA „Daugavpils ūdens”
	Notekūdeņu apjomi	SIA „Daugavpils ūdens”
	Teritorijas, kurās nav nodrošināta lietussūdens novadīšana	SIA „Daugavpils ūdens”
	Notekūdeņu izplūde virszemes ūdenstilpnēs	SIA „Daugavpils ūdens”, Vides pārvalde
	Notekūdeņu sastāvs un attīrīšanas pakāpe	SIA „Daugavpils ūdens”
	Ūdens resursi. Dzeramā ūdens kvalitāte	SIA „Daugavpils ūdens”
	Ūdens kvalitāte virszemes ūdenstilpnēs	VA Sabiedrības veselības aģentūra
	Gaisa kvalitāte	
	Troksnis	
	Dzelzceļu garums, kas šķērso dzīvojamās apbūves rajonus	
	Dzelzceļa kustības intensitāte	VAS „Latvijas dzelzceļš”
	Atkritumu apjomi un apsaimniekošana	Daugavpils pilsētas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas plāns 2004.-2014. gadiem

Vērtējuma kritēriji un vērtējuma metodoloģija

Metodes	Piezīmes
1. Scenāriju analīze	

1.1. Prognozēšana	<ul style="list-style-type: none"> - nākotnes mērķa noteikšana un pasākumu izstrāde tā sasniegšanai - dažādu iekšējo un ārējo faktoru analīze
1.2. Retropolācija	<ul style="list-style-type: none"> - pēdējo gadu laikā noteikto tendenču un mehānismu analīze - attīstības virzienu un faktoru salīdzinājums
Risku vērtējums	<ul style="list-style-type: none"> - esošo un prognozējamo risku analīze
Dzīves cikla vērtējums	<ul style="list-style-type: none"> - resursu izmantošanas (patēriņa) analīze visā ciklā: izejmateriāli-izmantošana – atkritumi - efektīvākā ūdens un enerģijas resursu aprēķinu metode
Integrēts vērtējums (Multiple Attribute Analysis-MAA)	<ul style="list-style-type: none"> - vairāku iesaistīto pušu interešu analīze - projekta „skaitliskā” vērtēšana, ņemot vērā visus vides aspektus
Ar vidi saistīto izdevumu un rezultātu analīze	<ul style="list-style-type: none"> - specifisko teritoriju analīze - indikatīvo datu izmantošana
Izpētes un izmeklējumi	<ul style="list-style-type: none"> - Aptaujas un apspriedes - Vizītes - Fotofiksācija

Vides pārskats izstrādāts saskaņā ar Daugavpils teritorijas plānojuma sabiedriskās apspriešanas pirmā un otrā posma laikā iesniegtajiem privātpersonu un uzņēmumu priekšlikumiem, institūciju nosacījumiem, dažādu mērķgrupu viedokļiem, ekspertu un konsultantu ieteikumiem.

Vides pārskats pilnveidots un koriģēts saskaņā ar vides pārskata sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtajiem institūciju un fizisko un juridisko personu priekšlikumiem un iebildumiem.³ Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notika no 2005.gada 1.augusta līdz 2005.gada 26.septembrim (Daugavpils pilsētas Domes 2005.gada 28.jūlija lēmums Nr. 323 par Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru).

³ Institūciju atzinumi un fizisko un juridisko personu priekšlikumi pievienoti V sējumam „Pārskats par teritorijas plānoja izstrādi”.

ZIŅAS PAR PLĀNOJUMA TERITORIJU

Daugavpils starptautiskajā un reģionālajā kontekstā

Daugavpils vēsturiski izveidojās kā preču un pasažieru pārvadājumu maršrutu krustpunkts. Pilsēta atrodas vairāku starptautiskās nozīmes transportkoridoru tuvumā:

- St.Pēterburga – Pleskava – Rēzekne – Daugavpils – Varšava (A 13);
- Rīga – Jēkabpils – Daugavpils – Vitebska (A 6).

Pilsētu šķērso starptautiskie dzelzceļa tanzītkoridori:

Vitebska – Indra – Daugavpils – Krustpils – Ventspils – Rīga – Liepāja.

Shēma Nr. 1 Eiropa. Baltijas jūras reģions.

Daugavpils ir otra lielākā pilsēta valstī. Tā ir lielākais Dienvidaustrumlatvijas rūpniecības, kultūras un izglītības centrs. Valsts mērogā Daugavpils ir svarīgs **dzelzceļa transporta mezgls** : Vitebska – Indra – Daugavpils – Krustpils – Ventspils – Rīga – Liepāja.

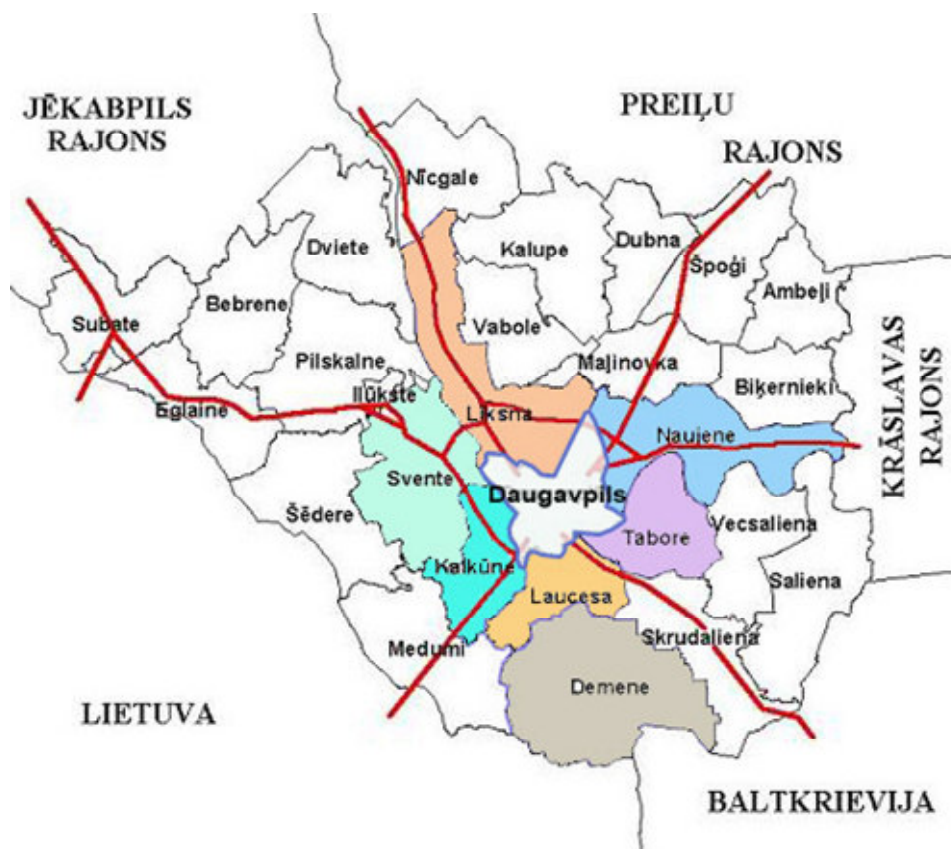
Pilsēta atrodas vairāku starptautiskās un vietējas nozīmes transportkoridoru tuvumā.

Daugavpils ir liela nacionālas nozīmes pilsēta plānošanas reģionā. Pilsēta realizē politisko mērķi, tajā koncentrējas galvenās reģionālās nozīmes ekonomiskās

aktivitātes, pārvaldes, saimnieciskās, kultūras, izglītības iestādes un ļoti plašs pakalpojumu tīkls.

Daugavpils īpatnība ir tā, ka pilsētā perspektīvā koncentrēsies arī valsts mēroga ekonomiskās aktivitātes, augsta līmeņa ražotnes, daudzveidīga zinātniskā pētniecība, augstākās mācību un specializētās vidējās mācību iestādes.

Daugavpils ir **ekonomiskā reģiona centrs**, kas piesaista reģionā izvietoto pilsētu – Ilūkstes, Subates, Krāslavas un Preiļu iedzīvotājus. Pilsēta ir rajona centrs, kura teritorija robežojas ar Līksnas, Naujenes, Tabores, Lauceses, Kalkūnu pagastu teritorijām.

Shēma Nr. 2. Daugavpils rajons.

Reljefs

Pilsēta izvietota Austrumlatvijas zemienes Dienvidaustrumu malā. Lielākā pilsētas teritorija atrodas Daugavas upes ielejā, kura ir gan līdzena, gan nedaudz pauguraina. Tikai ZA un D pilsētas nomales atrodas leduslaikmeta baseina līdzenumā. Visā pilsētas teritorijā ir vietas, kur cilvēka darbības rezultātā mainījies reljefs. Pilsētas ziemeļrietumu daļā iesniedzas Austrumlatvijas zemienes Jersikas līdzenums, Ziemeļaustrumos – Latgales augstiene, bet Dienvidos un Dienvidaustrumos – Augšzemes augstiene. Pilsētas lielākā daļa atrodas senās Daugavas gultnē, tāpēc tur uzkrājās liels smilšu daudzums, kas izveidoja trīs terases ar absolūtajām virsmas atzīmēm + 94 m, 96m un 98,5m. Upes gultne pilsētas teritorijā ir šaura. Pirmās terases virsma ir pārpuvota un mainījusies apbūves rezultātā. Šīs terases daļā ietilpst arī Lauceses upes gultnes ieleja un Šūņupes gultne.

Otrajai un trešajai terasei ir raksturīgs smilts un grunts noslāņojums abos Daugavas krastos. Tas veido nedaudz viļņotu līdzenumu. Augstāk par minētajām terasēm, apmēram uz + 105m absolūtās atzīmes, atrodas lieli smilšu slāņi – 20-30m bieži, kuros vēju rezultātā izveidojās kāpas. Plašā teritorijā starp Stropu ezeru un Līksnas upi atrodas kontinentālās kāpas, kas mūsdienās ir unikāls, Latvijā reti sastopams dabas veidojums. Augstākā reljefa atzīme ir + 138,5m. 20.gadsimta trīsdesmitajos un četrdesmitajos gados, kad pilsētas Ziemeļu daļa nebija apbūvēta ar tagadējo Ķīmiķu ciemata apbūvi, teritoriju dēvēja par Daugavpils tuksnesi. Uz Austrumiem no Stropu ezera atrodas ledus laikmeta beigu posmā izveidojies limnoglaciālais līdzenums ar atzīmi +110 – +123m. Neliels šī līdzenuma apgabals atrodas pilsētas kreisā krasta Dienvidu daļā – Kalkūnos.

Klimats

Latvija, tāpat arī Daugavpils pilsēta atrodas mērenajā, mitrajā Atlantijas kontinentālā klimata ietekmē. Novērojamas samērā vēsas vasaras un mērenas ziemas, kad sals mijas ar atkalām. Daugavpils klimats tiek raksturots kā viskontinentālākais Latvijā, tajā ir visvairāk saulaino dienu. Taču, pēdējo gadu desmitos, globālās sasilšanas rezultātā ir novērojamas klimata izmaiņas ar dažādiem pārsteigumiem, kādu agrāk nebija.

Puse no visām gada dienām pilsētā ir mākoņainas, galvenokārt, no novembra līdz februārim. Mazāk mākoņu ir no aprīļa līdz jūlijam. Gada vidējā temperatūra ir +5,4 °C. Pats aukstākais mēnesis ir janvāris, ar vidējo temperatūru – 6,5 °C, pats siltākais jūlijs, ar vidējo temperatūru +17,8 °C, vidējais bezsala periods ir 143 dienas.

Vidējie dati par sniega parādīšanos ir 14.novembris un nokušana - 10.aprīlis. Vidējais sniegotu dienu skaits ir 112 dienas. Vidējais sniega segas biežums 26 cm. Vislielākais sals novērojams no 6.decembra līdz 1.martam. Gadā ir apmēram 86 sala dienas. Vidējais grunts sasaluma dziļums ir 67 cm, maksimālais 125 cm.

Daugavpilij pieder gaisa maksimālo un minimālo temperatūru rekordi Latvijā: +36,4 °C (1943.gada VIII) un – 43,2 °C (1956.gada II).

Vidējais nokrišņu daudzums gadā ir 665 mm. Siltajā periodā uzkrīt 454 mm nokrišņu, aukstajā – 178 mm.

Pilsētā valdošie ir dienvidrietumu vēji, rietumu – ap 20%, dienvidu – 14%. Ziemā pārsvarā pūš dienvidu rumba vēji.

Pavasari raksturīgi ZA vēji, maijā līdz 17%. Vasarā visvairāk pūš rietumu vēji, bet rudenī DR vēji. Vidējais vēja ātrums vasarā - 3,0-3,1 m/s. Visvējainākais laiks ir no novembra līdz janvārim – 4,4-4,5 m/s. Vidējais īpaši vējaino dienu (vairāk par 14 m/s) skaits ir 14 dienas gadā, bet vislielākais vējaino dienu skaits – 30.

Ģeoloģiskā uzbūve

Pilsētas ģeoloģiskā uzbūve ir ļoti savdabīga. Pamatiežu ieliektā virsma, ko veido vairāk nekā 300 miljonu gadu veci vidus un augšdevona sistēmas smilšakmeņi, kas atrodas 250 m dziļumā. Pamatiežiem uzgulsnējušies kvartāra sistēmas ieži, kuru veidošanās ir bijusi saistīta ar ģeoloģiskajiem procesiem un Daugavas ielejas attīstību. Pilsētas Dienvidu daļā pie Kalkūniem ledus laikmeta beigu posmā izgulsnējās limnoglaciālie māli, kurus izmantoja, būvējot pilsētu vairāku gadsimtu garumā. Māla slāņi atrodas tieši zem grunts, vietām pat 3m dziļumā. To nestspēja ir

pietiekoša, lai veidotu dabisku pamatu pamatni. Pilsētas teritorijā visizplatītākie ir deltas slāņi, ko veido dažādas frakcijas smilts un grants. Lielākie grants krājumi ir Ruģeļu rajonā. No mūsdienīgajiem slāņiem vispopulārākie ir smilšu nosēdumi, kas pārklājuši visu ZA un A meža masīvu Stropos, arī daļu Mežciema teritorijas.

Pilsētā lielas teritorijas aizņem kūdras slāņi, īpaši Šūņupes apkārtnē, kur kūdras slāņa biezums vietām sasniedz 20 m.

Pilsēta bagāta ar pazemes ūdeņiem. Daugavpils psihoneiroloģiskās slimnīcas teritorijā 554 m dziļumā, dziļurbumā kembrija sistēmas smilšakmeņos konstatēti nātrija hlorīda slāņi ar paaugstinātu bromu saturu (233 mg/l). Hlorīda tipa minerālūdeņi sastopami Mežciema rajonā. Šajā rajonā atrodas arī bagātīgi ārstniecisko dūņu krājumi. Gajoka mikrorajonā Daugavas trasē zem vairāku metru bieža alūvija slāņa atrodas aprakts, vairāk nekā tūkstoš gadu vecs ozolmežs, kas ir unikāls, rets dabas veidojums.

Gruntsūdeņu līmenis lielākajā pilsētas daļā svārstās no 2-5m un vairāk attiecībā pret zemes virsmas līmeni. Lauceses un Šūņupes pārpurvotajās teritorijās gruntsūdens līmenis ir 2m. Gruntsūdeņu līmeņa svārstības, galvenokārt, ir atkarīgas no Daugavas un ezera līmeņa. Pavasaros un rudenos purvainās teritorijas pārplūst.

ledzīvotāji

ledzīvotāju skaits uz 2005. gada sākumu -110379

ledzīvotāju blīvums uz 2005. gada sākumu (cilvēki uz 1 km² teritorijas) – 1522.5

ledzīvotāju **nacionālais** sastāvs:

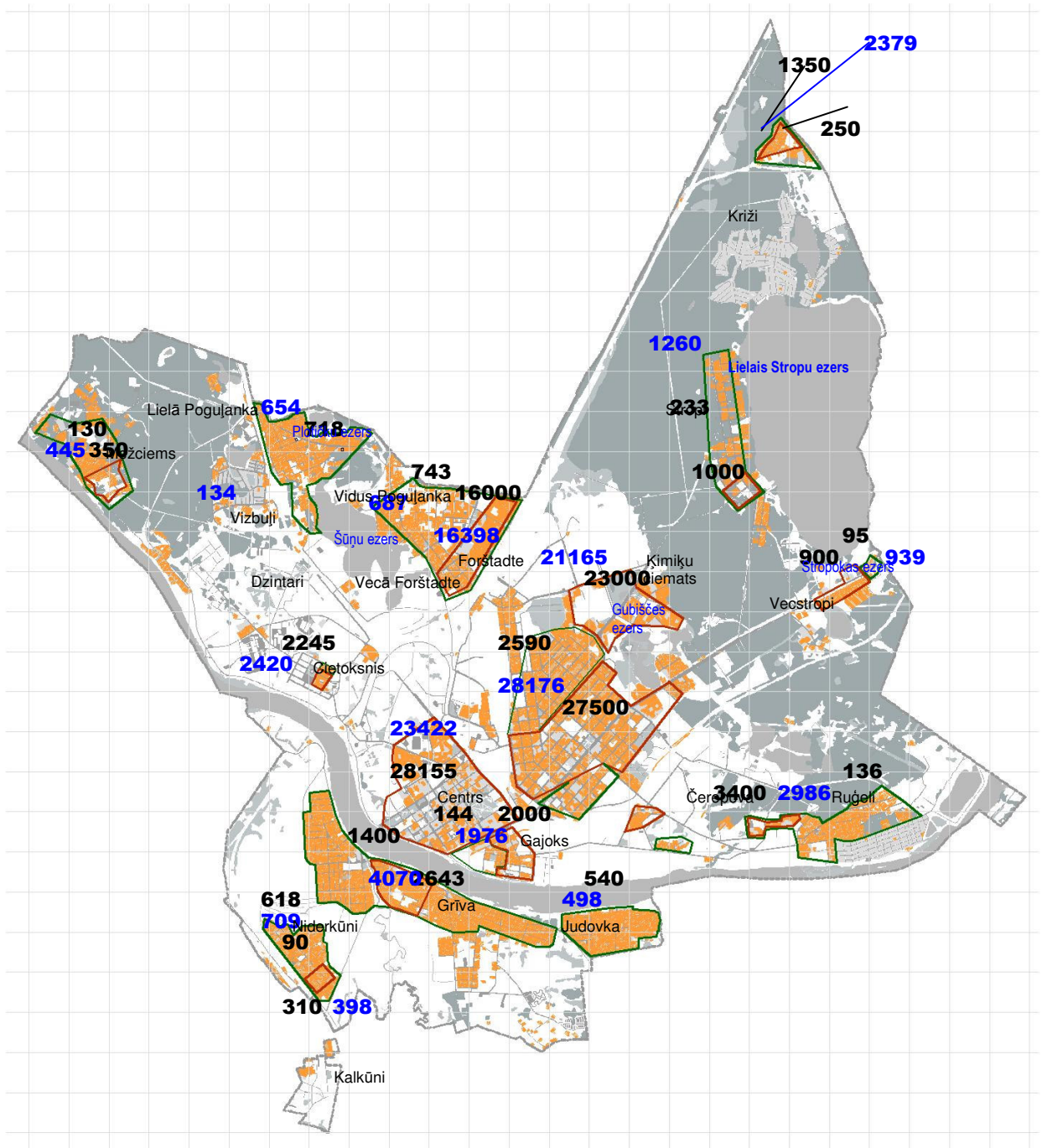
- latvieši 17.7 %,
- krievi 54.0 %,
- poļi 14.9%,
- citas tautības – 13.4%

ledzīvotāju sadalījums **pēc dzimuma**:

- vīrieši – 42161
- sievietes – 50160
- bērni – 18410

ledzīvotāju sadalījums **pa vecuma grupām**:

- Darba spējas vecumā – 68881
- Virs darba spējas vecuma – 23440
- Līdz darba spējas vecumam – 18410

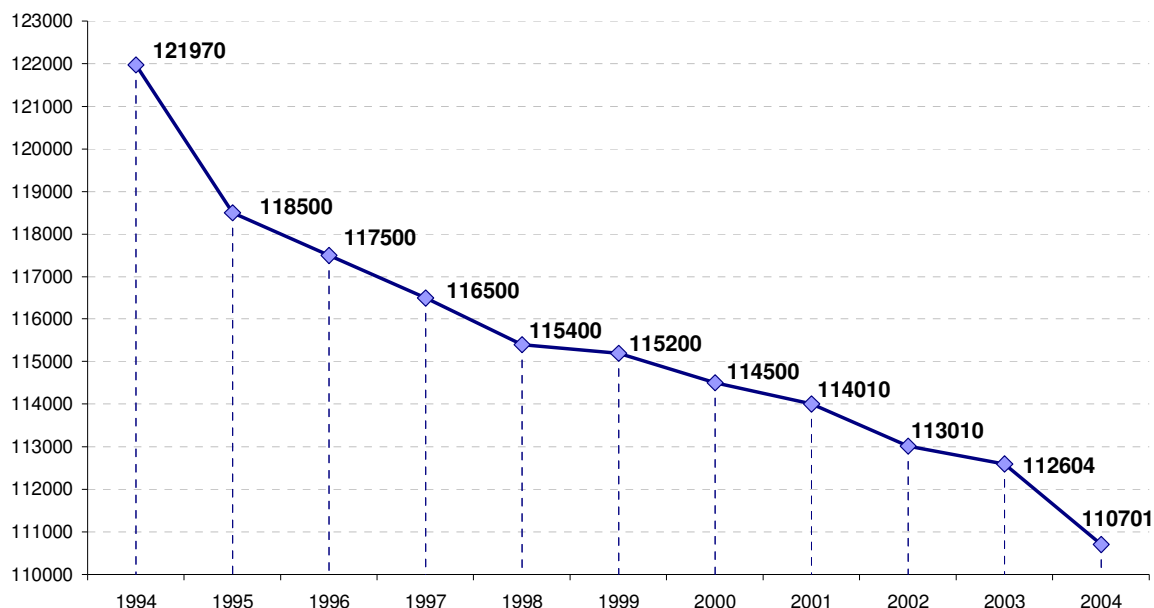

25 Iedzīvotāju skaits 1995. gadā

68 Iedzīvotāju skaits 2004. gadā

Shēma Nr. 3 . Pilsētas iedzīvotāju sadalījums pa rajoniem

Iedzīvotāju skaits Daugavpilī esošā teritorijas plānojuma periodā

Grafiks 1

Daugavpilī, neskatoties uz to, ka tā ir otra lielākā Latvijas pilsēta pēc iedzīvotāju skaita, iedzīvotāju skaits, tāpat kā visā Latgalē kopumā, samazinās; sabiedrība noveco, pilsētu atstāj izglītoti cilvēki, darba meklējumos aizbraucot uz galvaspilsētu vai ārvalstīm. Faktori, kas veicina jaunu cilvēku un vērtīgu speciālistu aizplūšanu no Daugavpils, ir vairāki – bezdarbs, zemas vidējās algas, sadzīves apstākļi, sociālā infrastruktūra un arī pilsētas imidžs.

Pilsētas rajonēšana un esošais zonējums

Pilsētas administratīvā teritorijas ir sadalīta sekojošos rajonos:

Daugavas labais krasts:

Mežciems
Cietoksnis
Viduspoguļanka
Forštade
Esplanāde
Vēsturiskais centrs
Jaunbūve
Gajoks
Ķīmiķu ciemats
Jaunie Stropi
Vecstropi
Ruģeļi
Čerepova

Daugavas kreisais krasts:

Grīva
Judovka
Nīderkūni
Kalkūni

Esošo pilsētas teritoriju funkcionālo zonējumu var aprakstīt sekojoši:

Ražošanas un tehniskās teritorijas aizņem lielas platības un būtiski aptver visu pilsētu. Vēsturiski Čerepovas, Cietokšņa, Gajoka, Jaunbūves ziemeļu daļā atradās lielie rūpnieciskie uzņēmumi un to infrastruktūras objekti. Pēc patreizējā stāvokļa lielāko šo teritoriju daļu var pieskaitīt pie degradētām zonām, kam nepieciešami rehabilitācijas pasākumi

Satiksmes teritorijas, pilsētas teritorijas – koplietojamie ceļi, dzelzceļi, stāvvietas, transporta infrastruktūras teritorijas

Darījumu centri pilsētas vēsturiskais centrs -vispopulārākā vieta darījuma un jaunu sabiedriska rakstura objektu izvietojumam, esošo rekonstrukcijai un sabiedriskajām aktivitātēm. Centru attīstību tipiskajos dzīvojamajos rajonos, kā Ruģeļi, Foštade, noteica pieprasījums. Tajos vispopulārākais apkalpes objekts bija maksas autostāvvietas, lielveikali. Centri joprojām izveidojās gar svarīgākajām maģistrālēm, taču īpašas tendences, kad centri iziet ārpus vēsturiskā centra robežām, nebija vērojamas.

Sabiedriskās nozīmes objekti izplatīti visos rajonos, bet tiem diemžēl nav centru veidošanas lomas, tie ir veselības un izglītības objekti. Iestādes, pārvaldes institūcijas koncentrētas vēsturiskajā centrā.

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves tipiskie rajoni izveidojās Esplanādē, Ķīmijā, Jaunforštdē, Jaunbūvē, Rūpniecisko centru sabrukuma dēļ rajonu telpiskā struktūra nav pabeigta, kā arī pārtraukta daudzstāvu rajona izveide Ruģeļos, Šūņu ezera krastos, Kalkūnos.

Vienģimeņu un mazstāvu māju apbūves rajoni – Viduspoguļanka, Mežciems, Stropi, Jaunbūves centrālā daļa

Lauksaimniecībā izmantojamo zemju pilsētā gandrīz nav. Iepriekšējā teritorija splānojumā aredzētas lauksaimniecības teritorijas plānota izmantošana smērķu izmaiņa uz mazstāvu apbūves teritorijām, vai rezervējamām (meapbūvējamām) zemēm

ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN VĒRTĒJUMS

Esošās ekoloģiskās situācijas novērtējums veikts, izmantojot galvenos ekoloģiskās slodzes rādītājus. Atsevišķi noteikta sekojoša apraksta struktūra:

- Dabas objekti. Bioloģiskā daudzveidība
- Dabas resursu izmantošana
 - Ūdens resursi

- Gaisa kvalitāte
- Atkritumi
- Antropogēnā slodze
 - Rūpnieciskā
 - Lauksaimniecības
 - Transporta
 - Troksnis

Dabas objekti. Bioloģiskā daudzveidība

Hidrogrāfija

Pilsēta atrodas **Daugavas** upes abos krastos. Upes garums pilsētas teritorijā – 16 km. Upes gultnes platums 200-220m, pavasara plūdu laikā 300-360m. Lai novērstu pilsētas applūšanu, centrālajā pilsētas daļā Daugava ietverta aizsargdambjos ar absolūto augstuma atzīmi 95,5-96m. Grīvas rajonā Daugavā ietek Lauceses upe. Upe tek pa ļoti zemu teritoriju, ar līdzeniem krastiem. Lejtecē pa labi Daugavā ietek Šūņupe, kura iztek no Šūņezera. Tās krasti tāpat ir līdzeni, pārpurvoti. Šo abu upju režīms pilnībā ir atkarīgs no Daugavas režīma.

Hidroloģiskais upes režīma raksturojums noteikts ūdenslīmeņa mērījuma postenī, kas atrodas 250 m augstāk par tiltu. Grafika nulles atzīme 85,78 m Baltijas augstuma sistēmā. Ūdens celšanās līmeņa augstums plūdu laikā par 10m pārsniedz vidējo ziemas līmeņa atzīmi, kas ir 84-85m.

Daugavas upes sasalšanas vidējais ilgums – 108 dienas. Vidējais ledus biežums – 30 – 40cm. Pavasara plūdu laiks ir ļoti dažāds, taču par vairāk novēroto jāpieņem laiks no 31.marta – 10.aprīlim. 1922.gada 10.aprīlī ledus sablīvējumu rezultātā, ūdens līmenis Daugavā pilsētas teritorijā sasniedza 10,62m atzīmi, appludinot Gajoku.

ZA pilsētas daļā atrodas ezeru grupa ar nosaukumu “**Stropi**”. Lielākais no tiem ir **Lielais Stropu** ezers, kura ūdens spoguļa platība ir 418 ha. Krasti ir zemi, galvenokārt smilšaini, vietām pārpurvoti, gultne smilšaina, vietām dūņu nosēdumi. Vidējais ezera dziļums – 3,5 m, maksimālais 6,3 m. Ūdens tilpums – 14,8 miljoni kubikmetru.

Novērojama ezera krastu aizaugšana. Vidējā līmeņa absolūtā atzīme ir 110,6m, minimālā 110,4, maksimālā 110,8m. Tas ir caurteces ezers, kurā ietek trīs grāvji un kanāls no **Mazā Stropu** ezera. No ezera iztek upīte “Stropupīte”, kas ietek Līksnas upē.

Uz Ziemeļiem no **Lielā Stropu** ezera atrodas **Mazais Stropu ezers**, kura platība 15,3 ha. Vidējais ezera dziļums – 2,7 m, maksimālais – 4,3 m, vidējais līmenis – 110,7 m absolūtā augstuma, minimālais – 110,5 m, maksimālais – 110,9 m. Ūdens notece notiek pa kanālu uz Stropu ezeru.

Uz Dienvidiem no **Lielā Stropu** ezera atrodas ezers “**Stropoks**”, ar platību 7 ha. Ezera krasti ir zemi, pārpurvoti, aizauguši. Vidējais līmenis sasniedz 112,8 m absolūto atzīmi.

Iespējams, ka kādreiz, šie visi trīs ezeri veidoja **vienu lielu ūdenskrātuvi**, kura, pakāpeniski aizaugot un aizplūstot, sadalījās trīs daļās.

Otrā ezeru grupa atrodas pilsētas ZR daļā. Lielākais ir **Šūņezers**, kura ūdens spogulis aizņem 74,6 ha. Ezera garums – 1,6 km, platums – 0,6 km. Vidējais dziļums līdz dūņu slānim ir 1,7 m, maksimālais 3,1 m. Ūdens apjoms – 1,268 miljoni kubikmetru. Vidējā ezera līmeņa absolūtā atzīme ir 92 m. Ezerā ietek Melnupīte (Čornaja) un vairāki kanāli. No Šūņezera iztek Šūņupīte, kura ietek Daugavā. Ezera pamatne vietām izklāta ar dūņām, vietām tā ir smilšaina. Krasti plakani. **Plotičku ezers** un **Adatiņa**, kas atrodas uz Ziemeļiem no Šūņezera, ir nelieli, to krasti ir zemi un stipri pārpurvoti. Melnupīte savieno šos ezerus ar Šūņezeru. Melnupītes ieleja ir aizaugusi un piesārņota. Posmā gar Vidzemes ielu un pāri tai upes dabiskā tece ir bojāta un upe pārveidojas appurvotā kanālā.

Zirgu ezera krasti ir līdzeni, pārpurvoti. Absolūtā atzīme – 94,8 m. Dziļums –2,3 – 3,4 m. **Trijkārtu ezers** atrodas pie pilsētas Ziemeļu robežas. Apmežotie, lēzenie krasti strauji aizaug un pārpurvojas.

Pilsētas vidusdaļā Jaunbūves rajonā atrodas **Gubišces ezers**. Kādreiz šis ezers bija pakļauts rūpnieciskajam piesārņojumam. Tā gultne klāta ar kūdru, sapropeli. Tas ir stipri aizaudzis. Ezera Austrumu krasts praktiski pārvērties par purvu. Pilsētas Austrumu daļā Čerepovas rajonā atrodas bijušie zivju dīķi.

Pilsētas meži un apstādījumi

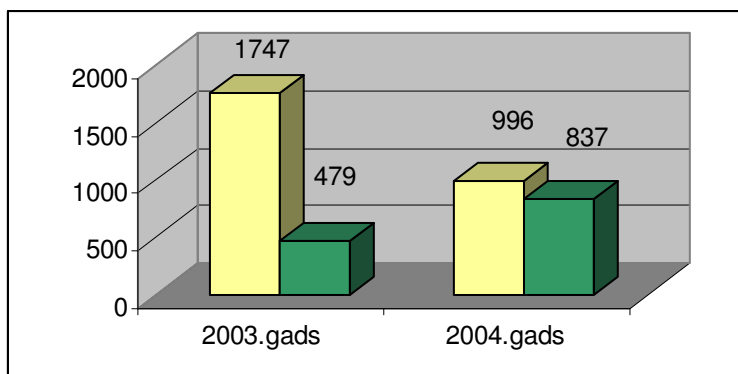
Meži izvietoti Z daļā – Mežciema rajonā, Stropu, Križu rajonā un pilsētas A rajonā – Ruģeļu, Čerepovas mežu masīvs. Pilsētas Z teritorijā esošie meži tālāk pāriet Līksnas un Naujenes pagastu teritorijās. Mežu kopējā platība pilsētas administratīvajās robežās ir 1630 ha, no kuriem aptuveni 300 ha ir fizisko personu īpašumā pēc to īpašuma tiesību atjaunošanas. Pilsētas meži pēc sugu sastāva, galvenokārt, ir jauktie skuju koku meži (egle, priede), nedaudz lapu koki. Mežu teritorijās sastopamas atsevišķas retu koku, floras un faunas ekosistēmas. Stropu – Križu un Ruģeļu mežu teritorijā vietām ir pauguri ar izteiktiem reljefa kāpumiem.

Mežu apsaimniekošana ir pilsētas Domes komunālās nodaļas pārziņā. Pilsētai ir izstrādāts mežierīcības projekts. Dažām privātīpašumā esošām mežu teritorijām, kurām paredzēta apbūve, tiek izstrādāti detālplānojumi, ievērojot spēkā esošo likumdošanu.

1.tabula. Daugavpils pilsētā nocirsto un iestādīto koku skaits

Pilsēta	Nocirsto koku skaits	Iestādīto koku skaits
Daugavpils	996	837 (tai skaitā 189 koki un 648 dekoratīvi stādījumi)

Grafiks 2 . Daugavpils pilsētas koku ciršanas dinamika 2003. - 2004. gados

Īpaši aizsargājamie dabas objekti. Sugu un biotopu aizsardzība.

1995.gada teritorijas plānojums atzīmēja vietas pilsētā, kuras ir vietējās nozīmes aizsargājami dabas veidojumi, kuri pasargājami no urbanizācijas. Pēc oficiālajiem datiem pilsētas teritorijā nav noteiktas Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) un Natura 2000 teritorijas.

Pēc Latvija svides ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datu bāzes ziņām Daugavpils pilsētā nav izveidots neviens mikroliegums, toties Daugavpils rajonā dibināti 14 mikroliegumi.

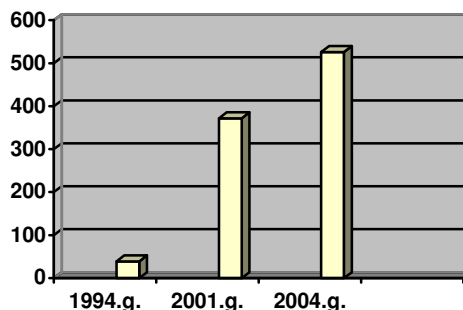
Pilsētas teritorijā, vadoties pēc Bioloģijas institūta 1985.gadā izdotās grāmatas, bija konstatētas 898 reti sastopamas augu sugas. Daugavpils universitātes speciālisti veic regulāras zinātniskās izpēti, izvērtējot pilsētas teritorijā esošās sugas un biotopus

Aizsargājamās sugas.

Daugavpils cietokšņa fortos ziemo retas sikspārņu sugas. No sikspārņu aizsardzības viedokļa Daugavpils fortiem ir izcila nozīme ne tikai Latvijas, bet arī Eiropas mērogā. Visas 5 Daugavpils fortos konstatētās sikspārņu sugas ir aizsargājamo sugu sarakstā. To aizsardzība ir Latvijas valsts pienākums saistībā ar pievienošanos Bonnas konvencijai "Par migrējošo dzīvnieku aizsardzību". Latvijai, kā ES dalībvalstij, aktuāla ir **ES Sugu un biotopu direktīva**, kuras pielikumos ietvērtas visas sikspārņu sugas.

2.tabula. Sikspārņu novērošanas dati

Datums	Ūdeņu naktsikspārnis Myotis	Dīķu Naktsikspārnis Myotis <i>dasycneme</i>	Brūnais garaušis Plecotus <i>auritus</i>	Ziemeļu sikspārnis Eptesicus	Branta sikspārnis Myotis <i>Brantii</i>	Nenoteiktās sugas Myotis	Sikspārņu kopā	Novērotājs
07.02.1994.	34	3	1	1			39	G.Petersons
19.11.2001.	359	6	1	1	1	4	372	G.Petersons
21.02.2004.	447	30	15	12	3	19	526	G.Petersons V.Vintulis I.Kalniņa A.Vaiders
08.01. 2005.	1017	71	25	9	8	9	1139	G.Pētersons V.Vintulis

Grafiks 3. Daugavpils cietokšņa fortos ziemojošo sikspārņu skaita dinamika.

Daugavpils pilsētas dižkoki.

Saskaņā ar LR MK 22.07.2003. noteikumu Nr. 415 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 22.2.punktu, valsts nozīmes aizsargājami dižkoki ir visi koki, kuru apkārtmērs 1,3 m augstumā no koka sakņu kakla vai augstums nav mazāks par šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajiem izmēriem.

Daugavpilī 2004. gada pārbaužu gaitā tika konstatēti koki, kuri atbilst augstāk minēto noteikumu 2.pielikuma noteiktajiem parametriem:

3.tabula. Daugavpils pilsētas dižkoki.

Nr. p.k.	Dižkoka sugas nosaukums	Apkārto mērs, m	Adrese	Īpašnieks	Stāvoklis
1.	Baltā robinija <i>(Robinia pseudoacacia L.)</i>	1.90	Krāslavas iela, māju Nr. 59, 61 pagalms	Hugo Lepiksons (pers. kods 160842-10204)	Labā stāvoklī, aug mājas pamatu tiešā tuvumā (<5m)
4.	Vācijas krustābele <i>(Crataegus alemanniensis Cin.)</i>	0.72	Viestura ielā 10, Daugavpilī, Dzelzceļnieku parks	Daugavpils pašvaldība	Trupes bojāts, bet augt spējīgs koks
5.	Vācijas krustābele <i>(Crataegus alemanniensis Cin.)</i>	0.75	Viestura ielā 10, Daugavpilī, Dzelzceļnieku parks	Daugavpils pašvaldība	Žuburains, augt spējīgs koks
7.	Vācijas krustābele <i>(Crataegus alemanniensis Cin.)</i>	0.85	Viestura ielā 10, Daugavpilī, Dzelzceļnieku parks	Daugavpils pašvaldība	Apkārto mērs 0.85m augstumā.
8.	Parastā zirgkastaņa <i>(Aesculus hippocastanum L)</i>	3.62	Kr.Valdemāra iela 28, Daugavpils	Jelena Skorodihina (pers.kods 160273-10209)	Trīsžuburains koks. Labā stāvoklī.

Ir jāturpina pilsētas koku inventarizācija un jānodrošina valsts nozīmes dabas pieminekļu – dižkoku – aizsardzības režīma ievērošana atbilstoši LR MK 22.07.2003. noteikumu Nr. 415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” VIII daļas prasībām.

Ūdens resursi

Virszemes ūdens resursu izmantošana

Virszemes ūdeņi, galvenokārt, tiek izmantoti:

- ūdens ieguvei
- notekūdeņu novadīšanai,
- rekreācijai.

Šodien pilsētas dabiskais hidrogrāfiskais tīkls sastāv no apmēram 25 elementiem, ieskaitot lielus un mazus ezerus, Daugavu, mazās upes un strautiņus un meliorācijas kanālu sistēmu. Tikai Daugavai un Laucesei ir atklāta tipa ieleja, kas ir vērtīgs

ekoloģiskais, ainaviskais un rekreācijas elements pilsētā. Mazās upes ir daļēji kanalizētas un zaudējušas savu dabisko īpatnību, kā arī to ainaviskā un rekreācijas vērtība gandrīz nav izmantota. No mazajām upēm var nosaukt:

- Meļņička
- Melnupīte
- Laucese
- Šūņupīte

Dabiskā hidrotīkla izmantošana notekūdeņu novadīšanai ietekmē ekosistēmu. Bieži tiek izmantota mazo upju kanalizācija, pakāpeniski pārvēršot to inženierelementos.

Ūdens ieguves apjomi no virszemes avotiem krietni samazinājušies. Izmaiņas, galvenokārt, saistītas ar to, ka Daugavpils pilsētā samazinājās ūdens pārsūkņēšana no Daugavas uz L. Stropu ezeru.

Lielākais Daugavpils pilsētas ezers - Lielais Stropu ezers (platība 419 ha) - ir regulējama ūdenskrātuve. Hidrotehniskās iekārtas ezerā eksistē kopš 1963. gada. Mākslīgās pārsūkņēšanas rezultātā Daugavas ūdens nokļūst ezerā un izraisa hidroloģiskā un hidrobioloģiskā režīma izmaiņas. Nav veikta ezera stāvokļa kompleksā izpēte. Pēc pilsētas ūdenssaimniecības sistēmas rekonstrukcijas ūdens ieguve no Stropu ezera bijušās ķīmiskās šķiedras rūpnīcas teritorijā esošo industriālo objektu tehniskajām vajadzībām vairs nenotiek. Nav atrisināts jautājums par nepieciešamā ūdens līmeņa uzturēšanu ezerā pēc tehniskā ūdens ņemšanas pārtraukšanas.

Ūdens ieguvei no virszemes avotiem 2004. gadā Daugavpils pilsētā 0.1 % no kopējā iegūtā (tajā skaitā pazemes) ūdens apjoma tika iegūti no Daugavas, 1.2 % - no L.Stropu ezera.

4.Tabula. Virszemes ūdens ieguves apjoms Daugavpils pilsētā no virszemes ūdens avotiem attiecībā pret kopējo 2004. gadā iegūto ūdens apjomu (%).

Virszemes ūdens ņemšana (tūkst.m ³ / %)		Kopējais iegūtā ūdens apjoms (tūkst. m ³)
upes	ezeri	
60.9/0.2%	105.0/1.2%	8687.647

5.Tabula. Notekūdeņu novadīšana

Nr. pk	Nosaukums	Notekūdeņu apjoms, kas ir novadīts virszemes ūdenskrātuvēs (tūkst. m3)	Novadīšanas vietu skaits
1.	Daugavpils pilsēta	7190,139	6

6.Tabula. Paliekošā piesārņojuma apjoms, kas ir novadīts dabīgajās ūdenskrātuvēs.

Nr. p.k.	Nosaukums	Dabīgajos ūdens objektos novadītais paliekošais piesārņojums, t		
		2001.gadā.	2002.gadā.	2003.gadā.
1.	Daugavpils reģions kopā	1885,10	1724,753	1578,607
2.	t.sk. Daugavpils pilsēta	830,116	1122,320	1003,2

Piesārņojuma novērtējums tika veikts katru gadu, bet tas, diemžēl, neaptver visas pilsētas teritorijā esošās tilpnes.

Pilsētas teritorijā ap ūdens tilpnēm izvietotas vairākas dārzkopību biedrību un privāto sakņu dārzu teritorijas. Notiek regulāra nelimitētā dārzkopības biedrību notekūdeņu difūzā novadīšana dabīgajos ūdens objektos, kuras rezultātā notiek ezeru un upju eitrofikācija.

7.tabula. Upju skaits, kurās 2004. gadā tika veikts piesārņojuma novērtējums, attiecībā pret kopējo upju skaitu (%).

Nr. p.k.	Nosaukums	Apsekoto upju skaits	Procentuālais sastāvs no kopējā upju skaita
1.	Daugavpils pilsēta	3	50 %

8.Tabula. Ezeru skaits, kuros 2004. gadā tika veikts piesārņojuma novērtējums, attiecībā pret kopējo ezeru skaitu (%).

Nr. p.k.	Nosaukums	Apsekoto ezeru skaits	Procentuālais sastāvs no kopējā ezeru skaita
1.	Daugavpils pilsēta	4	44 %

Rekreācijai izmantoti pilsētas ezeri, mākslīgās ūdens krātuves un Daugava. Labiekārtotas pludmales ierīkotas tikai L.Stropu ezera krastos.

Pazemes ūdeņu izmantošana

Likumā "Par zemes dziļēm" pazemes ūdeņi ir pasludināti par valsts nozīmes derīgajiem izrakteņiem, tādēļ teritorijas plānojumā liela uzmanība pievērsta pazemes ūdeņu resursiem, to ilgtspējīgai izmantošanai un aizsardzībai. Latvijā tradicionāli pazemes ūdeņus izmanto kā dzeramo ūdeni un minerālūdeni, kā arī rūpniecības un sadzīves vajadzībām.

9.Tabula. Artēzisko urbumu skaits Daugavpils pilsētā 2003.gadā.

Kopā	Pašvaldības bilancē	Privatizēti	Bez saimnieka	Nav ziņu	Uz konservāciju	Izsniegtās atļaujās	
						skaits	% no kopējā
102	35	64	1	2	20	65	71

Pilsētas ūdens ņemšanas kompleksi

Pilsētas Pazemes ūdens ieguvei izmantojami četri galvenie avoti:

Ūdens gūtne „Ziemeļi” nodrošina apt.60.2% no kopējā ūdens apjoma. Sastāv no 13 artēziskajiem urbumiem 80-160m dziļumā, kas ūdeni iegūst no IgQII un fQII horizontiem un no augšējiem un vidējiem Devona smilšakmeņiem (Burtnieku un Arukilas horizonti –D2ar-br). Ūdens dzeramā ūdens kvalitātes prasībām neatbilst tikai pēc dzelzs satura, tāpēc nepieciešama ūdens atdzelžošana.

Atrodas ārpus pilsētas robežām Daugavpils rajona pašvaldību teritorijā.

Ūdens gūtne „Vingri” nodrošina apt.38.3% no kopējā ūdens apjoma. Sastāv no 13 artēziskajiem urbumiem 20-40m dziļumā. Ūdens atbilst dzeramā ūdens kvalitātes prasībām, speciāla ūdens sagatavošana nav nepieciešama.

Atrodas ārpus pilsētas robežām Daugavpils rajona pašvaldību teritorijā.

Ūdens gūtne „Kalkūni” apkalpo tikai Kalkūnes rajona patērētājus. Ūdens dzeramā ūdens kvalitātes prasībām neatbilst tikai pēc dzelzs satura, tāpēc nepieciešama ūdens atdzelžošana.

Ūdens gūtne „Križi” ir privātpersonu īpašumā

Notekūdeņu apsaimniekošana

Latvijas nacionālajā akreditācijas birojā akreditēta uzņēmuma laboratorija seko dzeramā ūdens kvalitātei un piesārņojošo vielu daudzumam novadāmos notekūdeņos. Kvalitātes kontroles sistēma pārstrādāta atbilstoši ES prasībām – darbībā ieviests jauns standarts LVS EN ISO 17025:2001. Ik gadu ūdens guvju, tehnoloģisko procesu kontrolei sadales tīklā un tieši pie patērētājiem, tiek atlasītas līdz 1500 dzeramā ūdens provēm. Apmēram 99% provju atbilst ūdens kvalitātes standartam. Notekūdeņu novadīšanas kontrole tiek veikta 40 pilsētas uzņēmumos, to efektīga attīrīšana pilsētas kanalizācijas attīrīšanas iekārtās pēc dažādiem komponentiem sastāda no 70 % līdz 95 %. Ik gadu uz notekūdeņu dūņu nosēdlaukiem tiek izvesti līdz 12 tūkst. tonnu atūdeņoto dūņu. Dzeramā ūdens un notekūdeņu kvalitātes kontroli nosaka līdz 16000 rādītāju ik gadu.

Uzņēmumā izstrādāta un darbojas pazemes ūdeņu monitoringa veikšanas programma, kas saskaņota ar sanitārās inspekcijas, vides aizsardzības un valsts ģeoloģisko dienestu. Visa informācija par pazemes ūdeņu kvalitatīvo un kvantitatīvo stāvokli regulāri tiek nodota augstāk nosauktajiem dienestiem.

10.Tabula. Ūdens patēriņš 2000.-2004.g.

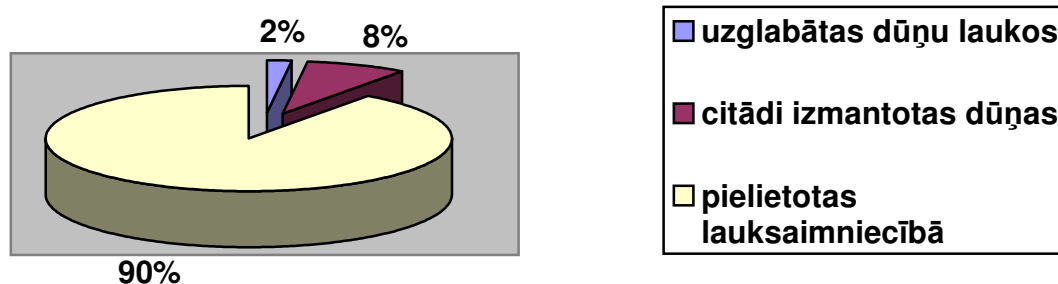
	2000.g.	2001.g.	2002.g.	2003.g.	2004.g.g aid.
Ūdens patēriņš diennaktī, m ³	28887	26360	23095	19535	18533
Ūdens patēriņš gadā, m ³	10572534	9621497	8429949	7130113	6783217

11.Tabula. Notekūdeņu un lietus ūdeņu apsaimniekošana 2000.-2004.g.

	2000.g.	2001.g.	2002.g.	2003.g.	2004.g.g aid.
Caurlaists att.iek.,m3	10190538	8876620	7576915	6206480	6135750
T. sk. lietus ūdeņi	16280	16273	16464	15348	15390

Neskatoties uz lielo paveiktā darba apjomu dzeramā ūdens un notekūdeņu attīrīšanas uzlabošanā, lai sasniegtu ES likumdošanā paredzētos "Vispārīgos pakalpojumu standartus", nepieciešama turpmāka attīstība. Šodien uzņēmums piedalās investīciju projektā, kura mērķis - ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu līmeņa reducēšana atbilstoši ES ekoloģiskajām direktīvām, lai sasniegtu Eiropas Savienības pieņemtos "Vispārīgos pakalpojumu standartus".

Notekūdeņu dūņu izmantošanas veidi Daugavpils pilsētā

Grafiks 3.

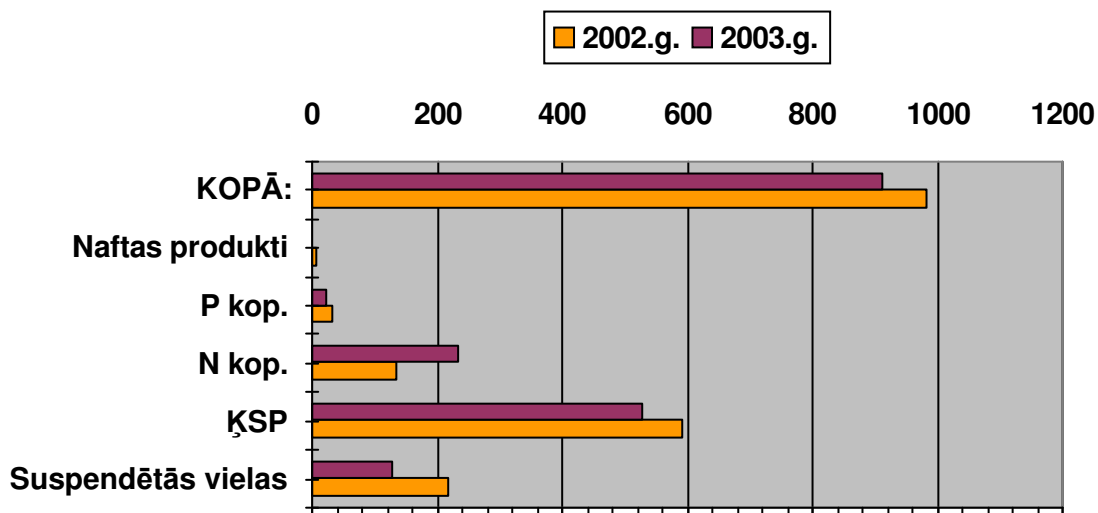
Daugavpils pilsētas NAI izveidotās notekūdeņu dūņas 100 % tiek uzglabātas dūņu laukos. Dūņu kvalitāte atbilst MK Noteikumiem Nr.365 no 20.08.2002.

3 ūdens lietošanas atļaujas un 21 B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas izsniegtas uzņēmumiem, kas veic notekūdeņu novadīšanu dabīgajos ūdens objektos.

2003.gadā Daugavpils pilsētas dabīgajās ūdenskrātuvēs novadītais piesārņojuma (Susp.v., KSP, N kop., P kop., naftas pr.) daudzums salīdzinoši ar 2002.gadu samazinājies par 7 %.

Daugavpils pilsētā 100 % NŪAie ir bioloģiskās un 2003.gadā NŪAie tika piesaistīti 77% iedzīvotāju.

2002. un 2003. gados ūdenstilpēs novadītais paliekošais piesārņojums.

Grafiks 4.

Problēmas:

2000.gadā ekspluatācijā tika nodotas pilsētas bioloģiskās attīrīšanas iekārtas. Šobrīd ir sasniegta attīrīšanas pakāpe pēc suspēdētām vielām un BSP5, kas atbilst projekta rādītājiem. Līdzekļu trūkuma dēļ, projektā netika paredzēta notekūdeņu attīrīšana no slāpekļa savienojumiem, tāpēc Daugavpils joprojām ir HELKOM "karsto" punktu sarakstā.

Daugavpils pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcijas projektā tika paredzēti notekūdeņu dūņu stabilizācijas, noblīvēšanas un atūdeņošanas procesi, kas ļautu samazināt dūņu daudzumu 3-4 reizes, bet nebija paredzēta dūņu lauku rekonstrukcija. Patlaban SIA "Daugavpils ūdens" dūņu lauki atrodas nelielā attālumā no ūdensgūtnes "Ziemeļi". Dūņu lauki ir morāli novecojuši, uzbūvēti bez pretinfiltrācijas seguma, netika paredzēta drenāžas ūdeņu savākšana un attīrīšana, proti, kas var izsaukt pazemes ūdeņu piesārņojumu. Kā liecina SIA "Urbšanas centrs" veiktie pētījumi, dūņu lauku un bijušās izgāztuves "Križi" rajonā pazemes ūdeņu piesārņojuma areāls pastāvīgi paplašinās.

Daugavpils pilsētas notekūdeņu dūņas atbilst LR MK 20.08.2002. noteikumu Nr. 365. prasībām (2.kategorija), bet tās netiek izmantotas lauksaimniecībā tādēļ, ka dūņu pielietošanas process lauksaimniecībā ir ļoti sarežģīts un dārgs. Zems ir notekūdeņu dūņu pieprasījums lauksaimniecības zemju mēslošanai.

Notekūdeņu dūņu monitoringa datu trūkumu nosaka sekojoši iemesli:

- reģionā maz akreditēto laboratoriju;
- reģionā nav laboratoriju, kas veiktu smago metālu noteikšanu;
- analīžu procesa dārdzība.

Daugavpils rajona attīrīšanas iekārtu nepilnā noslodze (26 % no ieprojektētās attīrīšanas iekārtu jaudas, kas provocē neracionālu elektroenerģijas režīma izmantošanu) negatīvi ietekmē attīrīšanas procesa efektivitāti, aktīvo dūņu stāvokli u.c.)

Lielus līdzekļu ieguldījumus prasa sarežģīto biodīķu sistēmu uzturēšana darba kārtībā. Pretējā gadījumā notiek attīrīto notekūdeņu sekundārā piesārņošana un kopējās attīrīšanas procesa efektivitātes samazināšanās. Atkritumu apsaimniekošana

Gaisa kvalitāte

Gaisa piesārņojums

Visnelabvēlīgākās zonas gaisa piesārņojuma ziņā ar ap pilsētas maģistrāliem ceļiem un dzelzceļiem, kā arī siltumcentrālēm.

Autotransporta kustības rezultātā atmosfērā tiek emitētas sekojošas piesārņojošas vielas:

- slāpekļa oksīdi ar īpatnējo izmeti 0,237 – 9,06 g/km (atkarībā no automobiļa vecuma, tipa un izmantotās degvielas);
- oglekļa oksīds ar īpatnējo izmeti 1,005 – 8,793 g/km (atkarībā no automobiļa vecuma, tipa un izmantotās degvielas);
- cietās daļiņas ar īpatnējo izmeti 0,252 – 0,594 g/km (tikai automobiļiem ar dīzeļdzinējiem un kravnesību virs 3,5 t).

Daugavpilī uz doto brīdi netiek veikts gaisa piesārņojuma monitorings (nepārtraukta monitoringa stacija „Opsi” tika demontēta 2003.gadā) un informācija par gaisa kvalitātes mērījumiem nav pieejama. Emisijas kontrole no mobilajiem emisijas avotiem tiek veikta tikai akciju ietvaros.

Ievērojams smaku koncentrāciju palielinājums tiek konstatēts no:

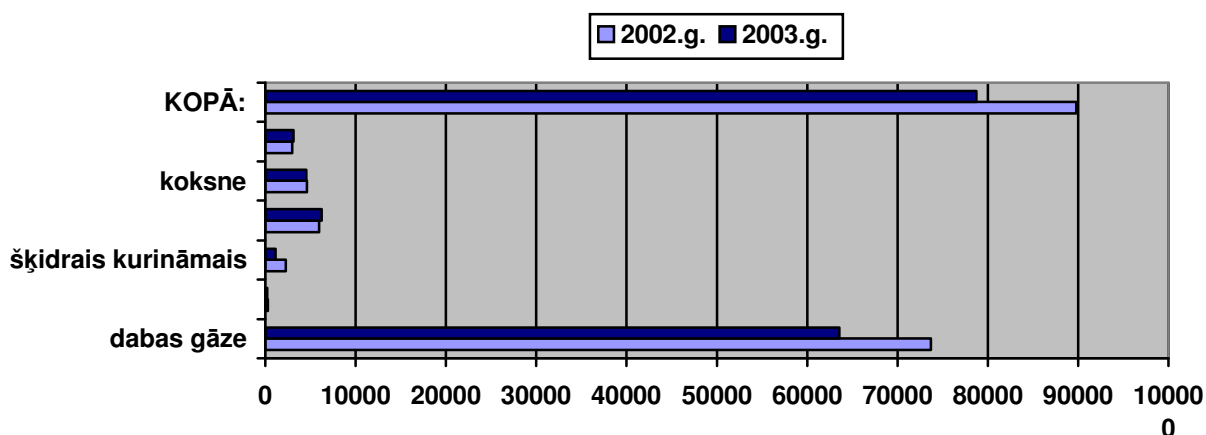
- stacionārajiem emisiju avotiem Daugavpils pilsētā, sakarā ar to, ka 2003.g.-2004.gada apkures sezonas sākumā pilsētā kā kurināmais tika izmantots mazuts, līdz ar ko palielinājās sēra dioksīda izmešu daudzums;
- Daugavpils pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām - rekonstrukcijas projektā tika paredzēti notekūdeņu dūņu stabilizācijas, noblīvēšanas un atūdeņošanas procesi, kas ļautu samazināt dūņu daudzumu 3-4 reizes, bet netika atrisināta smaku problēma;
- degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un tām blakus piegulošajām teritorijām, sakarā ar cisternu pārvietošanu, glabāšanu, vielu pārsūkņēšanu un degvielas uzpildīšanu;
- privātmāju sektoriem, vasarnīcu kooperatīviem un tml. - pavasarī un rudenī, kad notiek masveida dārza atkritumu dedzināšana pilsētas teritorijā;
- autotransporta kustības rezultātā atmosfērā tiek emitētas piesārņojošas vielas, visas pilsētas intensīvās kustības ielās un ceļos;
- mazjaudas un individuālo katlu māju daudzstāvu dzīvojamo māju kvartālos (šo katlu māju dūmvadu augstums 8-20 m, kas nenodrošina pietiekamu

piesārņojošo vielu izkliedi atmosfērā), pasliktina gaisa kvalitāti un izraisa negatīvu ietekmi uz iedzīvotāju labsajūtu.

No kopējā vielu apjoma aptuveni 80 % gaisā emitē Siltumtīklu uzņēmuma katlu mājas (skat. 1.tabulā)

12.Tabula. 2003.gadā izmantotā kurināmā daudzums Daugavpils pilsētā salīdzinājumā ar 2002.gadu.

Kurināmais	Daugavpils pilsēta	
	2002.g	2003.g
Dabas gāze	73742	63543
Sašķidrinātā gāze	273	192
Šķidrās kurināmais	2279	1149
Mazuts	5942	6231
Koksne	4587	4502
Akmeņogles	2988	3123
KOPĀ:	89811	78740

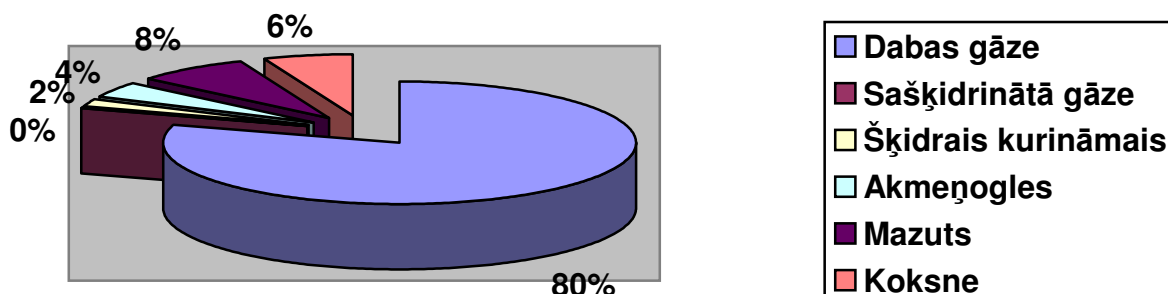
Grafiks 5.

2003.gadā operatoru skaits, kuri atskaitās pēc formas "2-gaiss", ir samazinājies sakarā ar to, ka 2003. gadā neatskaitījās tie operatori, kuri saskaņā ar 2002.gada 9.jūlija MK noteikumiem Nr.294 "Kartībā, kādā piesakāmas A,B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai", ir saņēmuši C kategorijas piesārņojuma darbības apliecinājumu.

Kopējā emisija no stacionārajiem emisiju avotiem Daugavpils pilsētā ir palielinājusies par 454 t, sakarā ar to, ka 2003.gada apkures sezonas sākumā pilsētā kā kurināmais tika izmantots mazuts, līdz ar ko palielinājās sēra dioksīda izmešu daudzums.

13.Tabula. Izmantotā kurināmā daudzums Daugavpils pilsētā 2003.gadā (t).

Dabas gāze	Sašķidrinātā gāze	Šķidrās kurināmais	Mazuts	Koksne	Akmeņogles	Kopā
tūkst. m ³ /t	t	t	t	t	t	
92764 m ³ /63543 t	192	1149	6231	4502	3123	78740

Grafiks 6.

Galvenās atmosfēru piesārņojošās vielas ir oglekļa monoksīds, slāpekļa oksīdi, sēra dioksīds, putekļi.

Oglekļa monoksīds (CO) (Daugavpils pilsētā tas sastāda 32 % no kopējās emisijas) atmosfērā nonāk no sadedzināšanas iekārtām un autotransporta. CO neitralizē hemoglobīnu, līdz ar to kavē organisma apgādi ar skābekli.

Slāpekļa oksīdi (Daugavpils pilsētā tie sastāda 28 % no kopējās emisijas) iedarbojas uz elpošanas orgāniem, izraisa plaušu iekaisumus, kairina acis un gļotādu.

Ogļu, mazuta, šķidrā kurināmā sadegšanas rezultātā veidojas **sēra dioksīds** (Daugavpils pilsētā tas sastāda 28 % no kopējās emisijas), tas atmosfēras mitrumā oksidējas un veido sērskābi, kas postoši iedarbojas gan uz dzīvajiem organismiem, gan arī uz dažādiem nedzīvās dabas priekšmetiem, negatīvi ietekmē veselību – kairina bronhus, izraisa augšējo elpošanas ceļu iekaisumu – kataru, kā arī alerģiskas saslimšanas, kaitīgi iedarbojas uz augiem.

Piesārņojošo vielu emisijas ierobežošana un kontrole.

2003.gadā Daugavpils pilsētas uzņēmumiem tika izsniegti 28 C kategorijas piesārņojošās darbības apliecinājumi un viena B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Daugavpils pilsētā un rajonā veiktas 114 gaisa aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanas pārbaudes.

2003.gadā lielāka uzmanība pievērsta videi draudzīgāka kurināmā izmantošanai, Daugavpilī lielākā daļa (81 %) no izmantotā kurināmā ir dabas gāze, rajonā (82 %) koksne, 7 % - dabas gāze.

Problēmas:

Daugavpilī notiek intensīva lokālo katlu māju būvēšana. Mazjaudas un individuālo katlu māju būvniecība notiek daudzstāvu dzīvojamo māju kvartālos, šo katlu māju dūmvadu augstums 8-20 m, kas nenodrošina pietiekamu piesārņojošo vielu izkliedi

atmosfērā, pasliktina gaisa kvalitāti un izsauc negatīvu ietekmi uz iedzīvotāju labsajūtu.

Pavasārī un rudenī notiek masveida dārza atkritumu dedzināšana pilsētas teritorijā (privātmāju sektoros, vasarnīcu kooperatīvos un tml.)

Troksnis

Troksnis atzīts par vienu no piesārņojuma formām, kas var nopietni kaitēt cilvēka labsajūtai un veselībai.

Trīs galvenie trokšņu avoti:

- Transports
- Celtniecība
- Rūpnieciskās teritorijas

Transporta (auto un dzelzceļu transports) troksnim piemīt pastāvīgs raksturs, bet tā rādītāji mainās dienas laikā. Trokšņu koncentrācija ir ievērojama autotransporta intensīvās kustības rajonos un ielās (īpaši no pulkst.7.30 līdz 8.00 un no pulkst.16.30 līdz 17.30). Pilsētas maģistrāles – 18. Novembra iela, Daugavas iela, pilsētas centra ielas – ir visvairāk noslogotās transporta maģistrāles. Vidējais akustiskā trokšņa līmenis ir 70-80 dB, kā rezultātā trokšņa diskomforta zona ap maģistrālēm sasniedz 200-300m.

Rūpnieciskais troksnis lielo uzņēmumu, ražotņu cehos un teritorijās un (AS “Lokomotīve” Marijas ielā, Lokomotīvu depo, “Lokomotīvu serviss” Preču ielā 2, SIA “Latgales metāls” A.Pumpura ielā 137, AS “Ditton pievadķēžu rūpnīca” Višķu ielā 17 un tml.)

Celtniecības troksnis ir īslaicīga rakstura traucēklis pilsētas objektu būvniecības laikā, kā arī laikā, kad veicami remonta darbi.

Daugavpils pilsētā pašlaik nav vienotas programmas, kura nodrošinātu trokšņa līmeņa novērtēšanu apdzīvotā teritorijā un transporta trokšņa līmeni pilsētā vispār. Šos datus vajadzētu izmantot konkrētu objektu celtniecības gaitā. Visparīgajos gadījumos lai nodrošinātu aizsardzību pret akustisko troksni ieteicama ekrānu ierīkošanu un apstādījumu izveide.

Atkritumu apsaimniekošana

Daugavpils pilsētas dome izskatīja un 2004.gada 28.novembrī domes sēdē tika apstiprināts un pieņemts Daugavpils pilsētas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas plāns 2004.-2014. gadiem. Šis dokuments ir analītisks vērtējums un perspektīva atkritumu saimniecības attīstībai Daugavpils pilsētā, kas attiecas uz sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

Dokumentu veido trīs pamatsadaļas, kas secīgi raksturo pašreizējo situāciju, prognozes un atkritumu apsaimniekošanas attīstības mērķus, kā arī realizācijas plānu.

Plāns izstrādāts, balstoties un ņemot vērā Eiropas Savienībā noteikto politiku atkritumu saimniecības sektorā, kā arī atbilstošas valsts stratēģijas un juridisko aktu prasības. Tas veido drošu pamatu izvēlētajās stratēģijas un atbilstošo plānu realizācijai

Daugavpilī, nepakļaujot to riskiem, kādu neparedzētu prasību ieviešanai un tām sekojošām ekonomiskām sekām.

Daugavpils pilsētas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas plāns 2004.-2014. gadam nosaka trīs pamata prioritātes atkritumu saimniecības attīstībai Daugavpils pilsētā:

- **atkritumu daudzuma samazināšana**, tos pēc iespējas plašāk dalīti vācot un apsaimniekojot;
- **atkritumu droša noglabāšana** - jaunas poligona vietas izveidošana vai atkritumu šķirošanas līnijas un atkritumu dedzināšanas izveide (novērtējot tās nepieciešamību un pieņemot attiecīgo lēmumu);
- **atkritumu ražošanas un apsaimniekošanas uzskaites, reģistrācijas un kontroles sistēmas attīstība**, ieviešot atkritumu ražotāju reģistru, pilnveidojot uzskaiti un kontroli.

Atkritumu ražotāju raksturojums.

Lai arī pilsētas administratīvajos dienestos un atkritumu apsaimniekojošo organizāciju rīcībā esošie dati ir atšķirīgi par apkalpojamo iedzīvotāju skaitu, tas ir ļoti augsts un tuvojas savam maksimumam, kas vairumā attīstītu pasaules valstu visbiežāk nepārsniedz 88-92%.

Pašlaik Daugavpilī trūkst informācijas par atkritumu ražošanas problēmu kopumā. Patreiz funkcionējošā atkritumu uzskaites sistēma nenodrošina pilnvērtīgu informāciju par sadzīves atkritumu ražotājiem: privātmāju īpašniekiem, kooperatīviem, namu pārvaldēm, komerciāliem uzņēmumiem, rūpnīcām un slimnīcām. Neprecizitātes uzskaitē rodas arī tādēļ, ka atkritumu izgāztuvēs atkritumu daudzumu novērtē tilpuma (m³) un nevis svara mērvienībās.

Iedzīvotāji

Aprēķinātais atkritumu daudzums uz vienu iedzīvotāju 1994.gadā Daugavpilī bija 1,06 m³. Iegūto skaitļu salīdzinājums ar saražoto atkritumu daudzumu dažādu pasaules valstu pilsētās norāda, ka Daugavpilī šis rādītājs uz vienu iedzīvotāju joprojām ir 3-4 reizes mazāks nekā Eiropas valstīs.

Iestādes un uzņēmumi

Uz 2004.gadu pilsētas rūpniecības un komercsfēru pārstāv 543 uzņēmumi, firmas un komercstruktūras. To kopējais saražotais atkritumu daudzums 2003.gadā bija 83724,00 m³. Šie lielumi ir uzskatāmi tikai par orientējošiem un reālais šīs atkritumu ražotāju grupas ieguldījums ir lielāks, tomēr līdz pilnvērtīgai atkritumu ražotāju reģistra izveidei precīzāki dati nebūs pieejami.

Iestāžu un uzņēmumu saražotais sadzīves atkritumu daudzums detalizēti nav apzināts un pētīts, to realizēt nav iespējams līdz paši uzņēmumi neievieš šo atkritumu atbilstošu uzskaiti un reģistrāciju. 2003.gada vasarā SO "Latvijas atkritumu saimniecības asociācija" veiktais pārskata pētījums norāda, ka racionāli ir pārņemt ārvalstu pieredzi šo atkritumu daudzuma novērtēšanā, balstoties uz vispārējās ekonomiskās darbības klasifikāciju (NACE) un par aprēķina vienību pieņemot uzņēmumā (iestādē) strādājošo skaitu, kas nepieciešamajiem normatīvu aprēķiniem par mēra vienību ļauj izmantot gadā saražoto sadzīves atkritumu daudzumu uz vienu

strādājošo (m³/gadā). Tas varētu būt kā viens no risinājumiem šo atkritumu ražotāju darbības novērtējumam.

Ar saistošiem noteikumiem jānosaka iestāžu un organizāciju sadzīves atkritumu ražošanas normas no 2005.g. līdz 2006.gadam, par pamatu ņemot uzņēmuma vai iestādes vispārējo ekonomisko darbību (pēc NACE klasifikatora) un strādājošo skaitu.

Atkritumu ražošanas normas izmantojamas, uzņēmumiem slēdzot līgumus ar atkritumu savācējorganizācijām, līdz atkritumu ražotājs ir ieviesis savu saražoto sadzīves atkritumu uzskaites sistēmu un par to regulāri atskaitās pašvaldībai.

Jāveic papildus pētījumi, nosakot detalizētākus sadzīves atkritumu ražošanas daudzumus uzņēmumos un iestādēs 2005. un 2006. gadā, lai nepieciešamības gadījumā koriģētu noteiktos lielumus un ar 2006. gadu šīs normas noteiktu kā pastāvīgas laika posmam līdz 2014. gadam.

Atkritumu plūsmas raksturojums.

Raksturojot atkritumu plūsmas, visbiežāk visus atkritumus sadala dažās pamata grupās pēc to izcelsmes avotiem:

- sadzīves atkritumi, t.sk. bīstamie sadzīves atkritumi un izdedži;
- liulgabarīta atkritumi (vecas mēbeles, plaša patēriņa elektronikas preces, sadzīves inventārs u.c.);
- komerciālie atkritumi, t.sk. iepakojuma atkritumi;
- parku - dārzu atkritumi;
- ielu slaucīšanas atkritumi (saslaukas);
- celtniecības atkritumi;
- veselības aprūpes atkritumi;
- -nebīstamie un bīstamie rūpniecības atkritumi.

Atsevišķo atkritumu grupu skaitliskā loma to savstarpējās attiecībās un proporcijās ir mainīga ne tikai laika gaitā, bet arī atkarībā no tā, kādi izejas dati ir ņemti par pamatu šādām aplēsēm.

Sadzīves atkritumi.

Sadzīves atkritumi ir mājsaimniecībā radītie atkritumi un citi atkritumi, kuri pēc sava raksturojuma un īpašībām pielīdzināmi mājsaimniecības atkritumiem. Sadzīves atkritumi ietver mājsaimniecības atkritumus, izdedžus, komercijas un iestāžu atkritumus, ielu tīrīšanas atkritumus un zaļos atkritumus.

Sadzīves atkritumu sastāvs Daugavpilī ir ticis pētīts vairākkārt, bet pirmoreiz izvērsti to veidošanās vietās tikai 1994. gadā. Kopš 1994. gada atkritumu daudzumi uz vienu iedzīvotāju ir pieauguši, un tas ir noticis galvenokārt uz preču iepakojuma rēķina. Atkritumu daudzums uz vienu iedzīvotāju Daugavpilī ir mainīgs, kas atkarīgs no vairākiem parametriem, starp kuriem kā nozīmīgākie pētījumā izcelti sezonālitate un apbūves tips, kurā atrodas atkritumu ražotāja mājsaimniecība.

Salīdzinot atkritumu morfoloģisko sastāvu, kas saražoti daudzdzīvokļu māju un privātmāju rajonos, var secināt, ka dārzu atkritumu īpatsvars ir lielāks privātmāju rajonā, bet daudzdzīvokļu mājsaimniecībās dominē iepakojums (stikls, plastmasa, papīrs) un pārtikas atkritumi.

Kā atsevišķa sadzīves atkritumu komponente izskatāmi **lielgabarīta atkritumi** to izmēru dēļ, kas prasa atsevišķu apsaimniekošanas shēmu, kā arī komplicētā sastāva dēļ, kas ierobežo šos atkritumu viennozīmīgu klasificēšanu pēc citām pazīmēm. Patreizējā plāna sagatavošanas posmā Daugavpils pilsētas rīcībā nav drošu prognožu par lielgabarīta atkritumu daudzuma izmaiņām nākotnē. Tomēr, ņemot vērā dzīvokļu tirgus attīstību (pieaug iedzīvotāju māsaimniecību mobilitāte un atbrīvošanās no nevajadzīgu lietu uzkrājumiem, palielinās remontu skaits un atbrīvojas bēniņi un pagrabtelpas), kā arī zemes cenas pieaugumu (atbrīvojas garāžas, nelegāli dārziņi, šķūnīši utt.) vismaz īstermiņa un vidēja termiņa perspektīvā minētā atkrituma veida ražošana pieaugs. Prognozējams, ka tas būs ļoti kontrastains attiecībā uz atšķirīgiem pilsētas rajoniem ar vēl izteiktāku sezonalitāti (maksimumiem vēlā pavasara un agra rudens mēnešos).

Parku un dārzu atkritumi.

Parku un dārzu atkritumi ir atkritumi, kuri rodas, apkopjot parkus un dārzus, piemēram, zāles pļaušanas vai krūmu griešanas rezultātā. Šo atkritumu daudzums un veidošanās teritoriālais izvietojums līdz šim nav pētīts.

Pats lielākais dārzu un parku atkritumu ražotājs ir pašvaldība, kuras īpašumā vai pārvaldībā atrodas izteikti lielākā teritoriju daļa, kurās šādi atkritumi veidojas. Līdzšinēji pilsētas dārzu un parku apsaimniekošanas plānos šo atkritumu īpaša apsaimniekošana nav noteikta un tas tiek veikts, pielāgojoties vietējiem apstākļiem, atbilstoši iesaistītā personāla kvalifikācijai un priekšstatiem. Svarīgi ir ņemt vērā, ka parku un dārzu atkritumu apjoms reāli ir daudzkārtīgi lielāks kā to vērtē visoptimistiskākās prognozes, jo mūsu platuma grādos pilsētas zaļajās teritorijās katrs zaļās zonas kvadrātmeters gadā vidēji rada 35-40 kg dabiski mitras biomasas, kas būtu atbilstoši apsaimniekojama attālākā nākotnē.

Otrs lielākais zaļo atkritumu ražotājs ir Daugavpils iedzīvotāju māsaimniecības un dārziņi pilsētas teritorijā, ierobežoti arī tirgi un atsevišķi pārtikas ražošanas uzņēmumi un sakņu bāzes.

Atkritumiem ir izteikta sezonalitāte, jo šie atkritumi ļoti ierobežoti veidojas ziemas laikā un ierobežoti - arī sausajās vasarās. Specifiskas ir to īpašības - augsts mitruma procents, ierobežotas iespējas tos tālu transportēt zemā blīvuma un augsto transportēšanas izmaksu dēļ, kā arī ļoti lielais to absolūtais daudzums, ja tie patiešām tiktu savākti apglabāšanai poligonā. Akcentējama arī šo atkritumu īpašību strauja maiņa gaisa klātbūtnē, šo atkritumu lielākā daļa viegli sadalās jeb noārdās, kas nereti ir saistīts ar specifisku smaku izplatīšanos un, atbilstoši neapsaimniekoti, tie nereti tiek vērtēti kā grauzēju un slimību izplatīšanās labvēlīgi avoti.

Lai arī Daugavpils pilsētā ir aizliegta atkritumu dedzināšana, tas joprojām ir izplatīts atkritumu daudzuma samazināšanas veids, it īpaši agrā pavasarī un vēlā rudenī, un ir nepieciešams pastiprināt kontroli pār šo nelikumīgo darbību veikšanu, sniedzot arī informāciju par pareizu atkritumu apsaimniekošanas praksi.

Zaļo atkritumu daudzuma ierobežošanai, to nepamatotai noglabāšanai Demenes poligonā ir jāizstrādā pilsētas zaļās zonas apsaimniekošanas plānus, kuros kā īpaša sadaļa būtu paredzēta tieši zaļo atkritumu apsaimniekošana uz vietas, veidojot kompostu.

Privātmāju īpašniekiem un sētniekiem jā sagatavo īpašus informatīvos materiālus par komposta pareizu veidošanu un jāorganizē apmācības kādā no pareizi izveidotiem un apsaimniekotiem parauglaukumiem.

Ir jāņem vērā, ka ne visās pilsētas teritorijās ir iespējams viegli atrast vai piemērot kompostēšanai nepieciešamās un prasībām atbilstošās platības, kas ir atsevišķi apzināms un plānošanā iestrādājams pilsētas attīstības jautājums.

Ielu tīrīšanas atkritumi.

Ielu tīrīšanas atkritumi ir atkritumi, kuri rodas ielu tīrīšanas rezultātā, un to sastāvs ir ārkārtīgi atšķirīgs, jo apkopjot ielas, līdz ar tradicionālajām saslaukām, ievērojamu atkritumu daudzumu veido gan iepakojuma fragmenti, gan pārtikas atliekas, PET pudeles un stikls. To kopējā iezīme ir savākšanas kārtība un veidošanās tikai publiskajā telpā, kur šādi savākšanas darbi ir organizēti. Otra raksturīgā iezīme ir šo atkritumu zema mitruma daudzums un ievērojama inerto materiālu klātbūtne (smilts frakcija).

Ielu tīrīšanas atkritumu loma kopējā sadzīves atkritumu plūsmā nav apzināta un to novērtēt ir ārkārtīgi sarežģīti. Patreizējā pilsētas apsaimniekošanas sistēmā šo atkritumu daudzums noteikti nepārsniedz 2-3% svara procentus un šis skaitlis pakāpeniski samazinās, jo par teritoriju sakopšanu atbild to īpašnieks un šie atkritumi, nonākdami konteinerā, kļūst par sadzīves mājsaimniecības vai iestāžu radītajiem atkritumiem.

Neviennozīmīgi ir traktējama atkritumu piederība urnās sabiedriskā transporta pieturvietās, kā arī atkritumi, kas tiek savākti sabiedrisko pasākumu norises gaitā (līgumos ar atkritumu savācējiem tie tiks deklarēti kā uzņēmumu radītie, bet pēc atkritumu veida - tie ir izteikti mājsaimniecības jeb sadzīves).

Šo atkritumu daudzumiem ir raksturīga sezonālitate ar izteiktiem maksimumiem pavasarī (kad tiek savākti ielu kaisīšanā izmantotie materiāli) un sausās vējainās vasarās (smiltis un putekļi no nesegtām platībām).

Dūņas no notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

Notekūdeņu dūņas ir koloidālas nogulsnes, kas rodas, apstrādājot sadzīves, komunālos un ražošanas notekūdeņus attīrīšanas iekārtās (NAI), kā arī nosēdumi no septiskām tvertnēm un citām līdzīgām iekārtām notekūdeņu attīrīšanai. Daugavpils pilsētā šo atkritumu veidu apsaimnieko iekārtu īpašnieki vai lietotāji pēc neatkarīgas shēmas. Gandrīz visos gadījumos tās tiek uzkrātas dūņu laukos un turpmāk var tikt kompostētas analogi dārzu un parku atkritumiem.

No vides aizsardzības viedokļa ir ļoti svarīgi, lai šie sadzīves atkritumiem pielīdzināmie atkritumi tiktu uzkrāti un pārstrādāti līdz gala produktam - komercializējamam tirgus produktam (kompostam), kas ļautu būtiski samazināt Demenē apglabājamo atkritumu daudzumu.

Neviennozīmīgi vērtējams NAI saražoto dūņu un tām pielīdzināmo atkritumu (nosēdaku izsmēlumi, daļa no t.s. sausajām tualetēm utt.) daudzums no mazajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām pilsētas teritorijā - līdzšinēji nav pietiekoši apzināti to daudzumi un, kas ir īpaši svarīgi, saražoto dūņu sastāvs. Tieši pēdējais ir nozīmīgākais limitējošais rādītājs šo atkritumu apsaimniekošanas veida izvēlē un utilizācijā.

Celtniecības atkritumi.

Celtniecības atkritumi ir ēku, tiltu, ceļu, u.c. celtniecības objektu būvniecības, remonta vai nojaukšanas rezultātā radītie atkritumi. Saskaņā ar 12.09.2002.g. Daugavpils pilsētas Domes Saistošiem noteikumiem Nr.7 (Celtniecības atkritumu, kā sadzīves atkritumu veida, savākšanas, šķirošanas un izmantošanas noteikumi Daugavpils pilsētā) celtniecības atkritumos ietilpst būvgruži, būvlaukumu atkritumi, ielu uzlaušanas atkritumi un celtniecības laikā izraktā zeme.

Celtniecības atkritumi sastāv, galvenokārt, no neorganiskās daļas (cementa un dzelzsbetona konstrukcijas, ķieģeļi, flīzes utt.), koksnes atkritumiem un dažādiem cita veida atkritumiem Celtniecības atkritumu vidējais blīvums ir augsts un aprēķiniem visbiežāk pieņemts kā 820 kg/m³.

Veselības aprūpes atkritumi.

Veselības aprūpes atkritumi ir atkritumi, kuri rodas veselības aizsardzības iestādēs. Pamatā tie ir divu veidu: infekciju izraisošie medicīnas atkritumi un iestādes saimnieciskās darbības rezultātā radītie atkritumi, kas ir līdzīgi mājsaimniecības atkritumiem. Visi medicīniskie atkritumi tiek uzskatīti par sadzīves atkritumiem. Daugavpils pilsēta ir spējīga šos atkritumus apsaimniekot, tomēr par vienotu un pārskatāmu sistēmu to pašlaik saukt būtu priekšlaicīgi.

Šodien Daugavpils reģionālajā slimnīcā ir uzstādītas mūsdienīgas iekārtas izmantoto šļirču, adatu, sistēmu un medicīnas taras utilizācijai.

Vides ministrija paredz, ka sadarbībā ar Labklājības ministriju tiks risināts jautājums par medicīnisko atkritumu šķirošanu ārstniecības iestādēs, lai no visas atkritumu masas atdalītu bīstamos atkritumus, kuriem ir nepieciešama īpaša apstrāde, neitralizācija un sterilizācija. Tas ļaus neitralizētos un sterilizētos atkritumus apglabāt sadzīves atkritumu poligonos. Atkritumu valsts plānā, kā arī jaunajā Vides politikas plānā paredzēts, ka šī veida bīstamie atkritumi tiks apsaimniekoti, izmantojot bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas iespējas.

Nebīstamie rūpniecības atkritumi.

Nebīstamie rūpniecības atkritumi kā specifiska atkritumu grupa līdzšinēji ir ļoti paverši pētīta un to nozīme visbiežāk tika noteikta dažādu pastarpinātu aprēķinu veidā, jo tiešas uzskaites nav un to neparedz Latvijā ieviestā sadzīves atkritumu definīcija (tā šos atkritumus iedala vienā grupā ar mājsaimniecības atkritumiem).

Līdz atkritumu ražotāju reģistra izveidei pilsētā nav iespējams precīzāk apzināt nebīstamo rūpniecības atkritumu daudzumu un to morfoloģiju. Tajā pašā laikā, uzņēmumu saražoto nebīstamo atkritumu daudzums ir nozīmīgs, un to daudzums noteikti pieaugs, palielinoties dažādu biroju un iestāžu attīstībai Daugavpilī. Šo tendenci apliecina tieši pēdējo gadu laikā būtiski pieaugušais biroju telpu skaits un to apkalpes izmaksas. Minētā tendence noteikti saglabāsies arī nākotnē.

Iepakojuma atkritumi.

Iepakojuma atkritumi ir izlietotais iepakojums vai iepakojuma materiāls, kas nav izmantojams tā sākotnējam uzdevumam un kvalificējams kā atkritumi. Daugavpils apstākļos iepakojuma apsaimniekošanas pārraudzībai būtu jāpievērš īpaša uzmanība, it sevišķi tā ļoti lielajam daudzumam un pieauguma tempiem.

Bīstamie sadzīves atkritumi.

Bīstamo sadzīves atkritumu neatpazīšana un nenodalīšana no citiem sadzīves atkritumiem un to ilgstoša uzglabāšana vides prasībām neatbilstošā veidā ir kompleksa problēma, kuras risinājums ir iespējams tikai ilgtermiņa perspektīvā. Kā svarīgākie līdzšinēji nepietiekošo aktivitāšu iemesli izceļami:

- iedzīvotāju un citu sadzīves atkritumu ražotāju ļoti vājās zināšanas un nepietiekoša informācija;
- šādu atkritumu pārstrādes, noglabāšanas vai uzglabāšanas vietu trūkums;
- līdzšinēji nepietiekoša sadarbība starp Daugavpils reģionālo vides pārvaldi un Daugavpils pilsētas domi;
- neadekvāts un nepietiekošs finanšu ieguldījums apsaimniekošanas sistēmas atbilstošā sakārtošanā.

Bīstamie rūpniecības atkritumi un tiem pielīdzināmie.

Latvijā par bīstamo atkritumu apsaimniekošanu atbild valsts, un pašvaldības loma šajā procesā ir visai nosacīta un pastarpināta. Pašvaldības interese ir divējāda:

- pašvaldības teritorijā notiek darbība ar bīstamajiem atkritumiem un neatbilstoša to apsaimniekošana apdraud iedzīvotāju veselību un apkārtējo vidi
- neatbilstoši apsaimniekoti bīstamie atkritumi būtiski negatīvi ietekmē sadzīves atkritumus un to apsaimniekošanas iespējas.

Naftas produktu atkritumi.

Ik gadu Latvijā vietējam patēriņam tiek ievestas 37 000 tonnas naftas produktu. Valstī daļēji izveidota naftas produktu savākšanas un pārstrādes sistēma. Ņemot vērā naftas produktu atkritumu augsto siltumspēju un Vides aizsardzības fonda subsīdijas naftas produktu atkritumu savākšanai, vairākas komercsabiedrības veic naftas produktu atkritumu savākšanu, lai šos atkritumus izmantotu kā degvielu. Lielākā naftas produktu atkritumu daļa tiek savākta un sadedzināta Brocēnu cementa rūpnīcā, bet daļa tiek arī pārstrādāta.

Tomēr daudzie naftas produktu atkritumu ražotāji (autodarbnīcas, automašīnu eļļas maiņas punkti, autostāvvietas, autoparki u.c.) savus atkritumus apsaimnieko pēc dažādām shēmām, kuras nenodrošina šo atkritumu nenonākšanu sadzīves atkritumos un vidē. Ņemot vērā, ka Daugavpils pilsētā naftas produktu atkritumu savākšanā savus pakalpojumus piedāvā vairāk kā 100 dažādu uzņēmumu un ļoti nozīmīgs ir individuālā darba veicēju skaits, jāpastiprina pašvaldības kontrole un pārraudzība pār šīs uzņēmējdarbības veikšanu un atkritumu apsaimniekošanas kārtību.

PCB/PCT atkritumi.

VAS "Latvenergo" energoapgādes sistēmā atrodas 300 augstsprieguma transformatori, kuri varētu saturēt PCB/PCT atkritumus. Var prognozēt, ka, stājoties spēkā aizliegumam izmantot PCB/PCT, energoapgādes sistēmā vairs neradīsies šāda veida atkritumi, tomēr VAS "Latvenergo" vēl 2003.g. iegādājās jaunu transformatoru eļļu, kas satur PCB/PCT un šo produktu turpmākā izmantošana ir ļoti nepārdomāta.

Izlietotās baterijas un akumulatori.

Daugavpilī un arī visā Latvijā (vismaz pagaidām) netiek ražotas baterijas un akumulatori, šie izstrādājumi tiek importēti no citām valstīm. Saskaņā ar MK noteikumiem, bateriju un akumulatoru importētāji ir atbildīgi par bateriju un akumulatoru marķējumu, kas norāda, ka baterijas un akumulatori pēc to izlietošanas ir jāsavāc atsevišķi no citiem sadzīves atkritumiem. Savukārt, bateriju un akumulatoru tirgotājiem bez papildus samaksas ir jāpieņem atpakaļ izlietotās baterijas un akumulatorus, jānodrošina to droša uzglabāšana un jāslēdz līgums ar bīstamo atkritumu apsaimniekošanas komercsabiedrībām par šo bateriju un akumulatoru turpmāko apsaimniekošanu.

Nolietotas automašīnas.

Daugavpilī, kā arī citur Latvijā nenotiek automašīnu rūpnieciska izgatavošana vai komplektēšana un visas automašīnas tiek importētas. Latvijā ievērojamu automašīnu daļu importē fiziskas personas, lai gan šajā komercdarbībā ir iesaistītas arī juridiskās personas. Ir gandrīz 35 oficiāli reģistrēti profesionāli importētāji un 300-600 lietoto automašīnu ievēdēji. Gan jaunu, gan lietoto automašīnu importētāji saņem atļaujas vai tiek reģistrēti, tomēr ir daudz neregistrētu lietoto automašīnu importētāju, galvenokārt fiziskās personas. Svarīgi, ka apmēram 82% no importētajām mašīnām ir lietotas.

14.Tabula. Lielākie bīstamo atkritumu ražotāji Daugavpils pilsētā.

Nr. p.k.	Uzņēmuma nosaukums	Atkritumu daudzums (t)	
		2002.g.	2003.g.
1.	AS "Lokomotīve"	911,3	77,4
2.	VAS "Latvijas dzelzceļš" "Lokomotīvu serviss"	783,4	512,5
3.	AS "Ditton pievadkēžu rūpnīca"	170,2	112,8

Problēmas:

Jāizstrādā pilsētai saistošus noteikumus par autovraku evakuācijas kārtību un to tālāko apsaimniekošanu pilsētas teritorijā. Tas varētu būt pašvaldības pasūtījums par tiesībām veikt autovraku evakuāciju. Lietderīgi ir izsludināt konkursu par šo darbību veikšanu pilsētas teritorijā starp atbilstošas kvalifikācijas uzņēmumiem, maksājot par šo pakalpojumu ar tiesībām nodot lūžņos šos vrakus.

Bīstamo atkritumu apsaimniekošanas plānam jābūt pieņemtam pēc bīstamo atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna pieņemšanas.

Nav izveidots atkritumu ražotāju reģistrs un nav nosakāms to saražoto atkritumu daudzums. Valstī, atsakoties no pieraksta un ieviešot dzīves vietas reģistrāciju, atkritumu ražotāju reģistrs būtu jāveido, balstoties uz zemes īpašuma kadastra vienību bāzes. Par Atkritumu apsaimniekošanas noteikumu nosacījumu izpildi Daugavpils pilsētā jāatbild Daugavpils pilsētas un rajona policijas pārvaldes kārtības

policijai, kura juridiskām un fiziskām personām uzliek pienākumu piedalīties atkritumu apsaimniekošanā, noslēdzot līgumus.

Šodien noteiktā atkritumu uzkrāšanas norma vienam cilvēkam gadā neatbilst esošajai situācijai, tāpēc būtu jāveic to pārskatīšana un pārrēķins.

Jāturpina iedzīvotāju informēšanu par bīstamajiem sadzīves atkritumiem un nepieciešamību tos nodalīt atsevišķi no sadzīves atkritumiem.

Vidēja termiņa perspektīvā Daugavpils pilsētai jāizstrādā plāna dokumentus medicīnisko atkritumu apsaimniekošanas pārraudzībai un koordinācijai pilsētā, atsakoties no tiešas patreizējās darbības un pasākumiem jomā, par kuru ir noteikta valsts atbildība.

Daugavpils pašvaldībai sarunās ar VAS "Latvenergo" jāpanāk garantijas, ka Daugavpils teritorijā netiks izmantotas nekādas eļļas un citi PCB/PCT saturoši materiāli, un esošie tiks likvidēti tuvāko gadu laikā, negaidot ES Direktīvas noteiktos robežtermiņus (2010.g.).

Atkritumu savākšana.

Atkritumu savākšana Daugavpils pilsētā pamatā ir centralizēta, kurā atkritumu ražotāji atrodas līgumattiecībās ar atkritumu savācējorganizācijām, un šo attiecību vispārēju koordināciju un pārraudzību veic pašvaldība.

Atkritumu savākšanu realizē, izmantojot konteineru metodi, izņemot privātmāju rajonus.

Daugavpils pilsētas apbūves centriem raksturīgs blīvs un atkritumu savākšanas transportam nepiemērots ielu tīkls. Tas veido problēmu grupu, ne tikai ierobežojot atkritumu savākšanas sistēmas izvēli un tās attīstību, īpaši attiecībā uz šķīrotiem atkritumiem paredzētu konteineru izvietošanas iespējām, bet arī rada grūtības atkritumu savākšanas mašīnām. Savukārt, šo mašīnu darbs būtiski apgrūtina un kavē pārējo auto kustību. Specializētā atkritumu savākšanas transporta salīdzinoši ilgais darbs rada diskomfortu arī iedzīvotājiem. Šaurajās ielās tas ir bīstams bērniem un palielina arī piesārņojumu pilsētā.

Vidēja termiņa perspektīvā pilsētas detālplānojumos un saistošos būvnoteikumos ir jāiestrādā atbilstošas atkritumu apsaimniekošanas prasības (telpu konteineru izvietošanai un apkalpei, atkritumu savākšanas mašīnu maršruti un citi nosacījumi).

Vidēja termiņa perspektīvā pilsētā ir jānosaka prasības atkritumu transportēšanai tikai ar specializētu un šādiem pārvadājumiem īpaši aprīkotu un marķētu transportu.

Atkritumu savākšana no iedzīvotājiem.

Sadzīves atkritumus Daugavpils pilsētā no iedzīvotājiem savāc divi apsaimniekotāju uzņēmumi - SIA "SA Serviss" un AS "Daugavpils Spec.ATU" (skat. iepriekšējo tabulu), kas darbojas saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem.

Īstermiņa perspektīvā ir precīzāk jānosaka šī pakalpojuma veida sniegšanas nosacījumus un jāpastiprina kontrole pār to realizāciju.

Jāsagatavo un jātirazē informatīvos materiālus, kā arī jāizskaidro namu pārvaldēm, namīpašniekiem un atkritumu ražotājiem Daugavpils pilsētā noteiktā kārtība.

Celtniecības atkritumu savākšana un apsaimniekošana.

Pašvaldība ir noteikusi, ka ikvienai komerciālai celtniecības atkritumu izvešanas organizācijai vai firmai pirms savas darbības uzsākšanas, jāsaņem MK noteiktā kārtībā atļauja Reģionālajā vides pārvaldē un jāslēdz līgums ar Daugavpils pilsētas domi. Šīm organizācijām vai firmām jābūt apgādātām ar transporta līdzekļiem un iekārtām, lai nodrošinātu celtniecības atkritumu sekmīgu izvešanu.

Daugavpils pilsētas pašvaldības teritorijā ar celtniecības atkritumu vākšanu, šķirošanu un pārvadāšanu nodarbojas SIA "SA Serviss Plus". Ar 2000. gada 26. oktobra lēmumu Nr. 24 pilsētas dome iznomāja tai zemes gabalu Dunduru ielā 24. Ar 2000. gada 26. oktobra lēmumu Nr. 1143 SIA "SA Serviss Plus" uz 15 gadiem ir piešķirtas tiesības saimnieciskās darbības veikšanai, kas saistīta ar celtniecības atkritumu vākšanu, šķirošanu un pārvadāšanu Daugavpils pilsētas pašvaldības teritorijā. Saskaņā ar šo lēmumu 2000. gada 29. novembrī uz 15 gadiem tika noslēgts līgums starp Daugavpils pilsētas domi un SIA "SA Serviss Plus" (līdz 2015. gada 20. novembrim) par celtniecības atkritumu vākšanu, šķirošanu un pārvadāšanu.

Atkritumu savākšana no decentralizētās sistēmas.

Decentralizētajā sistēmā atkritumu savākšana tiek organizēta kā papildus pasākums vai pakalpojums kādu noteiktu darbību veikšanai.

Decentralizētā atkritumu savākšana ir jāreorganizē, jo līdzšinējo praksi var raksturot kā neatbilstošu un nepieņemamu labas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidei pilsētā. Ieviešot atkritumu ražotāju reģistru, atsevišķi ir iestrādājumi šie jautājumi. Jāuzsver arī kontroles loma par jau šobrīd spēkā esošo Daugavpils pilsētas pašvaldības saistošo noteikumu izpildi, kas attiecas uz atkritumu urnu apsaimniekošanu pie namu sienām, sabiedriskā transporta pieturās, kā arī dārziņu kooperatīvu apsaimniekotāju atbilstību atkritumu ražotāju statusam.

Atkritumu noglabāšana.

Patvaļīgās izgāztuves.

Patvaļīgās izgāztuves atkritumu plāna kontekstā ir visas tās piesārņotās vietas, kuru cēlonis ir neatbilstoša atkritumu apsaimniekošana un kuras rada vai potenciāli var radīt apdraudējumu videi vai cilvēku veselībai.

Visai nosacīti šai izgāztuvju kategorijai ir pieskaitāmas daudzās (līdz pat 10) atkritumu izgāšanas vietas, kas stihiski vai vismaz nesaskaņoti tika izveidotas Daugavpils pilsētas rajonos.

Patvaļīgo izgāztuvju rašanās ir pilsētas problēma. Pamatiemesls – cilvēku zemais kultūras līmenis, nevēlēšanās domāt par pilsētu, par tās attīstību un tīrību.

Esošā izgāztuve Demenē.

Izgāztuves izmantošana uzsākta 1987.gadā. Izgāztuve atrodas apmēram 15 km uz dienvidiem no Daugavpils pilsētas. Izgāztuves vajadzībām tiek nodalīti 9,7 hektāri.

Dienvidlatgales reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projekts aptver Daugavpils, Krāslavas un Preiļu pilsētas un rajonus. Reģions aptver ~ 240 000 iedzīvotāju. Projektā paredzēta jauna reģionāla sadzīves atkritumu poligona būvniecība Daugavpils rajona Demenes pagasta "Šakališķos" un 31 (no 32) esošo izgāztuvju rekultivācija, t.sk. Demenes izgāztuves slēgšana. Plānotā investīciju projekta izmaksas ir 6,9 miljonu eiro.

Deponējamo atkritumu daudzuma samazināšana.

Ir pieejams visai ierobežots to līdzekļu klāsts, kas ļautu nozīmīgi samazināt deponējamo atkritumu daudzumu, un visi tie paredz pilsētas teritorijā savācamo atkritumu kādas citādi izmantojamas daļas nodalītu apsaimniekošanu. Līdzšinējās dalītās atkritumu vākšanas un to apsaimniekošanas aktivitātes ir ļāvušas tikai samazināt kopējā deponējamā atkritumu daudzuma pieauguma tempus, bet ne risināt atkritumu daudzuma samazināšanas jautājumus.

Tiek izskatīts jautājums par šķirošanas līnijas izveidi un ekspluatāciju ar jaudu no 12 t/stundā līdz 15 t/stundā. Perspektīvākā alternatīva paredz 500-600 tūkstošu EUR investīcijas. Tomēr, tikai daļu no minētajām šķirošanas līnijas ekspluatācijas izmaksām vidējā termiņā izdosies segt no iegūto atkārtoti izmantojamo izejvielu realizācijas, jo ievērojama to daļa netiks šķirotā atkritumu savākšanas vietās pilsētā. Tādējādi, atlikusī ekspluatācijas izmaksu daļa būs attiecināma uz atkritumu ražotāju tarifu līdz ar šķirošanas līniju izveides izmaksām.

Samazināt ekspluatācijas izmaksas ir iespējams tikai nešķirotot kādas jaunas un apjoma ziņā būtiskas, līdzšinēji neizmantotas frakcijas. Faktiski nošķirot iespējams tikai dedzināmos sadzīves atkritumus, un tas ļautu gan samazināt apglabājamo atkritumu daudzumu, gan samazināt atkritumu apsaimniekošanas tarifa pieaugumu pēc to šķirošanas ieviešanas (pārdodot siltumu un enerģiju).

Dabas stihiju ietekme

Applūstošās teritorijas

Pie riska teritorijām pieskaitāmas teritorijas, kurās apdraud plūdi. Šīs teritorijas ir noteiktas Valsts zemes dienesta Dienvidlatgales reģiona Daugavpils nodaļā un ir Civilās aizsardzības dienesta pārraudzībā.

Riska teritorijas plūdu laikā nosaka Daugavas un Lauceses upju ūdeņi, kas appludina ievērojamas teritorijas. Līdz ar to šīs teritorijas nav izmantojamas apbūvei un pieprasa īpašu inženiertehnisko sagatavošanu

Ūdens plūdu apdraudētās teritorijas ir:

- Lauceses upes abās pusēs izvietotās zemienes, kuras R norobežo Lauceses un Komunālā ielas, bet A – Aiviekstes un Brjanskas ielas. Applūstošā teritorija nav apbūvēta. Īpašu bīstamību rada Grīvas kapu applūšana.
- Daugavas ūdeņu applūstošā teritorija starp Nometņu ielu un Daugavu Ruģeļu – Gajoka rajonā. Teritorija nav apbūvēta, bez dabas pamatnes, jo tur ilgstoši ir bijuši sakņu dārzi. Teritorija ir degradēta;

Plānojums piedāvā (ilgtermiņa programmā) ierobežot applūstošo Lauceses upes teritoriju, uzbūvējot aizsargdambi Lauceses upes abās pusēs, atstājot neskartu līkumoto un gleznaino upes krastu līniju. Novadot melioratīvajās sistēmās lieko gruntsūdeni, ierobežotās teritorijas perspektīvā varētu uzbērt un izmantot būvniecībai.

Lai saglabātu un racionāli izmantotu applūstošo teritoriju starp Gajoku un Ruģeļiem nepieciešama esoša dambja pagarināšana. Minēta teritorija plānojumā atzīmēta ka rezervējama turpmākajai attīstībai.

Pie riska teritorijām pieskaitāmas arī teritorijas ar ļoti nestabilām gruntīm, kuras ir pārpurvotas un bez inženiersagatavošanas nevar tikt izmantotas apbūvei.

Tās ir gan applūstošās teritorijas, gan teritorijas ar paaugstinātu gruntsūdeņu līmeni.

Šādas teritorijas ir:

- Cietoksnim piegulošās teritorijas;
- Nīderkūnu pļavas;
- Šūņupei pieguļošās teritorijas;
- Zirgu un Plotičku ezeru krastu teritorijas;
- Čerepovas dūņainā apkārtnē.

Antropogēnās slodzes

Rūpnieciskās zonas

Pilsētas teritorijā:

- Ziemeļu rūpnieciskās zonas;
- Čerepovas rajona rūpnieciskās zonas;
- Kalkūni;
- Gajoks;
- nelielas rūpnieciskās zonas ar pārtikas uzņēmumiem, tā saucamajā piena kombināta teritorijā un Križos.

Pēc lielo vissavienības uzņēmumu likvidācijas lielas teritorijas zaudēja savu iepriekšējo izmantojumu.

Ziemeļu rūpnieciskajā rajonā turpina darboties "Pievadķēžu rūpnīca", "Zingler mašīnbūve", "Sistēma", "Daugavpils maiznieks". "Ķīmiskās šķiedras rūpnīcas" teritorija tika sadalīta vairākos nelielos uzņēmumos.

Pilsētas Dome izveidoja industriālo zonu, taču lielākā teritorijas daļa palika neizmantota un vietām pat degradēta. Līdzīga situācija izveidojās arī Čerepovas rajona un Kalkūnu rūpnieciskajās zonās, kurās atradās, galvenokārt, ar būvmateriālu ražošanu saistīti uzņēmumi.

Degradētas teritorijas izveidojās Gajoka rajonā, kur likvidējās vairāki uzņēmumi.

Pilsētu zonēšanas principu neievērošanas dēļ (parku vai apstādījumu „buferu” zonu trūkums) rūpnieciskās teritorijas dažviet tieši robežojas ar dzīvojamajiem rajoniem.

Rūpnieciskā avāriju riska objekti un zonas

Daugavpils pilsētas teritorijā noteikti 3 paaugstināta rūpnieciskā avāriju riska objekti, uz kuriem attiecas LR MK 2005.gada noteikumu Nr.532 „Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem” prasības. Tie ir:

- SIA „Latvijas propāna gāze” Daugavpils gāzes uzpildes stacija Jel gavas ielā

- SIA „InterGaz” gāzes terminālis Vaļņu ielā
- SIA „Omega Holding” Daugavpils naftas bāze Jelgavas ielā

Ņemot vērā, ka rūpnieciskās avārijas gadījumā cilvēku dzīvībai bīstama iedarbība (sprādzienu gadījumos iespējams konstrukciju sagrūvums, domino efekts utt.) iespējama ārpus objekta teritorijas, teritorijas plānojumā noteiktas drošības aizsargjoslas un arī aizliegumu un ierobežojumu zonas ap katru no objektiem. Ierobežojumi noteikti:

Blīvai apbūvei

Sabiedriskās nozīmes objektu apbūvei

Ražošanas un komercdarbības objektu (ar lielo strādājošo skaitu) izvietojumam.

Ņemot vērā iespējamo savstarpējo nevēlamo iedarbību starp Jelgavas- Rūpniecības ielu rajonā esošajiem riska objektiem, nepieciešami īpašie pasākumi objektu izvietojumam un transporta kustības organizēšanai minētajā rajonā, lai samazinātu risku rūpnieciskās avārijas gadījumā.

.

15.tabula. Informācija par piesārņotiem un potenciāli piesārņotiem objektiem Daugavpilī

Nr. p.k.	Objekta nosaukums, atrašanās vieta	Piesārņojuma raksturojums	Veiktie pasākumi
1.	SIA KU “Omega Holding” naftas bāze Jelgavas ielā 2	Naftas produktu piesārņojums. Pētījumi sākti 1992. gadā. V/U “Latvijas ģeoloģija”, no 1933.gada uzsāka piesārņotā gruntsūdens atsūkņēšanu no urbuma Nr.5	Urbumu konstrukcija ir bez filtriem un nepieciešama to rekonstrukcija. Tiek veikts gruntsūdeņu monitorings.
2.	Lokomotīvu depo slēgtā naftas produktu izgāztuve, Preču ielā 2	Pilsētas Ziemeļrietumu rajonā bijušais dīķis, kurš 50.-60. gados tika izmantots kā pārstrādāto naftas produktu rezervuārus. 6 urbumos novērots pazemes ūdeņu piesārņojums ar peldošiem naftas produktiem.	2000.gadā SIA “Pētnieks” un SIA Balt-Ost-Geo” sastādīja jaunu programmu gruntsūdens piesārņojuma izpētei un sanācijas projekta izstrādei. Tiek veikts gruntsūdeņu monitorings. Priekšlikums - veikt sanāciju.
3.	A/S “Lokomotīve”, Marijas ielā	Naftas produktu piesārņojums gruntsūdeņos, peldošo naftas produktu slānis.	Pētījumi veikti 1993.-1994.gados – 10 novērošanas urbumi. Pētījumi veikti 2001.gadā tiek veikts gruntsūdeņu

			monitorings. Priekšlikums – veikt sanāciju.
4.	Uzņēmums “Siltumtīkli”, siltumcentrāle Nr.1, 18.Novembra ielā 2	Ekspluatēti no 1996.gada, virszemes rezervuāri ar mazutu 3 x 2000 m ³ un 5 x 500 m ³ . 2 novērošanas urbumos 1995. gadā veikti pētījumi. Naftas produktu piesārņojums līdz 1,5 mg/l.	Regulāra objektu apsekošana, gruntsūdeņu monitorings. Izmaiņas nenozīmīgas.
5.	Siltumcentrāle Nr.2, Silikātu ielā 2	Virszemes rezervuāri 2 x 2000 m ³ un 3 x 3000 m ³ , pētījumi veikti 1993.-1994.g. 7 novērošanas urbumos, piesārņojums ar naftas produktiem 859 mg/l	Regulāra objektu apsekošana, gruntsūdeņu monitorings. Priekšlikums – veikt sanāciju. Izmaiņas nenozīmīgas.
6.	Katlu māja “Cietoksnis”, Ordeņu ielā 21	Iespējams piesārņojums ar naftas produktiem. Virszemes rezervuāri 2 x 700 m ³ , 1 x 2000 m ³	Pētījumi netiek veikti.
7.	Siltumcentrāle Nr.3, Višķu ielā 21	17 virszemes rezervuāri, apjoms 27400 m ³ , pazemes rezervuāri – 10, apj.8150 m ³ . Vizuāli konstatēts grunts piesārņojums ar naftas produktiem.	Pētījumi netiek veikti.
8.	Slēgtā pilsētas izgāztuve “Križi”	Atrodas jaunās ūdensgūtnes “Ziemeļi” aizsargzonā. Darbojas PU “Daugavpils ūdens” – un SIA “Daugavpils gaļas kombināts” dūņu lauki. Konstatēts gruntsūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem, fenoliem, smagiem metāliem, organiskām vielām, hlorīdiem, detergentiem.	Pētījumi veikti no 1984.gada. 1999.gadā veiktie pētījumi liecina, ka piesārņojums palielinājies. Tiek veikts gruntsūdeņu monitorings.
9.	Slēgtā izgāztuve “Liģinišķi”	Naftas produktu izgāztuve – 2 km DR virzienā no Grīvas ciema; 1987.g. tika izmantota naftas produktu izliešanai. Pētījumus veica 1992.g. VĢD, 1992.g. – veikta rekultivācija. Konstatēts piesārņojums ar naftas produktiem.	Ir novērošanas urbumu tīkls, monitorings netiek veikts.

8.	Slēgtā izgāztuve "Tabore"	Galvenokārt: atkritumi no spirta rūpnīcas, sīkāk atkritumu sastāvs nav noteikts, pētījumi tika veikti 1983.g. – 1987.gados un 1990.-92. gados veikta fiziska un bioloģiskā rekultivācija. Piesārņojums ar organiskām un neorganiskām vielām (fenolu, amoniju)	Piesārņojums ar organiskām un neorganiskām vielām (fenolu, amoniju). Monitorings netiek veikts.
10.	VAS "Latvijas dzelzceļš", Daugavpils stacija	Piesārņojums ar naftas produktiem.	Regulāras apskates.
11.	Degvielas uzpildes stacijas – 17 gab., naftas bāzes – 4 gab.	Piesārņojums ar naftas produktiem.	Regulāras apskates. Tiek veikts gruntsūdeņu monitorings.
12.	Daugavpils pievadķēžu rūpnīca, Višķu ielā 17.	Piesārņojums ar naftas smagiem metāliem.	Pētījumi veikti 2000.g. – 5 novērošanas urbemos. Priekšlikums - veikt gruntsūdeņu monitoringu.

Daugavpils teritorijas plānojuma materiālos attēlotas degvielu uzpildes staciju teritorijas, DUS ir pieskaitāmas pie objektiem, kuru darbības rezultāta var pasliktināties vides kvalitāte.

16.Tabula. Pilsētas degvielas uzpildes stacijas

Nr. p.k.	DUS nosaukums	Adrese	Maks.degvielas daudzums		
			Benzīns (kg)	Dīzeļdegviela	Tilpums
1.	"Daugavpils Lokomotīvu serviss" Degvielas bāze	II Preču ielā		6500	V-45500 m ³
2.	SIA "Degviela Ekstra" Naftas bāze	Vaļņu ielā 4			V-1274 m ³
3.	SIA "Dinaz Group" DUS	18.Novembra ielā 335d			V-175 m ³
4.	SIA "Dinaz Group" DUS	Vizbuļu ielā 8a	49000	22800	V-300 m ³
5.	SIA "Ingrīda" Naftas bāze	Vaļņu ielā 2	30000	10000	V-1000 m ³
6.	SIA "Ingrīda" DUS	Silenes ielā 1			V-240 m ³
7.	SIA "Ingrīda" DUS	Varšavas iela 17a			V-60 m ³
8.	SIA "Ingrīda" DUS	Stacijas iela 48			V-100 m ³
9.	SIA "Lukoil Serviss" DUS	Višķu ielā 17			V-60 m ³

10.	SIA "Lukoil Servis" DUS, GUS	18.Novembra ielā 119			V-125 m ³
11.	SIA "Rus Lat Nafta" DUS	Cietokšņa ielā 182			V-125 m ³
12.	SIA "Statoil-Latvija" DUS	Stacijas ielā 97a	60000	25000	V-160 m ³
13.	SIA "Statoil-Latvija" DUS	Ventspils ielā 28	60000	25000	V-160 m ³
14.	SIA "VIADA" OL DUS	Nometņu ielā 99a			V-70 m ³
15.	SIA "VIADA" OL DUS	Vidzemes ielā 1a			V-175 m ³
16.	SIA "Spīdvejs" DUS	Smilšu iela 32			V-60 m ³
17.	SIA "TREST" DUS	1.Pasažieru ielā 2			V-100 m ³
18.	SIA KU "Omega Holding", SIA KU "Nafta Traiding" Naftas bāze	Jelgavas ielā 2a	400000	700000	V-24000 m ³
19.	SIA KU "INTER GAZ" bāze	Vaiņņu ielā 3			V-607,55 m ³
20.	SIA KU "INTER GAZ" GUS	Cietokšņa ielā 80			

TERITORIJAS PLĀNOJUMA PAMATRISINĀJUMI

Plānotā teritoriju izmantošanas mērķa maiņa

Plānojums paredz Daugavpils pilsētas decentralizāciju veicinošus procesus, iezīmējot jaunu pilsētas centru veidošanos, tādējādi atslogojot esošo pilsētas centru.

Lai maksimāli veicinātu visu pilsētas teritoriju efektīvu izmantošanu, uzmanība pašreiz jāvelta neizmantotām, degradētām teritorijām, kurām ir ainaviska vērtība.

- Vēsturiskais centrs – kas saistīts ar Daugavu, gan fiziski, gan kultūrvēsturiski ir svarīgākā Daugavpils apbūves sastāvdaļa. Vēsturiskais centrs nepārtraukti ir attīstījies, pilnveidojies un pārveidojies. Fakts, ka Daugavpils vēsturiskais centrs tika atzīts par Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekli, ir veicinājis centra telpiskā mēroga saglabāšanu, arhitektūras pieminekļu un vēsturisko ēku restaurāciju un rekonstrukciju, saglabājot to kultūrvēsturiskās īpatnības. Centrā atrodas dzelzceļa pasažieru stacija un autoosta. Centrā izvietotas pilsētas nozīmes sabiedriskās ēkas – teātris, koncertzāles, pašvaldību iestādes, vairākas skolas, koledžas un ģimnāzijas, bērnu dārzi, viesnīcas, valsts iestādes un uzņēmumi, lielākā komerciāla rakstura uzņēmumu daļa. Centra teritorija R, D un A ir norobežota ar aizsargdambi un Daugavu, tāpēc centra attīstība bija iespējama tikai Z virzienā. Taču, padomju laikā nepārdomātas pilsētībūvnieciskās politikas rezultātā vēsturiskā centra Z daļā ir uzbūvēti divi dzīvojamie daudzstāvu rajoni – Esplanāde un Dzelzceļnieku ciemats, bet vairāk nekā 2 ha platībā uzbūvētas garāžas, kuru teritorija plānojumā tiek raksturota kā degradēta. Centra teritoriālās attīstības iespējas ir ļoti nelielas un ierobežotas. Centrā dažu kvartālu rekonstrukcijas rezultātā būs iespēja uzbūvēt nelielus objektus, rezervēt esošās teritorijas pie skolām to

attīstībai. Plānojums piedāvā centra paplašināšanās iespēju pilsētas Z A virzienā starp Kraujas ielu un Šūņupi. Šīs teritorijas, kurai ir ļoti nenoturīgas un pārpurvotas grūtis, apgūšanai un sagatavošanai vajadzīgi ļoti lieli līdzekļi. Zeme tiks izmantota daudzfunkcionālas nozīmes objektu būvniecībai. Paralēli šai teritorijai centrs attīstīsies gar Stacijas ielu bijušajā autotransporta uzņēmuma teritorijā.

- Jaunās Forštadtes un Ruģeļu rajoni nav telpiski un kompozicionāli pabeigti, jo savā laikā netika uzbūvēti sabiedriskie centri. Plānojumā paredzēta Ruģeļu rajona izveide kā ekoloģiski un ainaviski vērtīgs pilsētas rajons. Rajona centrs tiks attīstīts, par pamatu ņemot jau uzsāktu daudzstāvu apbūvi, centrā koncentrēsies darījumu un sabiedriskā rakstura apbūve. Divas parku zonas veidojas, izmantojot reljefa īpatnības un šodien pavisam neizmantoto Meļņičkas upes ainavisko potenciālu. Esošā mazstāvu apbūve attīstās, pārsvarā veidojot viengimeņu māju dzīvojamo zonu. Rekreatīvas zona varētu veidoties Ruģeļos ap esošo ūdenskrātuvi. Jaunās Forštadtes rajona apbūvi plānots pilnveidot, paplašinot darījumu un sabiedrisko centru, izveidojot „zaļās” rekreācijas zonas, kā arī apstādījumu joslu starp dzelzceļu un dzīvojamo zonu
- Atpūtas rajonos – Mežciemā un Stropos paredzēts turpināt iepriekšējā teritorijas plānojuma pamatnostādnes, īpaši nepalielināt teritorijas dzīvojamo māju izvietojumu, bet gan plānot tās ar sportu un atpūtu saistītas sabiedriskās apbūves izvietojumu. Mežciema rajonu, ievērojot tā ekoloģiski tīro vidi, minerālūdens un dūņu atradnes, attīstīt kā ārstniecisku, rehabilitācijas un atpūtas iestāžu rajonu. Savukārt Stropos, kas atrodas ezera krastā, vairāk izvietot aktīvās atpūtas objektus, ūdens sporta bāzes, slēpošanas trases, peldbaseinus, tenisa kortus u.c
- Forštadtes rajona izveide. Plānojums daudzfunkcionālo centru piedāvā veidot lielā, brīvā, neapbūvētā teritorijā, kāda ir pašvaldības īpašumā esošā zeme – Šūņu ezera Dienvidu, Dienvidaustrumu un Rietumu krastam piegulošā teritorija. Rajons atrodas ļoti ainaviskā vietā pie Šūņu ezera. No visiem piekļūšanas virzieniem tas būtu ļoti labi pārskatāms, īpaši gleznaina panorāma paveras no pārvada augstākā punkta – Stacijas ielas turpinājumā, kur var pārredzēt visu Forštadtes rajonu. Daudzstāvu māju un mazstāvu māju apbūve tika uzsākta iepriekšējā plānojuma ietvaros. Rajona attīstība turpināsies ar sabiedriskā daudzfunkcionālā centra izveidi un esošās apbūves telpisko reorganizāciju.
- Jaunbūvei, kā vislielākajam pilsētas dzīvojamajam rajonam, vecais centrs izveidojies 18.Novembra ielā ap A.Pumpura ielas šķērsi, kur 19.gs. beigās un 18.gs. sākumā bija uzbūvētas 4 konfesiju baznīcas. Vēlāk tām blakus esošās teritorijas apbūvēja ar dažāda rakstura sabiedriskas nozīmes un dzīvojamajām ēkām. Padomju gados centrs sāka veidoties 18.Novembra ielā un uz Valkas ielas šķērsass, kā arī atsevišķos kvartālos gar 18.Novembra ielu. Teritorijas plānojums centra attīstību piedāvā virzīt lineāri, 18.Novembra ielai piegulošajos kvartālos, tādējādi savienojot abus centrus. Arī esošajam centram Valkas ielā ir attīstāma teritorija, līdzīgi kā Ķīmiķu ciematā Valkas ielā, kur piedāvāts izmantot degradētās rūpnīcu teritorijas.

- Gajoka rajons – atrodas vistuvāk vēsturiskajam centram. Vēsturiskā ražošanas zona, kur saglabājusies autentiskā apbūve, raksturīga 19.gst. amatniecības darbnīcu un ražotņu rajoniem. Ilgtermiņu programmā ir paredzēta pakāpeniska teritoriju renovācija, pieļaujot darījumu objektu īpatsvara palielināšanu. Īstermiņā programmā paredzēta Daugavas krasta arhitektoniski izteiktas apbūves līnijas izveide ar daudzstāvu ēkām. Dambja renovācija un tā izmantošanu rekreācijas nolūkos – izveidojot promenādes zonu.
- Daugavas- Lidotāju- Valņu ielu rajona izveide. Teritorijas pie Daugavas ielas ir vērtīgas no pilsēt būvniecības viedokļa, kas veido iebraukšanas mezglu (Rīgas virziens). Paredzēts jauns daudzstāvu dzīvojamo māju rajons ar atbilstošu infrastruktūru. Neapbūvētu platību Lidotāju ielā paredzēts izmantot darījumu kompleksu- biznesa parku izveidei.
- Kīmiķu ciemats, Lineārais centrs Višķu ielā. Esošajam centram ir iespēja paplašināties, izmantojot rūpnieciskā rajona administratīvo sektoru, kas izveidots tuvāk ielai, kā arī pašreiz neizmantotās rūpnieciskās ēkas vai degradētās teritorijas. Kīmiķu ciematā sabiedriskā centra izveidošana var būt raksturīgs piemērs, kā izmantot bijušās rūpnieciskās teritorijas.

Teritoriju izmantošanas kopsavilkums

17.Tabula. Teritoriju izmantošanas kopsavilkums

	Izmantošanas mērķis	Esošā situācija 2005.g	Plānota situācija 2018.g
1.	Dzīvojamā daudzstāvu māju apbūve	190,55	218,46
2.	Dzīvojamā mazstāvu māju apbūve	741,21	895,41
3.	Sabiedriskā rakstura objektu apbūve	262,32	298,45
4.	Darījumu objektu apbūve	75,26	135,08
5.	Jauktā tipa apbūve	0	175,57
6.	Dārzkopības biedrību teritorijas	390,42	140,90
7.	Īpašās teritorijas (valsts aizsardzības objekti utt)	55,51	55,51
8.	Kapsētas	98,77	106,41
9.	Tehniskās teritorijas	17,36	25,94
10.	Ražošanas objektu un noliktavu teritorijas	630,89	561,32,15
11.	Satiksmes teritorijas	874,36	944,7
12.	Garāžas	55,6	45,82
13.	Tūrisma un rekreācijas teritorijas		90,22
14.	Parki, skvēri, apstādījumi	28,03	100,62

Ņemot vērā augstāk minēto informāciju, var secināt, kā pilsētas plānojumā nav paredzēta meža teritoriju, vai apstādīto zemju samazināšana. Paredzēts daļēji apbūvēt esošās apmežotas teritorijas Stropos un Mežciemā, stingri ievērojot likumdošanas aktu prasības un piemērojot minimāla zemes gabala platības, kas noteiktas Daugavpils teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Plānojumā paredzēts palielināt esošo parku skvēru un zaļo apstādījumu skaitu, pārveidojot par tiem pašlaik degradētas neapsaimniekotas zemes un daļēji bijušo ražošanas un tehnisko objektu teritorijas. Esošās rūpnieciskās izmantošanas zemes plānots pakāpeniski pārveidot par jauktās apbūves teritorijām, darījumu vai sabiedriskās nozīmes teritorijām, tādējādi samazinot iespējamo negatīvu slodzi uz vidi. Plānojumā paredzēta esošo ceļu labiekārtošana, paplašināšana, ka rezultātā iespējama trokšņa līmeņa paaugstināšana un gaisa kvalitātes pasliktināšana. Lai novērstu iespējamo negatīvo ietekmi nepieciešama zaļo apstādījumu joslas ierīkošana un dzīvojamās apbūves izveide noteiktā attālumā no braucamajiem ceļiem. Toties, esošo ceļu labiekārtošana un jauno ceļu un transporta mezglu ierīkošana samazinātu transporta slodzi uz esošajiem ceļiem (piem. 18. Novembra iela) un vienmērīgi to izkliedētu, kā arī samazinātu piesārņojumu koncentrāciju ap esošām maģistrālēm.

IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIEK ĪSTENOTS

Teritorijas plānojuma izstrādes procesā tiek apkopota un apzināta visa pieejamā informācija un dažāda līmeņa nozaru politikas dokumenti, kas var ietekmēt teritorijas attīstību. Apkopojot šo informāciju vienotā dokumentā, veidojas priekšstats par teritorijas izmantošanas perspektīvu. Pirms teritorijas plānojuma galīgās redakcijas izstrādes, notika konsultācijas ar uzņēmējiem un pilsētas domes pārstāvjiem, kā arī institūcijām, kas deva nosacījumus plānojuma izstrādei. Teritorijas plānojuma kartogrāfiskais materiāls ir šīs informācijas sintēze grafiskā veidā. Būtiskākā plānojuma sastāvdaļa ir teritorijas zonējums, kas nosaka katras konkrētās teritorijas atļauto izmantošanu, ievērtējot vides un sociāli – ekonomiskos apsvērumus.

Teritorijas plānojums nemaina valstī pieņemto politikas dokumentu, vadlīniju un normatīvo aktu prasības, bet tikai „sakārto” tās teritoriāli. Tādējādi var uzskatīt, ka teritorijas plānojums ir īpašā veidā strukturētas informācijas kopums, kas ievērtē dažādu nozaru politikas un normatīvo dokumentu prasības. Tomēr dažādu nozaru un institūciju normatīvie akti mēdz būt pretrunīgi vai nepietiekami skaidri detalizē prasības attiecībā uz zemes izmantošanu. Tādā gadījumā vietējā pašvaldība un iedzīvotāji pieņem lēmumu par ierobežojumu noteikšanu zemes izmantošanai. Pašvaldības pārstāvju un iedzīvotāju līdzdalība plānošanas procesā ir viens no ieguvumiem, kas garantē izpratni par plānošanas dokumenta turpmāko pielietošanu pašvaldībā.

Būtiskākās negatīvās ietekmes, gadījumā, ja teritorijas plānojums netiktu realizēts

Patreizējā situācija	Iespējamās sekas
<p>Ainava</p> <p>Daugavpilij raksturīga savdabīga dabiskā ainava un gadsimtu gaitā izveidojusies oriģināla, tikai Daugavpilij raksturīga kultūrainava, kuru apdraud nekontrolēta un haotiska būvniecība.</p>	<p><u>Dabiskās ainavas netiek pasargātas no apbūves</u> vai citādas izmantošanas, piemēram, sakņu dārzu ierīkošanas, kas degradē vidi.</p> <p>Ainavas netiek sakoptas un tiek piegrūzotas, skatu vizūras aizaug ar krūmiem un kokiem. <u>Kultūrainava</u> tiek degradēta, veicot haotisku būvniecību un izmantojot neadekvātus celtniecības materiālus jaunbūvēm un rekonstrukcijām.</p>
<p>Bioloģiskā daudzveidība</p> <p><u>Daugavpils teritorijā atrodas vairāki dabas veidojumi</u>, kuri būtu aizsargājami, vērtīgo augu, dzīvnieku valsts un citu veidojumu dēļ. Vietas, kurās aug retas augu sugas ir:</p> <p>Stropu ezera Rietumu krasts;</p> <p>Trijkārtu ezera apkārtnē;</p> <p>Mežciema rajons;</p> <p>dzelzceļu uzbērumu nogāzes;</p> <p>Ruģeļu pļavas un Daugavas krasti;</p> <p>Lauceses upju krasti;</p> <p>aizsargdambja nogāzes.</p> <p>Daugavpils cietoksnī mīt viena no Eiropā lielākajām ziemojošo sikspārņu kolonijām.</p>	<p>Tiek apbūvētas vai citādi izmainītas teritorijas, kurās ir konstatētas reto sugu dzīvotnes un liela bioloģiskā daudzveidība:</p> <p>Gubišces ezera krastu purvaine;</p> <p>Lauceses upju krasti;</p> <p>Cietokšņa teritorija, kurās dzīvo aizsargājami dzīvnieki – sikspārņi;</p> <p>Esplanādes purvaine, kurā ir bagātīga augu valsts un ligzdo retas ūdensputnu sugas;</p> <p><u>Daugavpils pilsētas dabas mantojums tiek noplicināts un bioloģiski vērtīgo ainavu vietā izveidojas ruderālas ainavas ar nabadzīgu sugu sastāvu.</u></p>
<p>Meži</p> <p>ir būtiska telpiskās struktūras komponente, kas aizņem 1630,5 ha lielu Daugavpils platību. Meži izvietoti pilsētas ZR (Mežciems) un ZA (Stropi un Križi) daļā, kā</p>	<p>Notiek neregulēta, haotiska mežu teritoriju apbūve un meža zemju transformācija.</p> <p>Mežu zemes, kas ir pilsētas teritorijā, netiek adekvāti un ekonomiski pamatoti</p>

<p>arī DA (Čerepova, Ruģeļi) daļā.</p>	<p>apsaimniekotas;</p>
<p>Apstādījumi</p> <p>Daugavpils pilsētas 32 parki un skvēri, kā arī priekšdārzi, ielu un dzelzceļu joslu apstādījumi, krastmalu apstādījumi, nogāžu apstādījumi, pagalmu un būvju apstādījumi kalpo tam, lai pilsētvidi darītu patīkamu iedzīvotājiem un pilsētas viesiem.</p>	<p>Parki un stādījumi pilsētā saglabājas patreizējā stāvoklī, esošie stādījumi noveco, rekonstrukcija un jaunu parku ierīkošana nenotiek, stādījumi jaunajos apbūves rajonos ir haotiski un nekoordinēti.</p>
<p>Ģimeņu māju un dārzkopības sabiedrību teritorijas</p> <p>Ģimeņu māju teritorijas, palielinot apbūvējamās platības, arvien vairāk kļūst par apbūves teritorijām. Arī dārzkopības sabiedrībās palielinās apbūvējamās platības</p>	<p>Notiek haotiska jauno ģimenes māju celtniecība un dārzkopības sabiedrību pārveidošanās par ģimeņu māju rajoniem, bez atbilstošas infrastruktūras.</p>
<p>Degradētās teritorijas</p> <p>Degradētās teritorijas, kas negatīvi ietekmē apkārtējās teritorijas, un rada draudus pilsētas attīstībai, aizņem salīdzinoši lielas platības pilsētā.</p> <p>bijušā “Daugavpils gaļas kombināta” rūpnieciskā teritorija Križos</p> <p>bijušā uzņēmuma “Mežciems D” teritorija Vizbuļu ielā</p> <p>bijušā uzņēmuma “Daugavpils zieds” teritorija Forštadtē,</p> <p>bijušās karavīru teritorijas aiz cietokšņa Lidotāju ielā</p> <p>bijusī sanatorija “Mežciems”</p> <p>bijusī autoremonta rūpnīca Motoru ielā</p> <p>Bijušās Ķīmiskās šķiedras rūpnīcas</p>	<p>Degradēto teritoriju revitalizācija netiek veikta, līdz ar to izvērsoties būvniecībai, apbūvēta tiek dabas pamatne.</p>

<p>teritorija -pilsētas Z rūpnieciskais rajons</p> <p>Sakņu dārzi gar Rīgas – Daugavpils šoseju</p> <p>Garāžas Balvu ielā</p> <p>Bijušā piena kombināta teritorijas Čerepovas rūpnieciskajā zonā</p> <p>Kvartāli Gajokā</p>	
<p>Troksnis</p> <p>Galvenie trokšņa avoti Daugavpilī ir autotransports un dzelzceļš. Pieaugot mašīnu skaitam, strauji pieaug arī autotransporta trokšņa radītais piesārņojums.</p> <p>Daugavpili vairākās vietās šķērso dzelzceļa līnijas, kas iespaido mikroklimatu gandrīz katrā rajonā.</p> <p>Pie citiem trokšņu avotiem jāpieskaita gan izklaides vietas (kafejnīcas, bāri, disko klubi, spēļu zāles, stadioni u.c.), gan arī tehnikas radītie trokšņi (siltummezgli, autoservisi).</p>	<p>Transporta plūsmas optimizācija pilsētas centrā nav veikta, autotransporta radītais troksnis ar katru gadu palielinās.</p> <p>skaļo izklaides vietu izveidošana dzīvojamo māju tuvumā joprojām turpinās;</p> <p>blīvi apdzīvotajos rajonos izvietoto stadionu “Lokomotīve” un “Celtnieks” rekonstrukcija, kas būtu orientēta uz trokšņa samazinošu ekrānu apbūves radīšanu apkārt trokšņu avotiem, nav veikta.</p> <p>Trokšņu mērījumi un trokšņu kartes izstrāde Daugavpilī nav veikta;</p>
<p>Riska teritorijas</p> <p><u>Riska teritorijas plūdu laikā nosaka Daugavas un Lauceses upju ūdeņi, kas appludina ievērojamas teritorijas</u></p> <p><u>Teritorijas ar ļoti nestabilām gruntīm, kuras ir pārpuvotas un bez inženiersagatavošanas nevar tikt izmantotas apbūvei.</u></p>	<p>Notiek apbūve šajās teritorijās bez speciālu sagatavošanas darbu veikšanas un vairākas būves sākušas brukt un notikušas avārijas, ko izraisījusi nestabilas grunts pārvietošanās rūpniecisko objektu teritorijās.</p>
<p>Bīstamo objektu teritorijas</p> <p>Objekti, kas var izraisīt avārijas un tehnogēnās katastrofas izvietoti vairākos pilsētas rajonos:</p> <p>t.i.lielie naftas un gāzes termināli, DUS,GUS,</p>	<p>Turpinās brīva bīstamu objektu izvietošana Daugavpils pilsētā, tādējādi rūpniecisko un tehnogēno avāriju riskam tiek pakļauti tūkstošiem pilsētas iedzīvotāju.</p>

<p>rūpnīcas ar lieliem amonjaka u.c. viegli eksplodējošu vielu uzglabāšanas apjomiem un autotransporta maģistrāļu un dzelzceļa infrastruktūras objektu tīkls, kas caurauž visu pilsētu, radot rūpniecisko un tehnogēno avāriju risku visā pilsētā.</p>	
<p>Aizsargjoslas</p>	
<p><u>Virszemes ūdens objektu aizsargjoslas nav apzīmētas dabā</u></p>	<p>Ūdens objektu aizsargjoslās tiek veikta apbūve un iespējama objektu piesārņošana un pastiprināta eitrofikācija.</p>
<p><u>Meža aizsargjoslas ap pilsētu ir izveidotas</u></p>	<p>Pilsētas iedzīvotājiem atpūtas un veselības apstākļu uzlabošanai nepieciešamie apstākļi tiek nodrošināti, taču tie var tikt apdraudēti neapdomīgas mežu transformācijas un apbūves rezultātā.</p>
<p><u>Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām</u> Daugavpils teritorijā ir trīs ūdensgūtnu aizsargjoslas – “Ziemeļi”, “Vingri”, “Kalkūni”.</p>	<p>Neievērojot aizsargjoslas, veicot apbūvi, var tikt apdraudēta ūdens resursu saglabāšana un atjaunošanās spēja, kā arī aktivizēta piesārņojuma negatīvā ietekme uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes teritorijā.</p>
<p>Sanitārās aizsargjoslas Daugavpilī tiek noteiktas ap kapsētām, ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.</p>	<p>Netiek veikta sanitāro prasību nodrošināšana.- paaugstinās dažādu infekciju izplatības iespēja, kā arī saglabājas iedzīvotāju diskomforta sajūta NAI radīto smaku rezultātā.</p>
<p>Ekspluatācijas aizsargjoslas Aizsargjoslas gar autoceļiem un dzelzceļiem; telekomunikāciju tīkliem; ap Valsts hidroloģisko novērojumu staciju; gar elektriskajiem tīkliem; ap siltumtīkliem; gar ūdensvadu, kanalizācijas tīkliem; gar gāzes vadiem, gāzes noliktavām, krātuvēm; ap automobiļu gāzes uzpildes stacijām un regulēšanas punktiem ne vienmēr ir iezīmētas zemes robežu plānos un dabā.</p>	<p>Netiek nodrošināta minēto komunikāciju un objektu efektīva un droša ekspluatācija un attīstības iespējas.</p>
<p>Drošības aizsargjoslas Aizsargjoslas ap naftas, naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadiem, noliktavām, krātuvēm un pārstrādes</p>	<p>Ir apdraudēta objektu drošība, kā arī paaugstināta iespējamā negatīvā ietekme uz vidi un cilvēku veselību, neadekvāti</p>

<p>uzņēmumiem; aizsargjoslas ap degvielas uzpildes stacijām, ne vienmēr konsekventi tiek ievērotas un apzīmētas dabā.</p>	<p>rīkojoties drošības aizsargjoslās, kā arī veicot apbūvi pārāk tuvu bīstamajiem objektiem.</p>
<p>Apbūves struktūra</p>	
<p>Centru apbūves teritorijas Pašreiz apbūve un lielākā saimnieciskā aktivitāte saistīta tieši ar pilsētas vēsturisko centru.</p>	<p>Pilsētas centram nav kur paplašināties un notiek apbūves pārblīvēšana vēsturiskajā centrā, tajā skaitā uz dabas pamatnes, parku un skvēru rēķina.</p>
<p>Forštadtes centra izveide- faktiski neapdzīvota teritorija tuvu centram ar lielu bioloģisko daudzveidību</p>	<p>Teritorija tāda arī saglabājas, taču pilsētas centram nav kur paplašināties un notiek apbūves pārblīvēšana vēsturiskajā centrā.</p>
<p>Darījumu teritorijas. Lielveikali. Izvietoti bez īpašas koncepcijas- pēc principa, kur bija brīva vieta un pieejama zeme.</p>	<p>Lielveikalu būvniecība nekļūst par kodolu jaunu pilsētas centru attīstībai. Un neveicina pilsētas attiecīgā rajona vai apkārtnes attīstību,</p>
<p>Ražošanas teritorijas un industriālās zonas Pilsētā vēsturiski izveidojušās rūpnieciskās zonas, kuras pēc bijušo PSRS lieluzņēmumu sabrukšanas pakāpeniski ieguva „otru dzīvi”, sadaloties starp dažāda lieluma uzņēmumiem. Šodien tādas aktīvas ražošanas un tehniskās teritorijas atrodas: Gajoka R daļā Čerepovas rajonā Malu ielas rajonā Višķu ielā Dzelzsceļa apkalpes infrastruktūras objektu zonās Cietokšņa noliktavu zonā</p>	<p>Vēsturiskās rūpnieciskās teritorijas attīstās pašplūsmā un diezgan haotiski, atkarībā no atsevišķu uzņēmēju iniciatīvas un interesēm- pilsētai nav noteicošā vārda, kur ko attīstīt.</p>
<p>Mājokļu būvniecība</p>	<p>Mājokļu būvniecība noris atkarībā no</p>

<p>Pašreiz noris teritoriju sagatavošana ģimeņu māju būvniecībai.</p> <p>Tās ir pašvaldības īpašumā esošās teritorijas, kurām ir izstrādāti detālpārplānojumi, inženiertīklu projekti, Pašvaldība finansē detālpārplānojumu izstrādi, ūdensvada un kanalizācijas tīklu izbūvi, elektrotīklu projektēšanu, ielu būvēšanu un ārējā apgaismojuma būvniecību.</p> <p>Ruģeļu rajona apbūvi ar 80 zemes gabaliem Jaunbūvē (bijušajā artilērijas bāzē) 85 zemes gabaliem</p> <p>Par daudzdzīvokļu namu būvniecību interese minimāla.</p>	<p>privātās iniciatīvas un atbilstoši privātajai kapacitātei.</p>
<p>Sabiedriskās iestādes</p> <p>Izglītības, kultūras, veselības, sociālās būves</p>	
<p>Esošās sporta būves neatbilst optimālajām prasībām.</p>	<p>pilsētas teritorijā esošās ūdenskrātuves netiek izmantotas—ūdens sporta attīstībai</p> <p>spīdveja centra darbības rezultātā stadionā “Lokomotīve” no paaugstinātā trokšņa līmeņa cieš apkārtējie iedzīvotāji;</p> <p>Esošā kartinga trase Liginišķos, pamesta novārtā</p> <p>Centrālajā parkā joprojām darbojas šautuve un no paaugstināta trokšņa līmeņa cieš vietējie iedzīvotāji un iestāžu darbinieki piegulošajā teritorijā;</p>
<p>Rekreācija un tūrisms</p> <p>Tūrisma objekti pilsētā, kas interesē apmeklētājus:</p> <p>Vēsturiskais centrs, kā Valsts nozīmes pilsētībūvniecības piemineklis ar 19.gs. beigū un 20.gs. sākuma ēkām. Pilsētas vēsturiskais centrs pēdējos gados</p>	<p>Tūristus interesējošie objekti izvietoti galvenokārt pilsētas centrā, pie tiem ir grūti piekļūt un tie ir kritiskā stāvoklī.</p>

<p>papildināts ar vairākiem jauniem un moderniem objektiem, kā Ledus halle, "City center", tirgus komplekss u.c. Interesants objekts ir pilsētas tramvajs ar trim maršrutiem;</p> <p>Daugavpils Cietoksnis un tā apkārtnē kā militāra 19.gs. fortifikācijas būve;</p>	
<p>Transports</p> <p>Satiksmes infrastruktūra</p> <p>Vēsturiskais ielu tīkls, arī aizsargdambis, kas uzbūvēts pirms vairāk kā 150 gadiem, nenodrošina intensīvas transporta plūsmas un caurlaides iespējas;</p> <p>Dzelzceļa līnijas, atrodas vienā līmenī ar autoceļiem un to šķērsošana sagādā lielas problēmas autobraucējiem;</p> <p>Pilsētā ir nepietiekošs automobiļu stāvvietu skaits;</p>	<p>Pilsētas sasniedzamības iespējas visiem transporta kustības dalībniekiem ierobežotas, sabiedriskā transporta sistēma līdzšinējā līmenī;</p> <p>Ielu un ceļu tīkla uzlabošanu, labiekārtošanu, vairāku līmeņu ceļu satiksmes mezglu būvēšanu nav veikta, kas rada pastāvīgus sastrēgumus un katastrofālu gaisa kvalitātes pasliktināšanos pilsētā, īpaši centrālajā daļā.;</p>
<p>Inženiertehniskā infrastruktūra</p> <p>Ūdensapgāde</p> <p>Ūdensapgāde un notekūdeņu novadīšana ir SIA "Daugavpils ūdens" pārziņā. Daugavpils pilsētas centralizētajā ūdensapgādes tīklā nonāk tīrie pazemes ūdeņi no Ziemeļu, Vingru un Kalkūnu pazemes ūdens gūtnēm.</p> <p>Vairākos rajonos nav centralizētās ūdensapgādes.:Forštadte, Viduspoguļanka, Vizbuļi, Mežciems, Daugavas kreisā krasta rajoni – Grīva, Kalkūni, Nīderkūni, Judovka.</p>	<p>SIA "Daugavpils ūdens" pabeigusi darbu pie nacionālās programmas, kura paredzēta līdz 2009.gadam. Programmas ietvaros veikta esošo ūdensvada tīklu rekonstrukcija pilsētas centrālajā daļā, ūdensvada izbūve Grīvas rajonā, pieslēdzot 2000 patērētāju. Kopumā nomainīti ap 40 km tīklu. Ūdensvada izbūve veikta no Kohēzijas fonda, iepļānojot arī pašvaldības līdzfinansējumu. Projekta ietvaros rekonstruēta Kalkūnu rajona ūdens apgādes sistēma, arī ūdens sagatavošanas stacijas un urbumu renovācija.</p>
<p>Kanalizācija</p> <p>Pilsētas ūdensapgādes sistēma attīstās ātrāk nekā notekūdeņu novadīšanas sistēma. Tāpēc, palielinoties ūdens patēriņam, daudzās pilsētas vietās, īpaši</p>	<p>Joprojām notiek notekūdeņu iesūcināšana gruntī, radot gruntsūdeņu piesārņojumu</p> <p>Centrālo attīrīšanas iekārtu modernizācija veikta un NAI smaka vairs daugavpīliešus</p>

<p>tur, kur ir vecas attīrīšanas iekārtas, notekūdeņi tiek iesūcināti gruntī, līdz ar to radot gruntsūdeņu piesārņojumu.</p> <p>Notekūdeņu attīrīšana praktiski atbilst ES normatīviem, taču tuvākajos gados paredzēts uzlabot šo sistēmu.</p>	<p>netraucē.</p>
--	------------------

AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS

Patreizējās problēmas

Visaktuālākās un videi un pilsētas iedzīvotājiem visnozīmīgākās vides problēmas Daugavpils pilsētā ir sekojošas:

- Cilvēka saimnieciskās darbības radītā slodze uz vidi, gaisa kvalitāti, pazemes un virszemes ūdeņiem, augsni un grunti, tajā skaitā cilvēka dzīves kvalitāti pazeminošās smakas un trokšņi.
- Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas nepilnības, tajā skaitā bīstamo atkritumu neadekvāta apsaimniekošana, maz attīstītā dalītā atkritumu vākšana ;
- Degradētās teritorijas, vēsturiski un potenciāli piesārņotās vietas, to radītie draudi vides un cilvēku dzīves kvalitātei.
- Rūpniecisko , tehnogēno un transporta izraisīto avāriju un vides katastrofu risks, šāda riska novērtējuma un vienota pašvaldības teritorijas rīcības plāna avāriju gadījumiem trūkums
- Dabas aizsardzības pasākumu trūkums īpaši aizsargājamo sugu sikspārņu kolonijai Daugavpils cietoksnī un citām pilsētā mītošajām īpaši aizsargājamajām sugām un esošajiem biotopiem.
- Dzeramā ūdens kvalitātes pasliktināšanās draudi teritorijās, kur nav centralizētās kanalizācijas sistēmas un notiek sadzīves notekūdeņu iesūcināšana gruntī.
- Dabas resursu un dabas aizsardzības aizsargjoslu apzīmējumu neesamība dabā, dažkārt arī zemesgabalu robežu plānos, kā dēļ iedzīvotāji nav informēti par konkrētas aizsargjoslas esamību viņa īpašuma teritorijā, kā rezultātā notiek aizsargjoslu likuma prasību pārkāpumi.

Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumā atspoguļotās vides problēmas un piedāvātie risinājumi.

n.p.k.	Vides problēma	Plānojuma īstenošanas pozitīvie efekti problēmu atrisināšanai
	<p>Cilvēka saimnieciskās darbības radītā slodze uz vidi- gaisa kvalitāti, pazemes un virszemes ūdeņiem, augsni un grunti, tajā skaitā cilvēka dzīves kvalitāti pazeminošās smakas un trokšņi.</p>	<p>Teritorijas plānojumā tiek atspoguļoti esošie un potenciālie rūpnieciskās ražošanas un saimnieciskās darbības koncentrācijas rajoni un teritorijas, tādējādi ļaujot plānot teritorijas detalizētāku attīstību, piemēram, detāplānojumu izstrādē, arī nodalīt dzīvojamo un sabiedrisko apbūvi no ražošanas teritorijām.</p>
	<p>Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas nepilnības, tajā skaitā bīstamo atkritumu neadekvātā apsaimniekošana, maz attīstītā dalītā atkritumu vākšana</p>	<p>Teritorijas plānojums neparedz atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidi, jo ar to nodarbojas Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projekta ievaros un kur savas intereses pārstāv Daugavpils pilsētas dome. Sīkāk šos jautājumus apskata Daugavpils pilsētas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas plāns 2004.-2014. gadiem</p>
	<p>Degradētās teritorijas, vēsturiski un potenciāli piesārņotās vietas, to radītie draudi vides kvalitātei un cilvēku dzīves kvalitātei</p>	<p>Teritorijas plānojumā tiek uzrādītas degradētās teritorijas, kā arī vēsturiski un potenciāli piesārņotās vietas, kas ir reāli piesārņojuma avoti vai tā draudu avots.</p>
	<p>Rūpniecisko, tehnogēno un transporta izraisīto avāriju un vides katastrofu risks, šāda riska novērtējuma un vienota pašvaldības teritorijas rīcības plāna avāriju gadījumiem trūkums</p>	<p>Teritorijas plānojumā tiek uzrādīti rūpniecisko, tehnogēno un transporta izraisīto avāriju un vides katastrofu riska avoti, kas ir reāli piesārņojuma un katastrofu draudi.</p> <p>Teritorijas plānojums neveic riska novērtējumu un vienota pašvaldības teritorijas rīcības plāna avāriju gadījumiem izstrādi. Šos dokumentus pašvaldībai jāizstrādā atsevišķi.</p>
	<p>Dabas aizsardzības pasākumu trūkums īpaši aizsargājamo sugu sikspārņu kolonijai Daugavpils cietoksnī un</p>	<p>Tiek attēlotas aizsargājamo sugu koncentrācijas vietas, aizsargājami dižkoki un kultūras pieminekļi, tādējādi ļaujot ņemt vērā to atrašanās vietas, plānojot teritorijas detalizētāku attīstību, piemēram, detāplānojumu izstrādē.</p>

	<p>citām pilsētā mītošajām īpaši aizsargājamajām sugām un esošajiem biotopiem.</p>	<p>Izmantošanas nosacījumi detalizēti aprakstīti apbūves noteikumos.</p>
	<p>Dzeramā ūdens kvalitātes pasliktināšanās draudi teritorijās, kur nav centralizētas kanalizācijas sistēmas un notiek sadzīves notekūdeņu iesūcināšana gruntī.</p>	<p>Visām atsevišķi novietotām dzīvojamām mājām, ēkām ar notekūdeņu daudzumu līdz 1m³/dnn ir pieļaujamas izsmeļamas tualetes bedres un sausās tualetes ar nosacījumu, ka tualetes bedru sienām un grīdai jābūt no ūdensnecaurlaidīgiem materiāliem. Notekūdeņu filtrācijas laukus drīkst ierīkot, ja dziļums no filtrācijas drenām līdz gruntsūdens līmenim ir vismaz 1 m.</p> <p>Vietās, kur tas iespējams projektu ietvaros paredzēta centralizētas kanalizācijas sistēmas izbūve un esošo sistēmu paplašināšana un modernizācija, tādējādi jaunā apbūves attīstība notiks atbilstoši spēkā esošajiem apbūves noteikumiem un atbildīs vides kvalitātes normatīviem.</p>
	<p>Dabas resursu un dabas aizsardzības aizsargjoslu apzīmējumu neesamība dabā, dažkārt arī zemesgabalu robežu plānos, kā dēļ iedzīvotāji nav informēti par konkrētas aizsargjoslas esamību viņa īpašuma teritorijā, kā rezultātā notiek aizsargjoslu likuma pārkāpumi</p>	<p>Teritorijas plānojumā tiek noteiktas dabas resursu aizsargjoslas, kas pēc tam tiek noteiktas zemes ierīcības plānos un īpašuma dokumentos, un tas rada iespēju kontrolēt aizsargjoslu apsaimniekošanu.</p>

Iespējamās problēmas (Varbūtējais risks):

- Upju un ezeru piesārņošana un tai sekojoša pastiprināta ūdenstilpņu eitrofikācija NAI neefektīvas darbības, neattīrītu sadzīves un ražošanas notekūdeņu un lietus kanalizācijas un virsūdeņu ieplūšanas rezultātā.
- Tiek apbūvētas vai citādi izmainītas teritorijas, kurās ir konstatētas reto sugu dzīvotnes un liela bioloģiskā daudzveidība:
 - Gubišces ezera krastu purvaine;
 - Lauceses upju krasti;
 - Cietokšņa teritorija, kurā dzīvo aizsargājami dzīvnieki – sikspārņi;

- Esplanādes purvaine, kurā ir bagātīga augu valsts un ligzdo retas ūdensputnu sugas;
- Vairākas no vēsturiski un potenciāli piesārņotajām teritorijām ir pazemes ūdeņu piesārņojuma avoti, jāveic to rūpīga izpēte un, iespējams, arī sanācija.

STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI.

Pasaules vides aizsardzības pamatnostādnes ir formulētas ANO Tūkstošgades Deklarācijā, ANO Johannesburgas konferences "Rio + 10" Deklarācijā un Rīcības plānā, Eiropas 6. Vides aizsardzības rīcības programmā "Vide 2010: mūsu nākotne, mūsu izvēle" un "Baltijas jūras reģiona valstu Rīcības programmā 21. gadsimtam".

Latvijai ir jāņem vērā arī Trešās Eiropas vides un veselības ministru konferences (Londona, 1999) dokumenti, tai skaitā, Transporta, vides un veselības harta, norādījumi Nacionālo vides un veselības plānu ieviešanai partnerattiecībās.

Šie nozīmīgie starptautiskie dokumenti priekšplānā izvirza cilvēku dzīves kvalitātes, labklājības un veselības uzlabošanas, nabadzības samazināšanas, sociālās drošības, vides aizsardzības un ilgspejīgas ekonomiskās attīstības jautājumus.

Eiropas Savienības normatīvo aktu, politikas dokumentu, tajā skaitā Eiropas 6. Vides aizsardzības rīcības programmas "Vide 2010: mūsu nākotne, mūsu izvēle", kā arī ANO un citu starptautisku institūciju saistošo dokumentu prasības un pamatnostādnes ir iekļautas Latvijas nacionālajā vides politikas plānā 2004.-2008. gadiem.

Nacionālais vides politikas plāns ir izstrādāts atbilstoši likuma "Par vides aizsardzību" 8. panta prasībām un Ministru kabineta 2002. gada 15. augusta rīkojumam Nr. 436 "Par Latvijas ilgspejīgas attīstības pamatnostādnēm", kas nosaka, ka

„ Ilgspejīga attīstība ir orientēta uz cilvēkiem, un tās mērķis ir uzlabot cilvēku dzīves apstākļus, saglabājot dabu un vidi, tāpēc ir nepieciešams respektēt dabu, kas apgādā cilvēkus ar resursiem un visu nepieciešamo dzīvei. Šāda perspektīva ilgspejīga attīstība nozīmē cilvēku dzīves apstākļu kvalitatīvu uzlabošanu, ja netiek pārsniegta ekosistēmas atbilstošā kapacitāte.”

Nacionālajā vides politikas plānā formulēto Vides politikas mērķu īstenošanas rezultātā ir jāpanāk **galvenā uzdevuma** izpilde - jānodrošina cilvēku veselībai labvēlīgi dzīves vides apstākļi, kas paaugstinās iedzīvotāju labklājību un palielinās mūža ilgumu, tādējādi tuvinot dzīves un ekonomiskās attīstības līmeni vidējam Eiropas Savienības valstu līmenim.

Nacionālajā vides politikas plānā ir formulēti vides aizsardzības principi, galvenie politikas mērķi un pasākumi to sasniegšanai. Īpaša vērība tiek pievērsta vides politikas integrēšanai visās Latvijas tautsaimniecības nozarēs, kā arī nacionālās, reģionālās un vietējās plānošanas līmenī. Šajos pamatdokumentos un Latvijas republikas normatīvajos aktos atspoguļotās prasības ir iekļautas teritorijas plānojumā

un atspoguļotas telpiski, dažkārt, izdarot grūtu izvēli starp pretrunīgu normatīvo aktu prasībām un piemērojot pašvaldības attīstībai optimālākās.

Nacionālās vides politikas mērķu integrācija Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumā 2006.-2018. gadiem.

	Politikas realizācija nacionālajā līmenī	Politikas realizācija Daugavpils teritoriālajā plānā
Gaisa piesārņojums		
Nodrošināt normatīviem un ilgtermiņa mērķiem atbilstošu gaisa kvalitāti, uzlabot to vietās, kur tā nav apmierinoša, īpašu uzmanību veltot lielajām pilsētām un ražošanas uzņēmumiem.	Likumdošana, Monitoringa sistēmu izveide, Atļaujas piesārņojošu darbību veikšanai, Dabas resursu nodoklis,	Nepieļaut gaisu piesārņojošu ražotņu izvietojumu blīvi apdzīvotos rajonos. Novirzīt transporta plūsmas. Nepieļaut naftas pārstrādes uzņēmumu izveidošanu Z rūpnieciskajā zonā, kur no divām pusēm atrodas blīvi apdzīvoti dzīvojamie rajoni.
Klimata pārmaiņas		
Veikt pasākumus, lai saskaņoti samazinātu siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas un palielinātu CO ₂ piesaisti.	Likumdošana, SEG atļaujas, Dabas resursu nodoklis	Konkrēti pasākumi plānojumā netiek paredzēti.
Ūdeņu kvalitāte		
Uzlabot pazemes un virszemes ūdeņu kvalitāti, novērst to tālāku piesārņojumu un pakāpeniski samazināt esošo	Likumdošana, Atļaujas piesārņojošu darbību veikšanai,	Kanalizācijas tīklu izbūve un rekonstrukcija paredzēta ES Kohēzijas fonda ietvaros. Līdz ar ūdensvada tīkliem Centrā un Jaunbūves rajonā, tiks rekonstruēti arī kanalizācijas tīkli. Grīvas rajonā

<p>piesārņojumu.</p>	<p>Dabas resursu nodoklis, Investīciju projekti jaunu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvei un veco rekonstruēšanai, kā arī kanalizācijas tīklu atjaunošanai un paplašināšanai</p>	<p>pie kanalizācijas tīkla būs pieslēgti ap 2000 patērētāju. Pēdējo gadu laikā līdz ar lielo ražotņu slēgšanu izmainījās gan notekūdeņu daudzums, gan to sastāvs, kas pieprasa attīrīšanas tehnoloģisko procesu pilnveidošanu. Paredzēta centrālo attīrīšanas iekārtu modernizācija, lai uzlabotu apstrādāto notekūdeņu kvalitāti un novērstu smaku. Tuvākajā laikā ir plānota pilsētas kanalizācijas sūkņu staciju iekārtu un lietus ūdeņu novadīšanas sistēmas modernizācija.</p>
<p>Pilnveidot starptautisko sadarbību pārrobežu upju baseinos, lai varētu nodrošināt ūdens resursu kopīgu izmantošanu un samazināt Latvijā nonākošo piesārņojumu.</p>	<p>Nav noslēgts trīspusējais sadarbības līgums ar Krieviju un Baltkrieviju par Daugavas baseina apsaimniekošanu . Agrās brīdināšanas nepārtrauktās darbības monitoringa stacija Piedrujā.</p>	<p>Konkrēti pasākumi plānojumā netiek paredzēti.</p>
<p>Veicināt ilgpējīgu un racionālu ūdens lietošanu, īpašu uzmanību pievēršot pazemes ūdens resursu saglabāšanai un eitrofikācijas apdraudētiem ezeriem un ūdenstilpēm.</p>	<p>Likumdošana, Valsts monitoringa programma, Upju baseinu apgabalu pārvaldes institūcijas Upju baseinu apsaimniekošanas plāni un rīcības programmas Ūdens lietošanas atļaujas, Dabas resursu nodoklis,</p>	<p>Ūdensgūtņu un artēzisko urbumu aizsargjoslas, Ūdenstilpņu un ūdensteču aizsargjoslas attēlotas plānojumā.</p>

<p>Aizsargāt ūdens ekosistēmas, kā arī no ūdens atkarīgās sauszemes ekosistēmas un mitrājus.</p>	<p>Likumdošana, Upju baseinu apsaimniekošanas plāni un rīcības programmas Pasākumu realizācija atsevišķu projektu ietvaros</p>	<p>Ūdenstilpņu un ūdensteču aizsargjoslas attēlotas plānojumā, Noteikts saudzīgs apbūves un izmantošanas režīms upju, ezeru aizsargjoslās un mitrainēs.</p>
<p>Nodrošināt aizsardzību pret plūdiem un sausumu.</p>	<p>Nav konkrētas valstsiskas programmas</p>	<p>Pirms applūšanai pakļauto teritoriju apbūves specializētā projektēšanas organizācijā pasūtīt projektu, kas ietvertu arī gruntsūdeņu novadīšanai nepieciešamos pasākumus. Daugavpils domes Komunālās saimniecības nodaļā izveidot speciālu dienestu, kas pārraudzītu esošās, vairāku desmitu gadu laikā veidotās melioratīvās sistēmas uzturēšanu, pārraudzību un atjaunošanu. Pievērst uzmanību zemes īpašniekiem, kuru teritorijās atrodas novadgrāvji, to saglabāšanai, uzturēšanai kārtībā, padziļināšanai.</p>
<p>Nodrošināt dzeramā ūdens atbilstību kvalitātes normatīviem.</p>	<p>Projekti jaunu dzeramā ūdens attīrīšanas iekārtu un ūdensvadu tīklu būvei un veco rekonstruēšanai</p>	<p>Izbūvējot ūdensvada tīklu, ar centralizēto ūdensapgādi ir paredzēts apgādāt divus lielākos privātpbūves rajonos, kuri ir būvniecības stadijā – Jaunbūvi, bijušo artilērijas bāzi un Ruģeļu rajonu. Pēc tīklu uzbūvēšanas Jaunbūvē paredzēts pieslēgt 90 jaunas privātmājas, bet Ruģeļos – līdz 110 privātmājām. Perspektīvā plānojums piedāvā risināt jautājumu par attālāko apbūves rajonu – Forštadtes, Viduspoguļankas, Mežciema, ūdensapgādi un notekūdeņu novadīšanu.</p>

<p>Zemes dzīļu ilgspējīga izmantošana</p>		
<p>Nodrošināt racionālu, vidi saudzējošu un ilgspējīgu zemes dzīļu izmantošanu.</p>	<p>Likumdošana, dabas resursu nodoklis, pazemes ūdens pamatmonitorings, zemes dzīļu izmantošanas licences, pazemes ūdeņu atradņu kadastrs un krājumu bilance, derīgo izrakteņu atradņu inventarizācija</p>	<p>Ūdensgūtnu un artēzisko urbumu aizsargjoslas attēlotas plānojumā, Derīgo izrakteņu atradnes attēlotas teritorijas plānojumā</p>
<p>Veicināt pašvaldību un zemes īpašnieku līdzdalību zemes dzīļu ilgspējīgā izmantošanā</p>	<p>Atļaujas bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguvei</p>	<p>Derīgo izrakteņu atradnes attēlotas teritorijas plānojumā</p>
<p>Atkritumu apsaimniekošana</p>		
<p>Ierobežot atkritumu rašanos un samazināt apglabājamo atkritumu daudzumu, veicinot to pārstrādi vai atkārtotu izmantošanu.</p>	<p>nodokļu – subsīdiju sistēma diferencētais dabas resursu nodoklis, depozīta sistēma atkārtoti lietojamam iepakojumam</p>	<p>Teritorijas plānojums neparedz atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidi, jo ar to nodarbojas Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projekta ietvaros un kur savas intereses pārstāv Daugavpils pilsētas dome. Sīkāk šos jautājumus apskata Daugavpils pilsētas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas plāns 2004.-2014. gadiem</p>
<p>Ieviest reģionālu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmu.</p>	<p>Reģionālo sadzīves atkritumu atbilstoši Latvijas normatīvo aktu prasībām izveide- Dienvidlatgale, Demene</p>	

<p>Panākt, lai iespējami liela daļa atkritumu nonāk atpakaļ ekonomiskajā apritē.</p>	<p>Depozīta sistēma atkārtoti lietojamam iepakojumam, kā arī izlietotām baterijām</p>	
<p>Veicināt šķirotas atkritumu savākšanas sistēmas ieviešanu pašvaldībās.</p>	<p>Diferencēts tarifs par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, atkarībā no tā vai atkritumi ir sašķiroti</p>	
<p>Nodrošināt atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.</p>	<p>Speciālu savākšanas vietu ierīkošana bīstamo sadzīves atkritumu savākšanai,</p> <p>Atkritumu izgāztuvju, kuras neatbilst normatīvo aktu prasībām, slēgšana vai rekonstrukcija,</p> <p>Rekultivācija slēgtajās izgāztuvēs</p> <p>Bīstamo atkritumu apglabāšanas poligona izveide</p>	<p>Stihisko izgāztuvju teritorijas attēlotas teritorijas plānojumā.</p>
<p>Piesārņoto vietu izpēte un sanācija</p>		
<p>Novērst vai mazināt iepriekšējās militārās vai saimnieciskās darbības rezultātā radušos piesārņojumu un tā kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību, īpašumu, vidi un bioloģisko daudzveidību.</p>	<p>Piesārņoto vietu datu bāze, Nepieciešamo ierobežojumu noteikšana piesārņoto vietu izmantošanā</p> <p>Piesārņoto vietu detalizēta papildu izpēte</p>	<p>Veicināt rūpniecisko teritoriju attīstību, neparedzot jaunas teritorijas;</p> <p>Izstrādāt degradēto teritoriju attīstības programmu.</p>
<p>Atjaunot un uzlabot vides kvalitāti piesārņotajās vietās.</p>	<p>Piesārņoto vietu sanācijas projektu sagatavošana un sanācijas darbu veikšana.</p>	<p>Degradēto teritoriju iesaistīšana apbūvē, piedāvājot tās īpašniekiem, brīvās – uzņēmējiem;</p>

	Pašvaldību finansiālo, tehnisko un intelektuālo resursu palielināšana, lai varētu pilnvērtīgi risināt piesārņoto vietu sanāciju	
Teritoriju plānošanā ņemt vērā esošo vides piesārņojumu.	Piesārņoto vietu datu bāze	Degradētās teritorijas, kuras uzskaitītas teritorijas plānojumā un paredzētas izmantošanai:

<p>Noteikt reālo zemes vērtību un atbilstošu nekustamā īpašuma nodokli, ņemot vērā piesārņotības pakāpi</p>	<p>Piesārņoto vietu datu bāze, Nepieciešamo ierobežojumu noteikšana piesārņoto vietu izmantošanā</p> <p>Piesārņoto vietu detalizēta papildus izpēte</p>	<p>bijušā “Daugavpils gaļas kombināta” rūpnieciskā teritorija Križos (attīstāma pārtikas nozaru rūpniecība);</p> <p>bijušā uzņēmuma “Mežciems D” teritorija Vizbuļu ielā (izveidojama daudzfunkcionālas izmantošanas apbūve – viesnīcas, kempingi, sporta būves);</p> <p>bijušā uzņēmuma “Daugavpils zieds” teritorija Forštadtē (plānota ģimeņu māju apbūve);</p> <p>bijušās karavīru teritorijas aiz cietokšņa Lidotāju ielā (plānots izveidot biznesa parku);</p> <p>bijusī sanatorija “Mežciems” (plānots atjaunot sanatoriju un parku);</p> <p>bijusī autoremonta rūpnīca Motoru ielā (nav skaidra izmantojuma);</p> <p>Bijusās Ķīmiskās šķiedras rūpnīcas teritorija pilsētas Z rūpnieciskais rajons (paredzēts izveidot industriālo zonu);</p> <p>Sakņu dārzi gar Rīgas – Daugavpils šoseju (paredzēts dislocēt uz citu vietu, atjaunot ainavu);</p> <p>Garāžas Balvu ielā (paredzēta kā rezerves teritorija komercapbūvei, sporta zonai, jaunai pilsētas autoostai – pilsētas centra turpinājums);</p> <p>Bijušā piena kombināta teritorijas Čerepovas rūpnieciskajā zonā (paredzēts atstāt kā rūpniecisko teritoriju);</p> <p>Kvartāli Gajokā (paredzēta daudzfunkcionāla izmantošana);</p> <p>Sakņu dārzi Nometņu ielā, applūstošajā teritorijā (saglabāt kā sakņu dārzus līdz teritorijas uzbēršanai un aizsargdambja būvēšanai);</p>
---	---	--

<p>Bioloģiskā daudzveidība</p>		
<p>Saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabisko struktūru daudzveidību.</p>	<p>Likumdošana, Sugu aizsardzības plānu izstrāde un ieviešana Dabas monitoringa programmas un atbilstošu pasākumu plānu īstenošana</p>	<p>Visām juridiskām un fiziskām personām, kas veic darbību (būvē inženierkomunikācijas, ceļus, autostāvvietas, veic remontdarbus nogāzēs u.c.), neatkarīgi no zemes piederības augstāk minētajās teritorijās, nepieciešams veikt biotopu izpēti, atbilstoši 2000.gada 14.novembra LR MK noteikumu Nr.396 un 2000.gada 5.decembra MK noteikumu Nr.421 noteiktajā kārtībā.</p> <p>Neparedzēt apbūvēt teritorijas, kurās ir konstatētas reto augu augšanas vietas.</p>
<p>Pilnveidot dabas aizsardzības sistēmu.</p>	<p>Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas politikas prasības integrētas visu tautsaimniecības nozaru normatīvajos aktos un plānošanas dokumentos.</p>	<p>Teritorijas, kuras piedāvāts iekļaut dabas liegumu sarakstā un šīm teritorijām izstrādāt īpašas apsaimniekošanas noteikumus:</p> <p>Gubišces ezera krastu purvaine; Lauceses upju krasti; Cietokšņa teritorija, kurās dzīvo aizsargājami dzīvnieki – sikspārņi; Esplanādes purvaine, kurā ir bagātīga augu valsts un ligzdo reta pīļu suga;</p>
<p>Troksnis vidē</p>		
<p>Apzināt trokšņa līmeni vidē un tā traucējošo ietekmi uz iedzīvotājiem.</p>	<p>Likumdošana</p>	<p>Apzināt trokšņainākās vietas pilsētā, kurās būtu jāveic regulāri trokšņu mērījumi;</p> <p>Uzsākt darbu pie programmas, kas saistīta ar trokšņu kartes izstrādi</p>

		Daugavpilī.
<p>Panākt un nodrošināt trokšņa līmeņu samazināšanu no trokšņa pasargājamās vidēs (skolas, dzīvojamās mājas, slimnīcas) un noteiktos laika periodos - vakara stundās, naktīs un brīvdienās.</p>	<p>Likumdošana</p>	<p>Optimizēt transporta plūsmas pilsētas centrā, veidojot prioritātes, koridorus sabiedriskajam transportam, automobiļu maksas stāvvietas tālāk no apdzīvotās vides;</p> <p>Kā prioritāti noteikt sabiedrisko transportu,</p> <p>levērot normatīvos attālumus no trokšņu avotiem, kā arī veidot trokšņu aizsargbarjeras gar dzelzceļa līnijām, īpaši pilsētas centrā un blīvi apdzīvotajos rajonos.</p> <p>Blīvi apdzīvotajos rajonos izvietoto stadionu "Lokomotīve" un "Celtnieks" rekonstrukcija, kas būtu orientēta uz trokšņa samazinošu ekrānu apbūves radīšanu apkārt trokšņu avotiem.</p>
<p>Samazināt troksni vidē, it īpaši vietās, kur tas var apdraudēt cilvēku veselību</p>	<p>Likumdošana</p>	<p>Ierobežot skaļo izklaides vietu izveidošanu dzīvojamo māju tuvumā;</p>
<p>Vide un rūpniecība</p>		
<p>Modernizēt ražošanu, lai atjaunojamo dabas resursu izmantošanas procesos un tehnoloģisko jaunievedumu pielietošanas gadījumos tiktu samazināts videi nodarītais kaitējums.</p>	<p>Integrētās atļaujas piesārņojošās darbības veikšanai,</p> <p>Informācija par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem un tīrajām tehnoloģijām</p>	<p>Nepieļaut ķīmiski bīstamu objektu izveidošanu pilsētā, jo to riska zonas pārsniedz objekta teritorijas robežas apdraud pilsētas iedzīvotāju dzīvību un veselību.</p> <p>Nepieļaut naftas pārstrādes uzņēmumu izveidošanu Z rūpnieciskajā zonā, kur no divām pusēm atrodas blīvi apdzīvoti</p>

		<p>dzīvojamie rajoni.</p> <p>Esošo ražošanas teritoriju infrastruktūras uzlabošana, labiekārtojot ceļus un veidojot maģistrāles, kas savienotu esošās rūpnieciskās zonas ar lielceļiem un apvedceļiem</p>
<p>Ieviest labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, atbalstīt labas ražošanas prakses un pieredzes pārņemšanu Latvijas uzņēmumos.</p>	<p>Vides pārvaldības un audita sistēmas ieviešanas veicināšana</p> <p>Nodokļu sistēmas pilnveide un investīciju piesaistes vides jomā atvieglošana</p>	<p>Plānojumā paredzēta zemju rezerve jaunu, videi nekaitīgu ražotņu izveidei:</p> <p>industriālās zonas rajonā</p> <p>Lidotāju- Vaļņu ielu rajonā</p>
<p>Vide un enerģētika</p>		
<p>Samazināt enerģētikas radīto vides piesārņojumu, īpaši gaisu piesārņojošo vielu emisijas.</p>	<p>Likumdošana,</p> <p>Integrētās atļaujas piesārņojošās darbības veikšanai,</p> <p>Dabas resursu nodoklis,</p> <p>Investīciju projekti pārejai no fosilā kurināmā uz atjaunojamajiem energoresursiem</p>	<p>Paredzēts atbalsts videi draudzīga kurināmā izmantošanā.</p>
<p>Vide un transports</p>		
<p>Palielināt energoefektivitāti transporta nozarē un samazināt transporta radīto vides piesārņojumu.</p>	<p>Transporta plūsmu optimizācija lielajās pilsētās, lai novērstu transporta līdzekļu sastrēgumus un atbilstoši samazinātu gaisa piesārņojumu.</p>	<p>Autotransporta mezgla – Vidzemes iela – Piekraustes iela, A.Pumpura iela, Višķu iela, tehniskā projekta izstrāde, noslēdzot līgumu ar būvprojektēšanas konkursa uzvarētājiem uz vienu gadu, ar iespēju pagarināt līgumu uz 5</p>

	<p>Ietekmes uz vidi un transporta ilgtspējas novērtējuma veikšana jaunu transporta infrastruktūras objektu projektēšanā, ņemot vērā ietekmi uz cilvēku veselību un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām</p>	<p>gadiem tālākajai projektēšanai.</p> <p>Autotransporta mezgla Cietokšņa – Daugavas iela tehniskā projekta izstrāde, noslēdzot līgumu ar būvprojektēšanas konkursa uzvarētājiem uz vienu gadu, ar iespēju pagarināt līgumu uz 5 gadiem tālākajai projektēšanai.</p> <p>Senlejas un Strautu ielu izbūve Ruģeļu privātpabūves rajonā.</p> <p>Artilērijas ielas labiekārtošana un izbaukšana uz Vidzemes ielu privātpabūves rajonā Foršadtē.</p> <p>Ventspils ielas iecirkņa izbūve Jaunbūvē (bijušajā artilērijas bāzē) privātpabūves rajonā.</p> <p>Kandavas ielas otrās kustības joslas izbūve.</p> <p>Ielu remontu un rekonstrukcijas pēc pilsētas pašvaldības programmas, īpaši Grīvas rajonā.</p> <p>Vaiņņu – Daugavas ielas krustojuma rekonstrukcija.</p>
<p>Veicināt transporta līdzekļu, kas rada mazākas gaisu piesārņojošo vielu emisijas uz kravas vai pasažieru pārvadājumu vienību, izmantošanu.</p>	<p>Velotransporta ikdienas izmantošanai kā vidi saudzējoša transporta veida popularizēšana un atbilstošas infrastruktūras izveidošanas veicināšana.</p>	<p>Teritorijas plānojums piedāvā izveidot velosipēdistu celiņus:</p> <p>gar Daugavas ielu Mežciema virzienā;</p> <p>Vaiņodes ielā no Ķīmiķu ciemata līdz Stropiem un uz dārzkopības sabiedrībām Stropu ezera Z daļā;</p> <p>No centra pa Nometņu ielu līdz Ruģeļu dārzkopības kooperatīvam “Draudzība” un atpūtas zonai pie ūdenskrātuves.</p>

	Sabiedriskā transporta īpatsvara pasažieru pārvadājumos palielināšana	Plānojums piedāvā uzlabojumus transporta kustībā, radot jaunus maršrutus Izveidot lielu autostāvvietu, pie Vienības ielas pievada Cietokšņa ielai, kas ir tiešā centra tuvumā; Izveidot autostāvvietu joslā gar Stacijas ielu un dzelzceļa atsavināšanas joslu
Samazināt avāriju risku bīstamo kravu transportēšanā.	Profilaktisko pasākumu, lai nepieļautu avārijas bīstamo kravu pārvadājumos, veikšana Bīstamo kravu pārvadājumu maršrutu izstrāde	Izvietot un pilnveidot iedzīvotāju apzināšanas sistēmas avārijas un ārkārtas situācijas gadījumā un uzturēt nepārtrauktus kontaktus ar Valsts ugunsdzēsības un glabāšanas dienesta Daugavpils brigādi
Veicināt videi draudzīgāku ceļu uzturēšanu ziemā.	Pašreiz nav konkrētas programmas	Plānojums neparedz konkrētus risinājumus
Vide, mājoklis un būvniecība		
Veicināt ilgpējīgu, dabas un energoresursus taupošu būvniecību .	Likumdošana, Ēku energoaudita ieviešana, Ēku Enerģētisko pasu ieviešana	Izstrādāt pasākumu programmu SIA "DzKSU" apsaimniekošanā esošo daudzdzīvokļu māju fonda atjaunināšanai, renovācijai, labiekārtojuma līmeņa paaugstināšanai; Izstrādāt augstākminētā pasākuma finansēšanas shēmu, pārvaldes institūciju pašvaldības ietvaros; Izstrādāt priekšlikums, kas saistīti ar energoresursu taupības režīma ieviešanu, veicot ēku siltināšanu;
Saglabāt vēsturisko	Teritoriju plānošanas	Veicināt iesāktās programmas par

<p>un tradicionālo apbūvi, kā arī pagarināt būvju un konstrukciju kalpošanas laiku, izmantojot zinātniski pamatotas tehnoloģijas.</p>	<p>likuma prasību ieviešana</p>	<p>ģimenes māju būvniecības turpināšanu, sagatavojot teritorijas, ieplānojot budžeta līdzekļus ielu un komunikāciju izbūvei, detālplānojumiem, uzskatot, ka individuāla ģimenes māja ir nākotnes cilvēka visoptimālākais dzīvošanas modelis;</p> <p>Ilgtermiņa programma – sagatavot jaunas perspektīvās apbūves teritorijas mazstāvu apbūvei – rindu ēkām, bloķētām ēkām u.c.</p> <p>Izmantot esošās sabiedriski nozīmīgās būves, uzlabojot to kvalitāti, veicinot rekonstrukciju, renovāciju, energoefektivitāti un teritoriju labiekārtošanu;</p>
<p>Vide un veselība</p>		
<p>Nodrošināt normatīviem aktiem atbilstošu vides kvalitāti</p>	<p>Likumdošana, Vides monitoringa sistēmas uzturēšana un paplašināšana</p>	<p>Plānojums paredz ražošanas objektus izvietot esošajās vēsturiskajās rūpnieciskajās teritorijās, veicot to rekonstrukciju un modernizāciju.</p>
<p>Uzlabot iedzīvotāju dzīves vidi, teritoriju plānošanā ņemot vērā vides kvalitātes prasības</p>	<p>Teritoriju plānošanas likuma prasību ieviešana</p>	<p>Teritorijas plānojumā noteiktas ekspluatācijas un drošības aizsargjoslas</p>
<p>Samazināt autotransporta radīto gaisa piesārņojumu.</p>	<p>Sabiedriskā transporta un velotransporta attīstības veicināšana</p>	<p>Plānojums paredz transporta novirzīšanu apkārt blīvi apdzīvotiem rajoniem,</p>
<p>Panākt, lai atkritumu apsaimniekošana neradītu draudus cilvēku veselībai</p>	<p>Bīstamo atkritumu savākšanas no māsaimniecībām organizēšana</p>	<p>Teritorijas plānojums neparedz atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidi, jo ar to nodarbojas Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projekta ievaros un kur savas</p>

		intereses pārstāv Daugavpils pilsētas dome. Sīkāk šos jautājumus apskata Daugavpils pilsētas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas plāns 2004.-2014. gadiem
Uzlabot dzeramā ūdens un peldūdeņu kvalitāti.	Investīciju atdzelžošanas būvniecībai projekti staciju	Izbūvējot ūdensvada tīklu, ar centralizēto ūdensapgādi ir paredzēts apgādāt divus lielākos privātpabūves rajonu, kuri ir būvniecības stadijā – Jaunbūvi, bijušo artilērijas bāzi un Ruģeļu rajonu. Perspektīvā plānojums piedāvā risināt jautājumu par attālāko apbūves rajonu – Forštades, Viduspoguļankas, Mežciema, ūdensapgādi un notekūdeņu novadīšanu.
Nodrošināt cilvēku iespējas atpūsties tīrā vidē	Likumdošana,	Plānojums attēlo rekreācijas un atpūtas zonas, Ūdenstilpņu un ūdensteču aizsargjoslas, Plānojums paredz Daugavpils dabisko resursu – skuju koku mežu, ezeru un Daugavas izmantošanu iedzīvotāju un viesu atpūtai .
Nodrošināt cilvēkiem nekaitīgu trokšņa līmeni un ierobežot smakas dzīves un darba vidē.	Likumdošana	Plānojums paredz Optimizēt transporta plūsmas pilsētas centrā, veidojot prioritātes, koridorus sabiedriskajam transportam, automobiļu maksas stāvvietas tālāk no apdzīvotās vides; Ievērot normatīvos attālumus no trokšņu avotiem, kā arī veidot trokšņu aizsargbarjeras gar dzelzceļa līnijām, īpaši pilsētas centrā un blīvi apdzīvotajos rajonos.

		<p>Blīvi apdzīvotajos rajonos izvietoto stadionu "Lokomotīve" un "Celtnieks" rekonstrukcija, kas būtu orientēta uz trokšņa samazinošu ekrānu apbūves radīšanu apkārt trokšņu avotiem.</p> <p>Ierobežot skaļo izklaides vietu izveidošanu dzīvojamo māju tuvumā;</p>
Vides informācija un sabiedrības līdzdalība		
Nodrošināt aktīvāku sabiedrības līdzdalību ar vidi saistītu lēmumu pieņemšanā.	Likumdošana, Informācijas kampaņu rīkošana,	Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā tiek ievērota pilna sabiedrības līdzdalības un iesaistīšanas procedūra.
Rīcības programma 21. gadsimtam		
Nodrošināt lokālo Rīcības programmu izstrādi lielākajām pašvaldībām	Informācijas kampaņa par Rīcības programmas 21. gadsimtam ieviešanu Latvijā	Teritorijas plānojums izstrādi neparedz

Vides aizsardzības nozares pamatdokumenti, kas nosaka galvenās pamatnostādnes vides aizsardzības prasību ievērošanai teritoriālās plānošanas nozarē pašvaldībās :

1. "Aizsargjoslu likums" (05.02.1997), ar grozījumiem;.
2. "Atkritumu apsaimniekošanas likums" ar grozījumiem;
3. Likums "Par dabas resursu nodokli" (14.09.1995);
4. Ministru kabineta 2002. gada 20. augusta noteikumi Nr. 379 "Kārtība, kādā novēršama, ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošo vielu emisija no stacionāriem piesārņojuma avotiem", ar grozījumiem;

5. Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumi Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums";
6. Likums „Par piesārņojumu” ar grozījumiem;
7. Ūdens apsaimniekošanas likums, ar grozījumiem;
8. Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumi Nr.858 "Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību".

PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ ĪSTENOŠANAS BŪTISKAS IETEKMES UZ VIDĪ NOVĒRTĒJUMS.

Izstrādātā teritorijas plānojuma realizācijas sekas un ietekmes var izpausties dažādos veidos:

Ietekmju veids	Ietekmju raksturojums	Izmaiņas radošie teritorijas plānojuma risinājumi	Radīto ietekmju objekts									
			Cilvēks un tā veselība	Materiālās vērtības	Kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums	Dabas un ainavu daudzveidība	Augsnes kvalitāte	Ūdens kvalitāte	Gaisa kvalitāte	Klimatiskie faktori	Minēto jomu mijiedarbība	
Tiešās ietekmes	Zemes izmantošanas veidu maiņa, radot jaunu apbūvi un izbūvējot infrastruktūru – ceļus, ceļu pārvadus, veidojot infrastruktūras objektus.	Jaunā sabiedrisko un darījumu centra izveide Forštadtē. Jaunu mazstāvu apbūves teritoriju izveide Poguļankā u.c.	Paaugstinās stresa līmeni	Pieaug nekustamo īpašumu cenas plānojamajās un tuvumā esošajās teritorijās	Neskar	Tiks sakārtotas ainaviski nepievilcīgās teritorijas, bioloģiskā daudzveidība var samazināties, jo tiks samazinātas neapbūvētās teritorijas	Darbības veicot, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās aizsardzības prasības, ietekme būs minimāla.				letekme nebūtiska	Kopumā pozitīva
	Piesārņoto vietu esamības apzināšanās	Piesārņoto un degradēto vietu attīrošana teritorijas plānojumā	Būtisku ietekmi neatstās	Var samazināties zemes īpašumu kadastrālā un tirgus vērtība	Neskar	Neskar	Neskar	Neskar	Neskar	Neskar	Neskar	Kopumā pozitīva, jo ļaus izvairīties no atpūtas, rekreācijas objektu, mājokļu utml. Objektu būvniecības vēsturiski piesārņot

											ās teritorijās.
Netiešās ietekmes											
	Transporta plūsmas pieaugums	Jaunu centru izveide pilsētas teritorijā	Ja netiks regulēta, var būtiski pasliktināt cilvēka dzīves vides kvalitāti	Pieaugs cenas maksas stāvvietās	Nenovirzot plūsmu no vēsturiskā centra var būtiski ciest no transporta izdalīto atgāzu radītā vides piesārņojuma un vibrācijas.	Ja plūsmu novirzīšanai netiks apgūtas principiāli jaunas, bioloģiski vērtīgas teritorijas, ietekme nebūtiska.	letekme nebūtiska	letekme nebūtiska	Pasliktināsi es	Var provocēt fotoķīmiskā smoga veidošanos atsevišķos blīvi apbūvētos krustojumos ar intensīvu satiksmi.	Kopumā negatīva ietekme, ko iespējams mīkstināt, transporta plūsmas optimizējot un novirzot tālāk no centra.
	Pilsētas viesu skaita pieaugums	Tūrisma, rekreācijas, darījumu objektu skaita pieaugums	Būtisku negatīvu ietekmi neatstās	Pieaugs cenas un pakalpojumu klāsts tūrisma sektorā un apkalpojošajā sfērā.	Pieaugs attiecīgo objektu apmeklējums un ienākumi	Būtiski neietekmēs	Darbības veicot, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās vides aizsardzības prasības, ietekme būs minimāla			letekme nebūtiska	Kopumā pozitīva ietekme, kas vērsta uz pilsētas uzplaukumu
Sekundārās ietekmes	Rūpniecisko objektu koncentrācija jau esošās vēsturiski degradētās teritorijās ārpus pilsētas centra un blīvi apdzīvotām zonām.	Rūpnieciskā zonu attīstīšana Čerepovā, Ziemeļu rūpnieciskajā zonā (bij. ķīmiskās šķiedras rūpnīcas rajons), Bij. karaspēka noliktavu	letekme pozitīva, jo piesārņojums koncentrēties teritorijās, kuras atrodas atstātās sabiedriskās un dzīvojamās	Mainīsies zemes un nekustamo īpašumu tirgus vērtība, palielināsies pieprasījums pēc zemes tieši rūpnieciskajās teritorijās, jo ražotnes tiks atļauts izvietot tikai tur.	Pārvietojot piesārņojošās ražotnes tālāk no blīvi apdzīvotām zonām, vēsturiskais mantojums un	Tiks saglabātas līdz šim neskartās pilsētas zaļās teritorijas un pasargātas no to apbūves ar rūpnieciskiem objektiem.	Augsnes kvalitāte rūpnieciskajās teritorijās uzlabosies, jo tiks izveidotas jaunas, videi draudzīgas ražotnes, vecās tiks rekonstruēt	Virszemes ūdeņu kvalitāte uzlabosies, jo koncentrētos ražotnes vienotās kompleksās teritorijās, būs iespēja visu rajonu kopumā	Gaisa kvalitāte pilsētas sabiedriskajos un dzīvojamajos rajonos uzlabosies, jo galvenie rūpnieciskā piesārņojuma avoti atradīsies atstātās.	letekme nav paredzama	Kopumā pozitīva ietekme, jo ļaus veidot cilvēkam un videi draudzīgas pilsētas daļas, kas būs brīvas no emisiju, trokšņa,

		teritorijās u.tml.	s apbūves		kultūras pieminekļi- piemēram ~130 gadus vecā lokomotīvj u remonta rūpnīcas vecās ēkas un noliktavas, var tikt izmantotas kultūras objektu, sabiedrisk o objektu vai ekskluzīvu dzīvokļu izbūvei.		as un tiks veikta vēsturiski piesārņoto vietu sanācija . citās pilsētas teritorijās augšnes piesārņoša nas draudi mazināsies ,jo tur nebūs objektu, kas rada šos draudus.	aprīkot ar modernām virsūdeņu un ražošanas notekūdeņ u savākšana s un attīrīšanas sistēmām, tādējādi tiks mazināts difūzo piesārņoju ma avotu skaits.	Rūpniecisk ajos rajonos, pārejot uz mūsdienīgā m ražošanas tehnoloģijā m un jaunajos lielajos ražošanas objektos pielietojot labākās pieejamās tehnoloģija s, gaisa kvalitāte būtiski nepasliktin āsies.	smaku u.c. industriālā piesārņoju ma.	
Summārās ietekmes											
	Piesārņojum a samazināša nās no punktveida un difūzajiem piesārņojum a emisijas avotiem	Punktveida piesārņoju ma avotu likvidācija vai to pāreja uz videi draudzīgāk u kurināmo	Pozitīva	Var pieaugt maksā par apkuri	Neskar	Nebūtiska, kaut arī kopumā uzlabosies vides kvalitāte	Nebūtiska	Pozitīva, samazināsi es no gaisa ūdenī nonākošo barības vielu daudzums un palēnināsi s eutrofikācija s process	Pozitīva, būtiski samazināsi es gaisā emitēto piesārņojoš o vielu daudzums	Pozitīva- samazināsi es siltumnīcas efekta gāzu emisijas vidē	Pozitīva, vides kvalitāte uzlabosie s.
	Piesārņojošo vielu noteces samazināša	Virszemes ūdens objektu	Pozitīva	Var mainīties kādu teritoriju iecerētas	Cietoksnis - pozitīva	Pozitīva, palielināsies augstvērtīgāk	Pozitīva, tīrākas augšnes.	Pozitīva, samazināsi es ūdenī	Nebūtiska	Nebūtiska	Pozitīva, vides kvalitāte

	nās no virszemes teritorijām	aizsargjoslu attēlošana un noteikšana dabā		izmantošanas veids- aizsargjoslā tā var nebūt atļauta		u ūdens kvalitāti mīlošu sugu skaits.		nonākošo barības vielu un piesārņojošo vielu daudzums un uzlabosies ūdens objekta ūdens kvalitāte.			uzlabosies.
	Piesārņojošo vielu izdalīšanās samazināšana no to akumulācijas vietām vēsturiski piesārņotajās teritorijās.	Piesārņoto un degradēto teritoriju sakārtošana un iespējamā sanācija	Pozitīva	Var mainīties kādas teritorijas kadastrālā un tirgus vērtība	Pozitīva	Pozitīva	Izteikti pozitīva	Izteikti pozitīva	Pozitīva	Neitrāla	Kopumā pozitīva, jo vides kvalitāte uzlabosies.
	Trokšņu un transporta radīto atgāzu daudzuma samazināšana pilsētas centrā.	Transporta plūsmu optimizācija un novirzīšana	Pozitīva	Var pieaugt sabiedriskā transporta cenas un maksa par autostāvvietām	Pozitīva	Neitrāla	Pozitīva, bet nebūtiska	Pozitīva, bet nebūtiska	Pozitīva, būtiska	Pozitīva- mikroklimats būtiski uzlabojas, samazinās emitēto siltumnīcas efekta gāzu daudzums.	Pozitīva, jo vides kvalitāte uzlabosies.
Īstermiņa ietekmes	Transporta plūsmu optimizācijas ietvaros veikti plaši remonta un būvniecības	Transporta plūsmu optimizācija	Negatīva- Radīs neērtības un paaugstinātu stresa līmeni, kas	Negatīva- Var rasties materiāli zaudējumi uzņēmumiem un tirdzniecības	Pozitīva- Atslogojot pilsētas centru no transporta līdzekļu sablīvējum	Negatīva- Remonta un rekonstrukcijas darbu laikā, kā arī pēc tam var tikt	Neitrāla- Ievērojot vides aizsardzības prasības darbu izpildes	Neitrāla- Ievērojot vides aizsardzības prasības darbu izpildes	Negatīva- Remonta un būvniecības darbu, kas saistīti ar ierastās	Iespējama negatīva- Veidojot jaunus transporta pārvadus un atzarus	Īstermiņā - negatīvas ietekmes. Ilgtermiņā - Pozitīva- Optimizāc

	darbi, kas saistīti ar ierastās transporta plūsmas izmaiņām.		saistīts ar iespējamie m transporta satrēgumiem un citu ceļu izmantošanu ierasto vietā.	vietām, kuriem ceļu rekonstrukcija laikā un pēc transporta plūsmu novirzīšanas var mazināties klientu loks.	iem, uzlabosies kultūrvēsturisko un arhitektūras pieminekļu pieejamība apmeklētājiem un mazināsies negatīvā izplūdes gāzu ietekme uz objektiem.	ietekmētas līdz šim mazskartas, dabiskas teritorijas, radot gan tiešus iznīcināšanas draudus tur esošām sugām, gan trokšņu radītus traucējumus.	gaitā, ietekme būs nebūtiska.	gaitā, ietekme būs nebūtiska.	transporta plūsmas izmaiņām, gaitā var pieaugt transporta radīto emisiju apjoms teritorijās, pa kurām tiks novirzīta satiksme.	var tikt, izmainīts apkārtnes hidroloģiskais režīms, kā ietekmē var mainīties, mitruma režīms augsnē, gan gaisa mitrums, kā arī, veidojot uzbērumus un pārvadus, var mainīties atsevišķu zemes gabalu mikroklimatiskās temperatūras režīms, vēja virziens utt.	ijas rezultātā mazinātos transporta sastrēgumu un novirzīto plūsmu ietekme – pozitīva-mazināsies transporta radītais gaisa piesārņojums apdzīvoto zonu tiešā tuvumā.
Vidēji ilgā termiņa ietekmes	Parku un zaļo stādījumu tīkla rekonstrukcija un paplašināšana.	Dubrovina parka u.c. rekonstrukcija, Jaunu parku izveide Mežciemā, Jātnieku-Mendeļejeva ielu rajonā,	Pozitīva-uzlabos psiholoģiskā komforta līmeni iedzīvotājiem un pilsētas viesiem.	Pozitīva.	Pozitīva	Pozitīva	Neitrāla	Neitrāla	Pozitīva – pieaugot zaļo stādījumu lapu laukumam, būtiski palielinās zaļo augu akumulēto kaitīgo vielu	Pozitīva-teritorijas mikroklimatiskās būtiski uzlabojas.	Pozitīva, jo vides kvalitāte uzlabosies.

		Forštadtē, Ruģeļos, bij. artilērijas bāzes teritorijā u.c.							daudzums un vides kvalitāte uzlabojas.		
Ilglaicīgas ietekmes	Jaunu sabiedriskas un dzīvojamās apbūves teritoriju izveide līdz šim neapbūvētās, brīvās teritorijās-pilsētas struktūras maiņa.	Jaunā sabiedrisko un darījumu centra izveide Forštadtē. Jaunu mazstāvu apbūves teritoriju izveide Pogulankā u.c.	Negatīva-Pilnībā mainīsies šajās teritorijās, vai tām tuvumā pašreiz dzīvojošo iedzīvotāju dzīves vide, pieaugs stresa līmenis, traucējumi, mazināsies iespēja netraucēti baudīt vientulību tiešā dzīvesvietas tuvumā.	Kardināli pieaugs zemes un nekustamo īpašumu cenas piegulošajās teritorijās.	Pozitīva-Šajā teritorijā veidosies nākotnes kultūras un arhitektūras mantojums, tādēļ nepieciešams veicināt tikai arhitektoniski augstvērtīgu ēku un būvju izbūvi šajās teritorijās.	Pozitīva-Sakārtojot līdz šim diezgan haotiskās teritorijas, izveidojot labiekārtotas zaļās zonas un ievērojot ūdenstilpņu un ūdensteču aizsargjoslu aizsardzības prasības	Neitrāla-levērojot vides aizsardzības prasības projektēšanas, būvniecības un ekspluatācijas gaitā, ietekme būs nebūtiska.	Neitrāla-levērojot vides aizsardzības prasības projektēšanas, būvniecības un ekspluatācijas gaitā, ietekme būs nebūtiska.	Negatīva-vairākkārtīgi pieaugs transporta kustības intensitāte, teritorijās, kur tā līdz šim ir bijusi ļoti nenozīmīga.	Iespējama negatīva-Veidojot jaunas daudzstāvu ēkas, debesskrāpjus, var tikt, izmainīts apkārtnes hidroloģiskais režīms, kā ietekmē var mainīties, mitruma režīms augsnē, gan gaisa mitrums, kā arī var mainīties mikroklimatiskās temperatūras režīms, vēja virziens utt.	Kopumā neitrāla.
Pastāvīgā ietekme	Pilsētas attīstība norisinās	Teritorijas zonējuma noteikšana	Pozitīva	Pozitīva, jo iegādājoties nekustamo	Pozitīva, jo savlaicīgi	Pozitīva	Neitrāla	Neitrāla	Neitrāla	Pozitīva	Pozitīva

	mērķtiecīgi, plānveidīgi, ilgspējīgi	Teritorijas plānojumā		īpašumu, jau var prognozēt tā izmantošanas un attīstības iespējas nākotnē.	ļauj novērst draudus kultūrvēstu riskajam mantojum am.						
--	--	--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IETEKMES UZ VIDĪ SAMAZINĀŠANA

Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma projekts tika izstrādāts atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, izvērtējot visu plānotāju rīcībā esošo informāciju, faktisko situāciju, teritorijas resursus, iedzīvotāju priekšlikumus, kā arī institūciju nosacījumus un priekšlikumus un tādēļ tā tiek izvirzīta kā vienīgā alternatīva Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumam 2006.-2018. gadiem.

Tā kā Daugavpils pilsētas teritorijā šobrīd **nav īpaši aizsargājamo dabas teritoriju**, kurām varētu būt piemērojamas LR likumā „Par īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām” paredzētās, ar saimnieciskās darbības ierobežošanu saistītās kompensācijas, tad **kompensēšanas pasākumi** teritorijas plānojumā un tā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskatā **netiek apzināti un vērtēti**.

Īstenojot Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumu, **pārrobežu ietekme** klasiskā tās izpratnē, proti, starpvalstu līmenī nav paredzama. Ietekme uz pilsētas pierobežas pagastu teritorijām varētu izpausties, īstenojot piedāvāto pilsētas robežu maiņu-pievienot pilsētai dažas apbūvētās teritorijas, kuras atrodas pie tās robežām un ir faktiskas pilsētas teritorijas turpinājums. Šīm teritorijām ir kopēja infrastruktūra – ielu turpinājums, kopīgas inženierkomunikācijas. Šo rajonu iedzīvotāji strādā pilsētā, izmanto pilsētas transportu, skolas, bērnudārzus. Teritoriju pievienošana pilsētai ir attiecīgo pagastu pašpārvalžu ziņā un uz doto brīdi saņemts rajona padomes negatīvs atzinums uz šo ierosinājumu. Šis jautājums ir risināms nākotnē.

Ietekmi uz vidi samazinošie risinājumi:

- Teritorijas plānojumā tiek atspoguļoti esošie un potenciālie rūpnieciskās ražošanas un saimnieciskās darbības koncentrācijas rajoni un teritorijas, tādējādi ļaujot, plānojot teritorijas detalizētāku attīstību, piemēram, detālplānojumu izstrādē, rūpīgi nodalīt dzīvojamo un sabiedrisko apbūvi no ražošanas teritorijām.
- Teritorijas plānojumā tiek uzrādītas degradētās teritorijas, kā arī vēsturiski un potenciāli piesārņotās vietas, kas ir reāli piesārņojuma avoti vai tā draudu avots.
- Teritorijas plānojumā tiek uzrādīti rūpniecisko, tehnogēno un transporta izraisīto avāriju un vides katastrofu riska avoti, kas ir reāli piesārņojuma un katastrofu draudi.
- Tiek attēlotas aizsargājamo sugu koncentrācijas vietas, aizsargājamie dižkoki un kultūras pieminekļi, tādējādi ļaujot ņemt vērā to atrašanās vietas, plānojot teritorijas detalizētāku attīstību, piemēram, detālplānojumu izstrādē. Izmantošanas nosacījumi detalizēti aprakstīti apbūves noteikumos.
- Vietās, kur tas iespējams projektu ietvaros paredzēta centralizētas kanalizācijas sistēmas izbūve un esošo sistēmu paplašināšana un modernizācija, tādējādi jaunā apbūves attīstība notiks atbilstoši spēkā esošiem apbūves noteikumiem un atbildīs vides kvalitātes normatīviem.

- Teritorijas plānojumā tiek noteiktas dabas resursu aizsargjoslas, gan dabas resursu aizsargjoslas, kuru pareiza apsaimniekošana un ievērošana var būtiski samazināt biogēnu un piesārņojošo vielu noteci, un tādējādi mazināt eitrofikācijas procesus, gan sanitārās, gan ekspluatācijas un drošības aizsargjoslas, kuru pareiza apsaimniekošana un ievērošana var būtiski samazināt rūpniecisko un tehnogēno avāriju draudus un to radītās iespējamās negatīvās sekas.
- Teritorijas plānojumā noteiktie aizsargjoslu platumi un ierobežojumi ir iekļauti teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksta 7.2. nodaļā, kā arī Daugavpils pilsētas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Teritorijas plānojums ir likumīgs pamats aizsargjoslu iezīmēšanai zemes ierīcības plānos.
- Izstrādātais zonējums, kas nosaka centru apbūves teritorijas, darījumu teritorijas, ražošanas un industriālās zonas, dzīvojamās rajonus, sabiedrisko iestāžu teritorijas, rekreācijas un tūrisma zonas. Plānojums neparedz jaunu ražošanas teritoriju izveidi, tikai esošo ražošanas un degradēto teritoriju izmantošanu, sakārtojot līdzšinējās industriālās teritorijas. Jaunajās blīvas apbūves teritorijās ir paredzēts izveidot jauno darījumu centru- Forštades centra teritorijā un Centra rajona darījumu centra paplašinājumā starp Kraujas ielu un Sūņupi

TERITORIJAS PLĀNOJUMA ĪSTENOŠANAS MONITORINGS

Saskaņā ar LR MK 23.03.2004. noteikumu Nr.157 prasībām, lai konstatētu teritorijas plānojuma īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, kā arī lai novērstu teritorijas plānojuma īstenošanas varbūtējo negatīvo ietekmi, ir Daugavpils pilsētas domei būtu jāveic **plānojuma īstenošanas monitorings**. Plānojuma izstrādes laiks sakrīt ar pilsētas domes ievēlēšanas gadu (2005. gada marts), tādējādi pirmo monitoringa atskaiti vajadzētu sagatavot pēc jaunas pilsētas pašvaldības ievēlēšanas 2009. gadā.

Monitoringa veikšanas laiks	Monitoringa objekts	Monitoringa ietekme
2009. gads.	Rūpnieciskās teritorijas, dabas pamatnes teritorijas un aizsargājamo sugu dzīvotnes, Riska objekti.	Teritorijas plānojuma atbilstība aizsargājamo sugu aizsardzības plāniem, Upju baseinu plāniem, Daugavpils pilsētas riska novērtēšanas programmai Rīcības programmai 21. gadsimtam.
2014. gads	Rūpnieciskās teritorijas, dabas pamatnes teritorijas un aizsargājamo sugu	Teritorijas plānojuma atbilstība aizsargājamo sugu aizsardzības plāniem,

	dzīvotnes, Riska objekti. Upju baseinu apsaimniekošanas plāni.	Upju baseinu plāniem, Daugavpils pilsētas riska novērtēšanas programmai Rīcības programmai 21. gadsimtam.
2018. gads	Teritorijas plānojuma pārskatīšana	Teritorijas plānojuma ieviešanas rezultāti, veiksmes, trūkumi, priekšlikumu sagatavošana nākamajam plānojumam.

Teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu veic pilsētas pašvaldība, konsultējoties ar Dabas aizsardzības pārvaldi, Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālo vides pārvaldi un Upju baseinu pārvaldi (Daugavas baseina pārvalde), sagatavojot pārskatu, ko iesniedz Vides pārraudzības valsts birojam.

Nēmot vērā, ka pilsētā un pieguļošajā teritorijā nav nepārtraukta vides monitoringa staciju, pašvaldībai ir jārisina jautājums par monitoringa nodrošināšanu un datu par gaisa kvalitāti pieejamību.

VIDES PĀRSKATĀ IEKĻAUTAS INFORMĀCIJAS KOPSAVILKUMS

Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma dokumenta risinājumu īstenošana uzlabos esošo vides stāvokli pilsētā un veicinās teritorijas sakārtotību, zemju racionālāku izmantošanu, vides un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu, pastāvošās likumdošanas un sabiedrības interešu ievērošanu.

Plānojuma dokumenta realizācija neradīs negatīvo ietekmi uz dabas teritorijām, jo nav plānota to intensīva apbūve. Plānojumā paredzēta zemes izmantošanas mērķa maiņa galvenokārt rūpniecisko objektu teritorijām, lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, nepabūvētām neapsaimniekotām teritorijām. Plānota esošo teritoriju efektīvāka izmantošana, to potenciālo resursu realizēšanas sekmēšana.

Pilsētā nav plānota ražošanas objektu, kas var būtiski piesārņot vidi, izvietošana. Pilsētas centrā nav pieļaujama ražošanas objektu izvietošana. Daļa no esošo ražošanas teritoriju plānota atjaunošanai un izmantošanas mērķa maiņai.

Pilsētas teritorijas plānots saglabāt esošus meža teritorijas, palielināt parku un skvēru platības. Meža transformācija pieļaujama tikai atsevišķi norādītajās teritorijās, ievērojot prasības minimālai zemes gabala plātībai.

Izstrādāta plānojuma dokumenta realizācija neradīs pārrobežu ietekmi.

PIELIKUMI

PIELIKUMS 1. VIDES OBJEKTU FOTOFIKSĀCIJAS MATERIĀLI

PIELIKUMS 2. DAUGAVPILS PILSĒTAS UZŅĒMUMI, KURI VEIC A, B UN C
KATEGORIJAS PIESĀRŅOJOŠO DARBĪBU